

Na Mamfaruy Chamag Wi Inyug-is Lucas

Surat Lucas An Teofilo

¹ Apu Teofilo, akammuta wi achun nangip-ipping wi nangiyug-is mipangkop ta iningwan Jesus ta iningkawanad asnay luta.

² Inyug-ischán chingngorcha ta inug-ugkud chachi nangiila ta nàwàwa nanipud ta lukina, wi chichan nangisursuru ta Mamfaruy Chamag an chitau.

³ Siyan, Apu, kapu ta ninarmà inachar losan na anchanayay nàwa nanipud ta nilukiyancha, simsimòuy mamfaru nu narmà wi mangisurat an sia,

⁴ à mangakammuwan ta katuttuwaan na nitudtuchun sia. Ad amasan nàwaana.

Na Nipaakammuwan Na Miyanaan Juan Wi Mamfufunyang

⁵ Na timpun na manturayan Ali Herod ad Judea, iningkaw na osay pachin na Judio wi nangngachan à Zacarias, wi kanà Abias wi miyawaruy sùnub wi pachi. Na asawanay Elisabet, kanà Aaron wi ap-apun na papachi.

⁶ Na anchanay man-asawa, mamfarucha an Apudyus tan tinungparcha losan na lintogna ya tudtuchuna.

⁷ Ngim maid pu anàcha tan fasig à Elisabet, ya narakarakaycha.

8-9 Na osay padchay nan-iwaaran Zacarias wi pachi ta Templo, namfinfinnunut na papachi tan sachin ukalichà mangil-ancha nu sinun lumnò ta charom na Templon Apudyus ta timpun na malluwaruwan. Ad Zacarias na nafunut, siyan linumnò à siyà mam-u ta insenso.

¹⁰ Ad na nam-uwana ta insenso, iningkaw na takuy ad-adchuwan ta lasin wi malluwaru.

¹¹ Sachi ad, nampailan Zacarias na osay anghel Apudyus, wi ummagsad ta apot ta machiwawan ta pupùwan à insenso.

¹² Ad nataag à Zacarias ta nangil-ana ta anghel, ad naosyawan.

¹³ Ngim kummingan sachi anghel, wi anana, “Zacarias, achia umogyat! Tan chingngor Apudyus na luwaruyu. Umanà na asawam wi Elisabet à larai, ad ngachananyù siyà Juan.

¹⁴ Lumagsak-ayu mipakapun siya, ya uray na achuy taku!

¹⁵ Ad à Apudyus, iflangnà siyà nangatu. Manipud ta mifùnakana, makarong-ag na Ispiritun Apudyus an siya. Ad masapur achi pu uminum à isun na fayas winnu sinumani sumalimong.

¹⁶ Ad mipakapun siya, mansakung na achuy kanà Israel an Apudyus ta umapuchan siya.

¹⁷ Ad sakanaonan chumatngan na Aputau, wi na oyyoona, isun na sachi profeta wi Elias ta awi, wi isun akon karobfongana. Tan mantitimpuyukonan somsomò na man-aama, ad faliwanan somsomò na takuy achi pu mamati, ta miyisun somsomòcha ta somsomò

na mamfaruy taku. Sachin mangisakanaana ta takù mangngorancha ta Apucha nu umali.”

¹⁸ Ngim anan Zacarias ta sachi anghel, “Sinun manuttuwaà wi màwan sanati ifagfakam? Tan narakarakay-ani wi man-asawa.”

¹⁹ Ad anan na anghel, “Saon à Gabriel wi ingkaw ta sangwanan Apudyus. Ad imfaunà an siya wi umali mangifakan sia ta annayay mamfaruy chamag.

²⁰ Ngim kapu ta achim pu tinuttuwan imfakà, achia pu makakinga ingkanà màwaan na annay imfakà. Tan tuttuway chumatong na ustuy timpuy màwaana.”

²¹ Na takuy nanguullay an Zacarias, naschaawcha tan nafayag ad charom na Templo.

²² Ngim lummawa pù Zacarias, naawatancha wi awad na impailan Apudyus an siya ad charom, tan achi pu makakinga, wi imana kan insingsingyarna.

²³ Narpas pun na iwaar Zacarias ta Templo, nangulin ad ilicha.

²⁴ Ad naarkawanan ad, nangngilin à Elisabet, siyan iniingkaw ad foroychà limay furan.

²⁵ Ad anana, “Tuttuway inachakuwanà an Apudyus, tan inaannan mifafainà tan annan anàu!”

Na Nipaakammuwan Na Miyanaan Jesu Cristu

²⁶ Na miyanomi furan ta fukin Elisabet, imfaun Apudyus na anghel wi Gabriel wi umoy ad Nazaret wi osay ilid Galilea.

27 Iningkaw na umoyna ifaka ta osay fafarasang wi nangngachan Maria. À Maria, nipagta ta osay larai wi nangngachan Jose, wi osay kanà Ali David.

28 Nampaila pun na anghel an Maria, anana, “Lumagsak-a! Annat à Apudyus an sia ad fininchisyunanà sia!”

29 Naos-osyawan à Maria ta nangngorana ta imfakan na anghel, ad som-osom-ona nu sinun mining na inukudna.

30 Ad anan na anghel an siya, “Achia umogyat, Maria! Annayan mangichayawan Apudyus an sia:

31 Mafukia, ad umanàà larai, ad ngachananyù siyà Jesus.

32 Mapatog à siya ya maawakan à Anà Apudyus wi Angatuwan, ya ipatawid Apudyus an siyan kinaalin David wi apuna ta awi.

33 Siyan man-Ali ta losani kanà Jacob à ing-ingkana, wi maid pu mapagpakan na manturayana!”

34 Ad anan Maria ta sachi anghel, “Ngim fafarasangà, ya maid pu nakasuyop an saon à larai. In-inon na màwaan na ug-ugkuchom?”

35 Ad summongfat na anghel, anana, “Umalin Ispiritun Apudyus an sia, ad mafukia kapu ta karobfongan Apudyus. Siyan na anà wi iyanànu, maakammuwan wi maid pu fasurna, ad maawakan à Anà Apudyus.

36 Somsom-om à Elisabet, wi akim, wi ananchay fasig. Ngim uray nu amaschi, onom furan na fukina ta sana, uray narakay.

³⁷ Sachin mail-ana wi maid achi mafalin an Apudyus.”

³⁸ Ad anan ako Maria, “Saniluwà an Apudyus. Siyan màwa losan na imfakam an saon.” Sachi ad lummayaw na anghel.

Ummoy Maria Finisità Elisabet

³⁹ Naarkawanan ad, lummigwat à Maria ad kinankanasnay ummoy ta osay ili ta filfilig ta provinsiya wi Judea.

⁴⁰ Chummatong pun, linumnò ta foroycha Zacarias ad finagfakanà Elisabet.

⁴¹ Chingngor pun Elisabet na kingan Maria, nan-isin fukina. Ad impasasmò na Ispiritun Apudyus an Elisabet,

⁴² ad chinakornan kinganay mangwanan an Maria, “Ta losani fufai, sian chinutukan Apudyus wi mangadchanà afaruwan, ad machaychayaw na anà wi iyanànu!”

⁴³ Ad anana ko, “Sinun kinatatakù wi annay umali fumisitan saon na inan na Aputau?

⁴⁴ Tan chingngor-u pun na kingam, nan-isin fukì ta tottoròna.

⁴⁵ Ad maragsak-a ko, tan pinatim wi tumuttuwan losani imfakan Apudyus an sia!”

Na Manayawan Maria An Apudyus

⁴⁶ Sachi ad anan Maria, “Chaychayawò à Apudyus,

⁴⁷ ya naragsakà ako mipakapun siyay Manaraknib an saon,

⁴⁸ tan simsimmoà an siya wi kafafaan ta takuna! Siyan manipud ta sana, anan na losani taku wi nakasatà,

- 49 tan à Apudyus wi Mannakafalin,
kaskaschaaw na iningwanan saon.
Tuttuway machaychayaw à siya wi maid
fasurna.
- 50 Achakuwana losan na takuy mangiyafain an
siya ta arunarunap nanipud ta
chamchamu
ya ingkanà anungus na lufung.
- 51 Na iningwana, sachin mangipail-ana ta
karobfongana.
Ad kinassawnan puranun na losani
mamàpail-on.
- 52 Impafafanan nangangatuy ali,
ad impangatunan nafafa.
- 53 Chachi manchawat à fachang, achun
inadchonay mamfaru an chicha.
Ngim chachi nanat-op ta kinafarucha,
imparyawnà chicha wi maid inadchona.
- 54 Tinungparnan sachi impustana ta aapputau
ta awi,
ad fafadngan chitauy kanà Israel.
- 55 Foon à maliwatanan sachi impustanan
Abraham ya losani kanàna,
tan achakuwan chitaù ing-ingkana.”
- 56 Ummoy à turuy furan na iningkawan Maria
an Elisabet achiyot lumayaw.

Na Niyanaan Juan Wi Mamfufunyang

57 Nachauman pun na umanaan Elisabet,
inyanànan larai.

58 Ad chingngor pun na charchar-agna ya
aagkina wi inachakuwan Apudyus à siya,
nakaragsakchan siya.

⁵⁹ Na awarun padchan na anà, ummoycha impasingyar à manungparancha ta Lintog. Ad na uchum, pionchay ingachan à Zacarias wi ngachan na amana,

⁶⁰ ngim anan na inana, “Foon, Juan na mangngachanna.”

⁶¹ Ad anancha, “Tamako, tan maid pu akiyù ngingngachan à Juan!”

⁶² Sachi ad insingyarchay mangimus an amana nu sinun pionay ipangachan ta anàna.

⁶³ Ad insingyarnay mampaarà mangug-isana, ad inyug-isna, “Na ngachanna, Juan.” Ad naschaawcha losan!

⁶⁴ Ad na sachi, nakakingà Zacarias, ad nan-ukud wi nanaychayaw an Apudyus.

⁶⁵ Ad naschaaw losan na charchar-agcha. Ad losan na taku ta filfilig ad Judea, chinamagcha kon losani nàwa.

⁶⁶ Ad losan chachi nangngor, som-osom-oncha nu, “Sinu nin na mamfalinan na sanati anà nu chumakor?” Amaschin somsomòcha tan narawag wi annan karobfongan Apudyus an siya.

Na Nangifag-an Zacarias Ta Impasasmò Apudyus

⁶⁷ Ad naatod na Ispiritun Apudyus nakarong-ag an Zacarias wi aman Juan, ad imfakanan impaakammun Apudyus, anana,

⁶⁸ “Chayawontaù Apudyus wi Aputauy kanà Israel,
tan annay ummali wi mamachang an
chitauy takuna ad sinaragnifanà chitau.

- 69 Tan imparoswanan osay mannakafalin à
manarakhnib an chitau,
wi kanà na sanilunay Ali David.
- 70 Ad impaakammuna ta chachi naapudyusani
profetasna ta awi na impustana.
- 71 Na osay impustana, saraknifanà chitau
ta afusurtau ya karobfongan na losani
mallawing an chitau.
- 72 Na osa koy impustana ta aapputau,
achakuwanà chicha
ad sosom-onan inturagnan chicha.
- 73-74 Na impustanan Abraham wi aputau,
insapatana wi saraknifanà chitau losan ta
afusurtau
ta maid umogyatantauy mangwa ta piona,
- 75 tapnu maid makafasurantau ya miyustuustun
oyyoontau,
ta sanay atattakutau.”
- 76 Ad nan-ukud akò Zacarias ta anàna, wi
anana,
“Siay anàu, maawakan-à osay profetan
Apudyus wi Angatuwan.
Ad sian paunaon Apudyus mampasakanaon
ta taku ta chumatngan na Aputau.
- 77 Ad sian mangipaakammu ta taku wi
masaraknifancha
nu ipakawanchan fasurchan siya.
- 78 Tan à Apudyus, masayaaw ya isag naanus,
ad na manarakhnifanan chitau, isun na
sumingitan na init.
- 79 Isù iingkawtau ta pangot tan amod na
ogyattau wi matoy.

Ngim nu chumatong na Aputau, lawakanà chitau ad pafaruwonan somsomòtau ta mitimpuyugtaun Apudyus.”

⁸⁰ Ad chummakor na anàcha, ad pummigsan somsomònan Apudyus. Ad ummoy iningkaw ta ikaw wi maid pu umili ingkana ta timpun na mangilukiyanay mantudtuchu ta chachi kanà Israel.

2

Na Niyanaan Jesus

Mat. 1:18-25

¹ Na sachi timpu, illintog Augusto wi Ali ad Roma, wi masapur mampalistan losani taku ta manturayana ta sikuchi ilin na aappucha.

² Na sachi chamuy milistaan na taku, timpun na namfifinnachuran Kirenio ad Siria.

³ Siyan waschi osay taku umoy mampalista ta sikuchi ilin na aappuna.

⁴ Siyan lummigawat à Jose ad Nazaret wi ili ad Galilea, wi umoy ad Betlehem wi ili ad Judea, tan siyan niyanaan na apuna wi Ali David.

⁵ Nakaoy akò Maria wi nipagtay man-asawana. Akin-annaon à Maria,

⁶ ad na iningkawanchad Betlehem, siyan timpuy umanaana.

⁷ Ngim maid pu kuwartù ingkawancha ta farangnay foroy ta sachi, siyan iningkawcha ta sikay wi papàanan ta ayam. Ad inyanà Maria na panguruy anàna wi larai. Ad inursana ad imfàsarna ta atutung.

*Na Nampail-an Na Aangheles Ta Chachi
Mampapastor*

⁸ Na sachi ili, anchanan uchumi mampapastor ta pannilu ta puppurag, wi lafiyonchay fafantayan na pannilucha.

⁹ Ad naanagsad nampailan osay anghel Apudyus an chicha, ad nalinangancha ta sumiling wi lawag wi narpun Apudyus ad langit. Isagcha ummogyat,

¹⁰ ngim anan na anghel an chicha, “Achiayu umogyat! Tan ummaliyà wi mangipanggor an chiayu ta mamfaruy chamag wi mamparagsak ta losani taku.

¹¹ Na sanay lafi, niyanà ta ilin David na Sumaraknib ta taku. Siyan Cristu wi Apu!

¹² Na manuttuwaanyu, ochasanyun anà wi naursan wi mifafàsar ta atutung.”

¹³ Sachi ad nampailan ad-adchuwani anghel ad langit, ad chinaychayawchà Apudyus, wi anancha,

¹⁴ “Machaychayaw à Apudyus ad langit wi angatuwan!

Farfaruwonan somsomò na losani takud asnay luta wi mamparagsak an siya.”

¹⁵ Lummayaw pun na aangheles wi namagkulin ad langit, nan-uukud chachi mampapastor, wi anancha, “Intaud Betlehem ilan na sachi nàwa, wi impaakammun Apudyus an chitau.”

¹⁶ Siyan inaw-awaychay ummoy, ad inchasancha cha Maria an Jose ya sachi anà wi nifafàsar ta atutung.

17 Ad na nangil-anchan siya, impaakammucha losan na imfakan na anghel mipangkop an siya.

18 Ad naschaaw losan na nangngor ta imfakan chachi mampapastor.

19 Ad à Maria, nasnasmòna losan na anchanaya ad simmosimmònan losani nànwà.

20 Ad nangulin chachi mampapastor ta puppurag wi manaychayaw an Apudyus mipakapu ta losani innilacha ya chingngorcha, tan tuttuway nàwa losan na imfakan na anghel an chicha.

Na Nangngachananchan Jesus

21 Na awarun padchana wi timpun na masingyaran na anà, nginachananchà siyà Jesus wi sachin imfakan na anghel ta chaan pun na inana mangngilinan.

Na Nangiyayanchan Jesus Ta Templo

22 Chummatong ad na timpu wi manungparancha Maria an Jose ta illintog Moses à macharusan na fufai wi ummanà, ummoychad Jerusalem wi inawitcha kò Jesus ta umoycha iparang an Apudyus,

23 tan niyug-is ta ukud Apudyus wi, “Na panguruy anà wi larai, masapur miparang an Apudyus.”

24 Na osay pangkop na ummayancha ta Templo, umichatunchà chuwà karupati winnu chuwà amaschì sissiwit, wi sachi kon manungparancha ta lintog Apudyus.

25 Na sachi timpu, iningkaw ad Jerusalem na osay marmarong-ag wi mangngachan Simeon. Mamfarun achawiyana tan patpatkonan lintog

Apudyus, ya siya kon osay manguullay ta masaragnifan na chokanay kanà Israel. Iniingkaw akon Ispiritun Apudyus an siya,
²⁶ ad impakaawatnan Simeon wi achi pu matoy ingkanà ilanan Cristu wi impustan Apudyus wi umali.

²⁷ Na sachi timpu, impuyut na Ispiritun Apudyus à siya ta Templo. Ad sachi kon timpuy nangilon-ancha Jose an Jesus ta Templo ta matungpar na Lintog mipangkop ta niyanà.

²⁸ Ad na nangil-an Simeon ta sachi anà, inàlina ad nanyaman an Apudyus wi anana,
²⁹ “Apu, uray iparufusnun matayà ta sana, tan annay tummuttuwan impustam an saoni nafafay takum.

³⁰ Tan innilà à siya wi manaragnib ta taku,

³¹ wi siyan simsimònu ipaakammu ta losani taku:

³² Siyan mallawag ta somsomò chachi foon pù kanà Israel, wi mampaakammun chicha ta piomi pàwa.

Ad siya kon mangipachayaw an chiani wi takum wi kanà Israel.”

³³ Naschaaw na inan Jesus ya amana ta nangngorancha ta inukud Simeon mipangkop an siya.

³⁴ Ad fininchisyunan Simeon chicha, ad anana kon Maria wi inan Jesus, “Na annay anànu, chinutukan Apudyus à siya, ad mipakapun siya mayam-an ya mifallu na achuy kanà Israel, ngim achu kon masaragnifan mipakapun siya. Siyan singyar Apudyus wi kuraon na achuy taku,

³⁵ ad sachin mangipaakammuwancha ta nitataruy somsomòchay lawing. Ad à sia wi inana, mansasauy-a kapu ta màwan siya.”

³⁶ Ad iningkaw ako ta sachi na osay profeta wi madmad-an wi mangngachan Ana wi anà Fanuel wi kanà Aser. À Ana, pituy tawon na nangasaw-ana,

³⁷ wi nafaru, ad umoy à warumpuru ya opat na tawonna. Kanayun iniingkaw à Ana ta Templo wi manaychayaw an Apudyus ya malluwaru ta finikat ya linafi, ya mallangan wi mangan à simfotang.

³⁸ Na sachi uras, inafotna cha Jesus, siyan naam-amod na nanyamananan Apudyus. Ad nanipud ta sachi inukudnan mipangkop an Jesus ta losani takuy manguullay ta sachi manaraknib an chichay kanà Israel.

Na Nangulinanchad Nazaret

³⁹ Kinangput pun cha Jose an Maria na losani filin ta lintog Apudyus, nangulinchad Nazaret wi ilichad Galilea.

⁴⁰ Ad chummakor na anà ta sachi, ad pummigsan somsomòna. Naraing akò siya, ad finadngan Apudyus à siya.

Na Nanghasanchan Jesus Ta Templo

⁴¹ Na namingsan ta makatawon, ummoy na inan Jesus ya amana ad Jerusalem nakakimkimung ta Fiyastay Mangiyakasmooan, tan sachin nangiyakasmooan cha ta nallausan na anghel Apudyus ta chachi kanà Israel ad Egipto ta awi.

⁴² Nasawaran pù chuwan tawon Jesus, nakaoy ako wi umoy makafiyasta.

⁴³ Narpas pun na fiyasta, lummayaw na amana ya inana wi mangulin ad ilicha. Ngim achicha pu akammu wi nataynan na anàchay Jesus ad Jerusalem,

⁴⁴ tan anancha pu kay nu nifurog à siya ta fufuruncha. Ad pinadchachay manadchadcharan ad iyukudchà siya ta sachi furogcha wi fufuruncha ya aagkicha,

⁴⁵ ngim maid pu inchasancha. Siyan namagkulinchad Jerusalem anapon à siya.

⁴⁶ Na atlun padchana, inchasanchà siya wi nakaam-ammung ta mimisturun na Judio ta Templo, wi manchochongngor ya man-im-imus an chicha.

⁴⁷ Na losani manchongor an siya, naschaawcha ta kinaingnay sumongfat ta losani inimuschan siya.

⁴⁸ Ad naschaaw akon amana ya inana ta nangil-anchan siya, ad anan na inana, “Anàu, amod na chanagnin amam wi manganap an sia. Tam-ako oyyoon na amaschin chiani?”

⁴⁹ Ngim summongfat à Jesus, “Tamako masapur anaponà? Inakammuyu kuma wi masapur awachà ta foroy Ama.”

⁵⁰ Ngim foon pù naawatanchan inukud Jesus.

⁵¹ Sachi ad nifurun à Jesus an chicha wi nangulin ad Nazaret, ad pintognan losani pàwacha. Ad à inana, simmosimmòna losan na nànwàwa.

⁵² Ad à Jesus, chummakor ad pummigpigsan kinaraingna. Ad inay-ayat na losani takù siya, ad à Apudyus, isag maragsakan an siya.

3

*Na Nantudtuchuwan Juan Wi Mamfufunyang
Mat. 3:1-12; Mar. 1:1-8; Juan 1:19-28*

¹⁻² Na miyasimpuru ya limay tawon na nanturayan Ali Tiberio ad Roma, iningkaw na impaspasmò Apudyus an Juan, wi anà Zacarias, ta iningkawana ta ikaw wi maid pu umili. Na sachi timpu, Poncio Pilato na fifinnachur ad Judea, Herod na nanturay ad Galilea, Felipe wi sunudnan nanturay ad Iturea ya Traconite, ad Lisantias na nanturay ad Abilene. Na angatuwani papachin na Judio ta sachi tawon, cha Anas an Caifas.

³ Ad nangkagkagkaay à Juan ta losani sakup na Chawwang wi Jordan mantudtuchu ta taku, wi anana, “Masapur ifafawiyun lawingi oy-oyyoonyu, ya mampafunyang-ayu, ad pakawanon Apudyus chiayu.”

⁴ Amaschin matungparan na inyug-is Isaias wi profetan Apudyus ta awi, wi anana, “Awad na osay taku ta ikaw wi maid pu ili, wi mangip-ip-aw ta taku anani, ‘Annay chumatong na Apu. Pafaruwonyun somsomòyu ya mansakanaayu, wi isun na mangikakatan ta charan nu siya chumatong na Ali.

⁵ Maafab losan na challug ya matanap losan na takudtud ya filig.

Malinchong na charan wi namparpalikku
ya miparuum na arsa wi lasurasung,

⁶ ta losan na taku ilan
na mansaraknifan Apudyus!’ ”

⁷ Ad-adchuwana na takuy ummoy pafunyag an
Juan, ngim illasinna pun na somsomòcha,
anana, “Apay, chiayuy nasikap! Sinun
nangifakan chiayu wi mampafunyag-ayu kay ta
ilisiyun chusan Apudyus ta taku?

⁸ Masapur oyyoonyun sinuy mangipaila wi
tuttuway namfafawiayu ta fasuryu. Ad achiyu
namnamaoni mailisiyun kachusaanyu ta
mangwanaanyuy kanà Abraham chiayu. Tan
ifakà an chiayu, wi uray na anchanayay fatu,
mafalini mamfalinon Apudyus chichà kanà
Abraham nu piona!

⁹ Na miyalikan na manusaan Apudyus ta
taku, isù pannakur wi nififiyad wi manipur ta
ayu ta lamutna. Siyan losani imong wi achi pu
mamkas à mamfaru, masipur ad maskob.”

¹⁰ Ad nan-im-imus na takun Juan, wi anancha,
“Ad sinun oyyoonni nù?”

¹¹ Ad na insongfat Juan an chicha, anana, “Na
takuy chuwan silupna, masapur adchonon osa
ta takuy maid pun silupna. Isuna ko, na takuy
awad anona, masapur adchana kon takuy maid
pun anona.”

¹² Ummoy akon uchumi manchachakup à
fukis an Juan mampafunyag, ad inimuscha,
“Misturu, sinu kon oyyoonni nù?”

¹³ Ad anana, “Achiyu parabsan na fayad na
fukis na taku.”

14 Ad inimus akon uchumi surchachun siya, “Chiani ngay, sinu kon oyyoonni?”

Ad ananan chicha, “Achiyu palikatan na takù mangar-anyu ta pionyu, ya achiyu pafasuron na taku nu foon pù katuttuwaan. Mat-op-ayu kuma ta suwilchuyu.”

15 Na nangngoran na taku an Juan, isagcha som-osom-on na chumatngan na Cristu wi impustan Apudyus wi umali manturay, ad na somsomòcha, siya nin à Juan.

16 Siyan anan Juan an chicha, “Awad na umali wi misukat an saon wi nangatngatu nu saon, wi kurangà à mansaniluna. Chanum yakan ifunyag-un chiayu, ngim à siya, ifunyagnan chiayun Ispiritun Apudyus ya apuy.

17 Ad nu umali, ilasinnan mamfaruy taku ta lawing, wi isun na mantopà finayu wi ilasinnan finayu ta chuki. Na finayu, iyarangna, ngim na chuki, mifallu ta apuy wi achi pu masobsofan.”

18 Siyan nangkarakarsin pinagtudtuchun Juan ta taku ta Mamfaruy Chamag à mamatiyancha kuma.

19 Ngim ingkimaun Juan à Herod wi Fifinnachur, tan pillos Herod à Herodias wi asawan na sunudna, ad achu kon iningwanay lawing.

20 Ngim inam-amod Herod na fummasurana, tan impafarudnà Juan.

Na Nafunyakan Jesus
Mat. 3:13-17; Mar. 1:9-11

²¹ Na osay padchay nafunyakan na achuy taku, finunyakan ako Juan à Jesus. Ad na nalluwaruwan Jesus, niwanit ad langit,

²² ad na Ispiritun Apudyus, nan-osog lummap-oy an siya wi isù karupati. Ad iningkaw na kinga wi narpud langit, wi anana, “Sian anàu wi ay-ayatò. Maragsakanà an sia.”

Na Nginkanà An Jesus

Mat. 1:1-17

²³ Na nallukiyan Jesus wi nantudtuchuwan, naturumpurun tawonna. Ad na somsomò na taku, anancha pun nu siyan anà Jose. À Jose, anà Eli

²⁴ wi anà Matat. À Matat, anà Levi. Ad à Levi, anà Melke, wi anà Jane wi anà Jose.

²⁵ À Jose, anà Matatias, wi anà Amos. À Amos, anà Nahum, wi anà Esli wi anà Nagi.

²⁶ À Nagi, anà Maat wi anà Matatias. Ad à Matatias, anà Semei wi anà Jose, ad à Jose, anà Juda.

²⁷ À Juda, anà Joanan, wi anà Resa. Ad à Resa, anà Zorobabel wi anà Sealtiel, wi anà Neri.

²⁸ À Neri, anà Melke wi anà Addi. Ad à Addi, anà Cosam wi anà Elmodam, wi anà Er.

²⁹ À Er, anà Josue wi anà Eliezer, wi anà Jorim. Ad à Jorim, anà Matat wi anà Levi.

³⁰ À Levi, anà Simeon wi anà Juda, ad à Juda, anà Jose. Ad à Jose, anà Jonan wi anà Eliakim.

³¹ À Eliakim, anà Milea wi anà Mena, wi anà Matata. Ad à Matata, anà Natan wi anà David.

³² À David, anà Jesse wi anà Obed. Ad à Obed, anà Boaz wi anà Salmon, wi anà Naason.

³³ À Naason, anà Aminadab wi anà Admin, wi anà Arni. Ad à Arni, anà Esrom wi anà Faris, wi anà Juda.

³⁴ À Juda, anà Jacob wi anà Isaac. Ad à Isaac, anà Abraham. Ad à Abraham, anà Tare wi anà Nacor.

³⁵ À Nacor, anà Serug wi anà Ragau, wi anà Peleg. Ad à Peleg, anà Heber wi anà Sara.

³⁶ À Sara, anà Cainan wi anà Arfaxad, wi anà Sem. Ad à Sem, anà Noe wi anà Lamec.

³⁷ À Lamec, anà Metusela wi anà Enoc, wi anà Jared. Ad à Jared, anà Mahalaleel wi anà Cainan.

³⁸ À Cainan, anà Enos wi anà Set. Ad à Set, anà Adam wi anà Apudyus.

4

Na Namachasan Satan An Jesus Makafasuron Mat. 4:1-11; Mar. 1:12-13

¹ Nafunyakan pù Jesus, tinaynanan sachi Chawwang wi Jordan, ad na Ispiritun Apudyus wi iingkaw an siya, impuyutna ta ikaw wi maid pu takù ingkaw.

² Ad sachin namachasan Satan an siya makafasuron ta unog na opatpuruy padcha. Na sachi timpu, foon pù nangnangan à Jesus, siyan nafitifitil à siya ta anungusna.

³ Siyan anan Satan an siya, “Nu tuttuway anà sian Apudyus, mamfarfalinom tinapoy na annayay fatu.”

⁴ Ad sinongfatan Jesus à siya anani, “Niyug-is ta ukud Apudyus wi, ‘Foon pu kà tinapoy afus na ifiyag na taku.’ ”

⁵ Sachi ad, inyoy Satan à Jesus ta tångani filig, ad na sachi anayun inaminna impailan siyan losani mansabsafali wi maiturayan ta luta.

⁶⁻⁷ Ad anan Satan an siya, “Nu chayawonà, adchò an sian karobfongam wi manturay ta ailiili ya kinafaknangcha. Mafalin-u adchon ta sinumani chutukà, tan niyawatchan saon.”

⁸ Ad sinongfatan Jesus à siya anani, “Na niyug-is wi ukud Apudyus, anana, ‘Maid uchum à chayawonyu nu achi afus na Apuyu wi Apudyus, ya afus akò siyà patkonyu!’ ”

⁹ Ad inyoy ako Satan à Jesus ta tabfungan na Templo ad Jerusalem. Ad ananan siya, “Nu tuttuway anà sian Apudyus, man-odchag-a,

¹⁰ tan niyug-is ta ukud Apudyus wi, ‘Filinon Apudyus na aanghelesnà mangayyuwan an sia.’

¹¹ Ad niyug-is ako wi, ‘Sipawonchà sia, ta uray na chapannu, achi pu masukat ta fatu.’ ”

¹² Ngim sinongfatan Jesus à siya anani, “Ngim niyug-is ako wi, ‘Achim padpachason na Apum wi Apudyus.’ ”

¹³ Limpas pu Satan padpachason à Jesus makafasuron, tinaynanà Jesus ingkanà asinna ko pachason nu matimpunan na màwaana.

Na Nangilukiyan Jesus Nantudtuchuwan Ad Galilea

Mat. 4:12-17; Mar. 1:14-15

¹⁴ Nangulin à Jesus ad Galilea, wi iingkaw na karobfongan na Ispiritun Apudyus an siya. Ad

nanchinamag na mipangkop an siya ta losani nampaliwos wi ili.

¹⁵ Nantudtudtuchu ta chachi sinagoga wi makimkimungan na Judio, ad chinayaw losan na takù siya.

*Foon À Patkon Na Kailiyan Jesus À Siya
Mat. 13:53-58; Mar. 6:1-6*

¹⁶ Ad ummoy à Jesus ad Nazaret wi chummakrana, ad na Safachu wi ngilimon na Judio wi man-iwaar, ummoy ta sinagoga wi makimkimungan na Judio, tan sachin achawiyana. Ad summiad à Jesus wi mamfasa ta ukud Apudyus,

¹⁷ ad inyawatchan siyan nibruy inyug-is Isaias wi profeta ta awi. Finiyadna pun piniliyanan fasaona. Ad na finasana,

¹⁸ “Annan saon na Ispiritun Apudyus
tan chinutukanà an siya
à mangipaakammu ta mamfaruy chamag
ta losani takuy maid mafalincha.

Ad imfaunà wi mangipagngor ta takuy isù

nafarud
wi miparufuscha,
ya takuy nakurap
wi maaan na kurapcha,

ya takuy maparpalikatan wi miparufuscha ko.

¹⁹ Ad na ifakà ako,
chummatong na timpuy
mangipail-an Apudyus ta achakuna ta
taku.”

²⁰ Ad linuut pun Jesus na nibru, inyulinna ta takuy nangatod an siya, ad tummùchu. Ad

losan na takuy iningkaw ta sinagoga, immomoschoanchà siya.

²¹ Ad ananan chicha, “Sanay nangngoranyu ta sanati ukud Apudyus, siyan tummuttuwana.”

²² Ad nas-omcha losan an siya, ad nataagcha ta kinafarun na inukudna. Ad anancha, “Ngim anà met Jose na sanat!”

²³ Ad anan Jesus an chicha, “Kapilitani ifakayun saon na annayay ukud wi, ‘Chuktur, akasam yan na long-agnu.’ Tan pionyu koy pàwan saon ta annay ustuy ili na isun na kaskaschaaw wi chingngoryuy iningwà ad Capernaum.

²⁴ Tuttuwan ifakà an chiayu, wi na profeta, achi pu malispitu ta kailiyana.

²⁵ Chongronyuna: Na timpun Elias wi profeta, achi pun ummuchan ad asnay Israel ta unog na turuy tawon ya kogwa, ad naamin naurat na taku ta annay luta. Siyan ad-adchuwan na kakkaasi wi nafaru ta sachi timpu.

²⁶ Ngim foon pù pin-oy Apudyus à Elias an chicha à mafadngancha, ngim finaunnà siya ta fadnganan osay nafaru wi foon à Judio wi ingkaw ad Serepta wi sakupon Sidon.

²⁷ Ad na timpun ako Eliseo wi profeta, achun Judio ad asnay Israel wi nafuratung; ngim maid pu naaan na sakitcha naraksig na sakit Naaman wi foon à Judio, wi iSiria.”

²⁸ Na nangngoran chachi iningkaw ta inyalig Jesus, naaliling-otcha tan naawatanchay chichan ug-ugkuchona.

²⁹ Ad lummigwatcha ad linagkicha inyoy ta lasin na ili wi chopras wi iniliyancha. Na pangkopcha, odchakonchè siya ta chopras,
³⁰ ngim nalliwot à Jesus ta takuy ad-adchuwaw ad lummayaw.

Osay Larai Wi Nakafarfaray

Mar. 1:21-28

³¹ Sachi ad ummoy à Jesus ad Capernaum wi osay ili ta provinsiyay Galilea, ad nantudtutuchu ta taku ta sinagoga wi makimkimungan na Judio ta Safachuy ngingillinan.

³² Ad naschaaw na losani nangngor ta pinagtudtuchuna, tan maaawwatan wi annan karobfongana.

³³ Na osay Safachu, iningkaw ta sinagoga na osay larai wi nakafarfaray, ad impoawna anani,

³⁴ “Siay Jesus wi iNazaret, sinun oyyoom an chiani? Ummalià manachail an chiani? Akammù à sia, wi sian sachi naapudyusan wi impustan Apudyus wi umali!”

³⁵ Ngim impakinò Jesus na aran, wi anana, “Kuminò! Taynam na sanati finarfaraynu!” Sachi ad impatug na aran na larai ta sangwanan na takuy naarus achinaot taynan na larai wi maid nasukat.

³⁶ Losan chachi nangiila, naschaawcha ad nan-ag-akitùtùcha, “Sinu kon annay tudtuchu wi mannakafalin, tan uray na aran, mafalinna paryawon!”

³⁷ Ad nanchinamag na mipangkop an Jesus ta ailili ta sachi.

Achun Takuy Impaimfag Jesus

Mat. 8:14-17; Mar. 1:29-34

³⁸ Lummawa pù Jesus ta sachi sinagogan na Judio, ummoy ta foroycha Simon. Nasakit na atukangan Simon, wi amod na panatingna, ad impafachangchan siya.

³⁹ Siyan ummoy à Jesus ta nasuypana ad imfakanay maaan na panatingna, ad naanimfag. Ad fummangon ad sinakunganà chicha.

⁴⁰ Mummaschom pun, inyoy na taku losan na fufurunchay nasakit à nansabsafali an Jesus. Ad inturpun Jesus inagpachan chicha, ad ummimfagcha losan.

⁴¹ Pinaryawna kon aran wi farfaray na achuy taku, ad na lummayawan chachi aran, inip-awcha anani, “Sian anà Apudyus!” Ngim impakinòna chicha tan inakammucha wi siyan Cristu wi impustan Apudyus wi umali.

Na Nantudtuchuwan Jesus Ta Sachi

Mar. 1:35-39

⁴² Wiswisnit pun ta nafikat, lummigwat à Jesus wi ummoy naos-osa ta ikaw wi maid pu takù ingkaw. Ngim napannos pun, ummon achuy taku inanap à siya, ad inchasancha pun impachaschay tawichan à siya ta achi lumayaw.

⁴³ Ngim ananan chicha, “Taynà chiayu, tan masapur inyà ako ta uchumi ili itudtuchu na Mamfaruy Chamag mipangkop ta Manturayan Apudyus, tan siyan pangkop na nangifaunan Apudyus an saon ta annay luta.”

⁴⁴ Ad ummoy à siya nantudtuchu ta sinagogan na Judio ta provinsiya wi Galilea.

5

*Na Nangayakan Jesus Ta Chamuy
Mandisipulusna*

Mat. 4:18-22; Mar. 1:16-20

¹ Na osay padcha, ummaagsad à Jesus ta tarantag na Fayfay wi Genesaret wi mantudtuchu ta ukud Apudyus, ad ummafuyut na takuy ad-adchuwan tan pionchay chongron na itudtuchuna.

² Ad innilan Jesus na chuway fangka ta ikid na fayfay wi maid ingkaw à manakufur, tan lummogsadcha ta sàsaanchan takufurcha.

³ Siyan ummoy à Jesus ta osa, wi uwan Simon, ad imfakana ta itùyudnà ait. Ad tummùchù Jesus wi nantudtuchu ta taku.

⁴ Narpas pun nantudtuchu, anana kon Simon, “Ipaoynun fangka ta arobngan na chanum ad manakufur-ayu ta awad aranyù ukachiw.”

⁵ Ad anan Simon, “Oo, Apu, ngim linabrafini wi nanakufur ad maid pu osà inarani. Ngim nu siyan anam, manakufurà.”

⁶ Siyan nanakufurcha ad ad-adchuwan na ukachiw wi nàna ad tikangay makissay na takufur.

⁷ Siyan inayakanchan fufuruncha wi iningkaw ta osay fangka ta fadnganchà chicha. Fummachangcha pun, napnun chuway fangka wi tikangaycha milutong ta chagson na ukachiw.

⁸ Sachi ad naawatan Simon Pedro na nàwa, ad nampalintumong ta sangwanan Jesus, ad anana, “Apu, taynanà tan managfasurà!”

⁹ Naschaawcha Simon wi mamfufurun ta aachun na ukachiw wi tinakufuranca.

¹⁰ Naschaaw akon fufurun Simon wi cha Jaime an Juan wi anà Zebedeo. Sachi ad anan Jesus an Simon, “Achia umogyat, tan manipud ta sana, sukatà na iwaarnu ta mamatiyom na takun saon.”

¹¹ Intàchangcha pun na fangkacha ta tarantag, tinaynancha losan ad nitun-udchan Jesus.

Impaimfag Jesus Na Osay Larai
Mat. 8:1-4; Mar. 1:40-45

¹² Na namingsan, iningkaw à Jesus ta osay ili wi iningkawan akon osay larai wi nakollakong. Ad na nangil-anan Jesus, ummoy nampalintumong wi nampangpangngaasin siya, wi anana, “Apu, patiyò wi annan karobfongami mangaan ta annayay sakit-u, siyan nu kaasiyanà, paimfakonà.”

¹³ Sachi ad inyarawwad Jesus na imanan siya, ad anana, “Oo, kaasiyà sia. Maaan na sakitnu!” Ad naanimfag à siya.

¹⁴ Ad finilin Jesus à siya wi anana, “Achim ug-ugkuchon ta sinuman na annay iningwà an sia. Ngim ing-a mampaila ta pachi ad manchatun-an Apudyus tan sachin illintog Moses à manuttuwaan na taku wi naan na sakitnu.”

¹⁵ Ngim nanchinamag na mipangkop an Jesus, siyan ummachuachun ummoy maamuamung wi manchongor an siya ya mampaaan ta sakitcha.

16 Ngim nu simfotang ummoy à Jesus naos-osa malluwaru.

Impaimfag Jesus Na Osay Naayayong
Mat. 9:1-8; Mar. 2:1-12

17 Na osay padchay nantudtuchuwan Jesus ta osay foroy, iningkaw na natùtùchu wi uchumi mangitudtuchu ta Lintog ya naachar wi Fariseo. Narpucha ta ailiili ta provinsiya ad Galilea ya Judea ya narpu kon uchum ad Jerusalem. Ad na sachi koy timpu, iniingkaw na karobfongan Apudyus an Jesus wi mangaan ta sakit.

18 Sachi ad inchatong na uchumi lallarai na fillikanchay larai wi naayayong, ad ipachascha illò ta ipasangucha kuman Jesus.

19 Ngim maid pu in-inonchay mangiyachanin siya tan nanapnun taku. Siyan ummoycha inafutan na otop na foroy ta uulluwan Jesus ad inchòorachan naayayong ta sangwanana.

20 Ad inakammun pu Jesus wi napigsan pammatican siya, anana ta naayayong, “Furun, napakawan na fasurnu.”

21 Ngim chachi Fariseo ya mangitudtuchu ta Lintog, nan-asiakitùtùcha anani, “Sinun kinatatakun na sanat wi iyisunan long-agnan Apudyus! Tan maid makapakawan ta fasur nu achi afus à Apudyus!”

22 Inakammun Jesus na somsomòcha, siyan ananan chicha, “Tamako ta amaschin somsomòyu?”

23 Sinun mallanlanuy à ifaka, ‘Napakawan na fasurnu,’ winnu ‘Lumigwat-a ta manadcharan-a’?

24 À saon wi namfalin taku, panoknokà an chiayu wi annan karobfongà ad asnay luta wi mamakawan ta fasur.” Ad anana ta sachi naayayong, “Ifakà an sia, lumigwat-a, ad aram na ofognu ad lumayaw-a!”

25 Ad narnigwat à siya ta sangwanancha losan, ad inaranan ofogna ad lummayaw wi manchaychayaw an Apudyus.

26 Ad naschaawcha losan wi nangiila, ya ummogycha ko. Ad chinaychayawcha kò Apudyus wi anancha, “Maid pu miyisuwan na innilatau ta sanay padcha!”

*Na Nangayakan Jesus An Levi À Mandisipulusna
Mat. 9:9-13; Mar. 2:13-17*

27 Sachi ad, lummayaw à Jesus, ad innilanan osay manchachakup à fukis, wi nangngachan à Levi, wi ummaachuy ta pisinana. Ad anan Jesus an siya, “Mitun-ud-an saon.”

28 Ad tinaynan Levi na asinchuwan, ad lummigwat wi nitun-ud an Jesus.

29 Ad pinarnusan Levi à Jesus ta foroyna, ad iningkaw akon achuy fufurun Levi wi manchachakup à fukis ya uchum akoy taku.

30 Ad na nangil-an na uchumi Fariseo, ya uchumi mangitudtuchu ta Lintog wi Fariseo ko, ta sachi, chinillawchan disipulus Jesus, wi anancha, “Taayuko makaan ya makainum ta manchachakup à fukis ya kakassanay takuy managfasur?”

31 Ad sinongfatan Jesus chichà alig, anana, “Na takuy maid sakitna, foon pù masapurhan chuktur. Siya makasapur na nasakit.

³² Na ummaliyà ad asnay luta, foon à tudtuchuwà na mamfaruy taku ngim siya ummaliyà na tudtuchuwà na managfasur.”

Mipangkop Ta Mallanganani Manganan
Mat. 9:14-15; Mar. 2:18-20

³³ Iningkaw akon uchumi taku wi ummoy an Jesus, wi anancha, “Na disipulus Juan, kanayuncha mallangan wi mangan ta malluwaruwancha, ya amaschi kon oyyoon na uchumi disipulus na Fariseo, ngim tamakon disipulusnu foon pù mallanganchay mangan?”

³⁴ Ad nan-alig à Jesus wi summongfat, anana, “Mallangan lawan takuy makakasar wi mangan nu awad an chichan larai wi mikasar? Mangancha met!

³⁵ Ngim chumatong na timpuy milayawan na nikasar an chicha, ad sachin mallangananchay mangan.”

Mipangkop Ta Tudtuchun Jesus
Mat. 9:16-17; Mar. 2:21-22

³⁶ Ad asin nan-alig à Jesus an chicha, wi anana, “Maid pu takù mangissay ta lukak wi silup ad intàrupna ta pallos, tan chachailona kan lukak wi luput, ad foon pù miparay ta pallosi silup.

³⁷ “Ad maid pu ko mangifungufung à inafuyu ta chachaani uglit wi isù amutu, tan fumtak na sachi uglit ad mayam-an na uglit ya mifallu kon fayas.

³⁸ Ngim na inafuyu, masapur siya mifungufunganan àoyyay uglit wi amutu.

³⁹ Na nangiluwam ta chachaani fayas, lawingonan àifungufungi fayas, tan anana nu, 'Mampiyàn chachaan!' ”

6

Mipangkop Ta Safachuy Ngingillinan
Mat. 12:1-8; Mar. 2:23-28

¹ Na namingsani Safachuy ngingillinan na Judio, nangoycha Jesus ya disipulusna ta pappayaw wi namur-an à wheat wi isù pakoy. Na nanadchadcharanancha, lummapid na disipulusnà utimancha.

² Ad anan na uchumi Fariseo, “Tamako ta amaschiyonyu wi mipalit ta Lintogtau nu Safachu?”

³ Ad sinongfatan Jesus chicha anani, “Achiyu pu nafasan iningwacha David ya fufurunna ta nafitilancha ta awi?”

⁴ Tan linumnò ta sachi mangngachani foroy Apudyus ad inaranan tinapoy wi nichatun an Apudyus, wi ipalit na Lintog à anoncha tan afus kuman papachì mangan, ad innancha ta fufurunna.”

⁵ Ad inanungusan Jesus na imfakana, wi anana, “À saoni namfalin taku, annan karobfongà wi mangifaka ta sinuy màwa ta Safachuy ngingillinan.”

Na Larai Wi Naayayong Na Imana
Mat. 12:9-14; Mar. 3:1-6

⁶ Na osay Safachu, linumnò akò Jesus ta sinagogan na Judio wi nantudtuchu. Ad

nyaspur wi iningkaw na osay larai wi naayayong na imanay chiwawan.

⁷ Ad iningkaw akon uchumi mangitudtuchu ta Lintog na Judio ya uchumi Fariseo wi man-anaanap à mangicharumanchan Jesus, siyan sinipsiputancha nu awad paimfakona ta Safachuy ngingillinan.

⁸ Ngim à Jesus, inaagkammunan somsomòcha, ad anana ta larai, “Waynu ta annay sangwanan.” Ad ummoy na larai.

⁹ Ad anan Jesus an chicha losan, “Annan imusò an chiayu. Sinun iparufus na Lintogtau wi màwa ta Safachu? Mangwataù mamfaru winnu lawing? Takuwontaun taku winnu patoyontau?”

¹⁰ Ad linangrangana chicha losan, ad anana ta larai, “Uyachom na imam.” Ad inuyadna, ad ummimfag.

¹¹ Ad chachi Fariseo ya mangitudtuchu ta Lintog, naaliling-otcha ad nan-uukudcha nu sinun oyyoonchan Jesus.

Na Nanutukan Jesus Ta Apostolesnay

Nasawaran À Chuwa

Mat. 10:1-4; Mar. 3:13-19

¹² Napannos pun, summang-at à Jesus wi umoy malluwaru ta takudtud, ad linabrafinay malluwarun Apudyus.

¹³ Wiswisnit pun, inarusnan chachi sumursurut an siya ad chinutukanan nasawaran à chuwa ad nginadnana chichà apostoles.

¹⁴ Na ngachancha: Simon wi nginadnanà Pedro ya sunudnay Andres; cha Jaime an Juan wi mansunud; Felipe an Bartolome,

¹⁵ ya Mateo, Tomas, Jaime wi anà Alfeo, Simon wi ananchay Mangipapakat,

¹⁶ Judas wi anà Jaime, ya Judas Iscariote wi siyan nangifik an Jesus.

Na Nantudtuchuwan Jesus Ya Nangaanana Ta Sakit

Mat. 4:23-25

¹⁷ Nan-osog pun cha Jesus ya apostolesna ta takudtud, ummillongcha ta osay tanap, ad iningkaw akon achuy sumursurut an Jesus, ya ad-adchuwani takuy narpud Jerusalem ya provinsiyay Judea ya il-ili ad Tiro ya Sidon wi achani ta fayfay.

¹⁸ Na pangkopcha losan wi ummoy, chongronchan ukud Jesus ya paaanchan sakitcha. Ad iningkaw akon uchumi nakafarfaray, ad niparyaw na farfaraycha.

¹⁹ Ad losan na taku, umafuafuyut ta agpachanchà siya tan annan karobfongana wi uray nu agpachancha kà siya, maaan na sakitcha. Siyan ummimfag losan na nasakit.

Na Tuttuway Naragsak Ya Kakkaasi

Mat. 5:1-12

²⁰ Sachi ad nansakung à Jesus ta disipulusna ad ananay mantudtuchu,
 “Maragsak-ayu, chiayuy isù maid mafalinna ta sana,
 tan mitatappiayu ta Manturayan Apudyus!

21 Chiayuy isù nafitil ta sana, maragsak-ayu ko tan fafadngan Apudyus chiayu ta mapnok-ayu!

Chiayuy mansasàuy ta sana, maragsak-ayu tan falowan Apudyus na sauyyù lagsak!

22 “Ad chiayuy mamatin saon, maragsak-ayu nu kuraon na takù chiayu ya achicha pu ifilang à chiayu ya insurtuwonchà chiayu, ya uray nu ifafainchà chiayu, kapu ta pammatiyun saoni namfalin taku.

23 Nu amaschin màwan chiayu, manottoròayu, ya manachòayu ta lagsakuyu tan chakor na kunkunayud langit. Na oyyoonchan chiayu, isun akon iningwan na aappucha ta anchachi profetas ta awi.

24 Ngim kakkaasiayuy fafaknang tan annay lutan pagpag na mallaragsakanyu!

25 Ya kakkaasiayu koy nanabsug ta sana, tan linaonyun amochi fitil à tapin na padcha!

Ad kakkaasiayu koy asiaamang ta sana, tan manomchom-ayu ya man-ifil-ayù tapin na padcha!

26 “Tuttuway kakkaasiayu nu chayawon losan na takù chiayu, tan chachi manaychayaw an chiayu ta sana, kanà chachi nanayaw ta chachi sinanprofetas ta awi.”

*Na Oyyoonyu Ta Takuy Kumuran Chiayu
Mat. 5:38-48; 7:12*

27 Inturuy Jesus wi nan-ukud, anana, “Na ifakà an chiayu, masapur ay-ayatonyun uray

chachi kumuran chiayu. Ya oyyoonyun mamfaru ta chachi mallawing an chiayu.

²⁸ Na takuy mangarawag an chiayu, chawatonyun achakun Apudyus an chicha. Ad iluwaruwanyu chachi mamarpalikat an chiayu.

²⁹ Nu awad manlipak ta apingyu, palipakyu kon fisà. Ad nu awad mangara ta silupyu, paarayu kon agwana.

³⁰ Adchanyun man-ochaw an chiayu, ad nu awad mangara ta ùuwayu, achiyu paiyulin.

³¹ Na pionyuy oyyoon kuman takun chiayu, siya kuman oyyoonyun chicha.

³² “Nu afus yakan takuy mangay-ayat an chiayù ay-ayatonyu, namnamaonyuy makunkunaan-ayu? Tan uray chachi lawingi taku, ay-ayatoncha kon mangay-ayat an chicha!

³³ Ad nu afus yakan mangwà mamfarun chiayù mangwaanyu ko ta mamfaru, namnamaonyuy makunkunaan-ayu? Tan uray chachi lawingi taku, amaschi kon oyyooncha!

³⁴ Ad nu afus yakan chachi sikurachuwonyuy annan isubratchà pafuruchanyu, namnamaonyuy makunkunaan-ayu? Tan uray chachi lawingi taku, pafuruchanchan fufurunchay managfasur nu awad namnamaonchà isubratna!

³⁵ Ngim chiayu, masapur ay-ayatonyun mallawing an chiayu, ya oyyoonyun mamfaru an chicha. Pafuruchanyun mamfurud an chiayu uray nu achicha pu iyulin. Tan nu amaschiyonyu, chakor na kunkunayu, ad mifilang-ayù aannà Apudyus wi Angatuwan. Tan à Apudyus, oyyoonan mamfaru ta uray

lawingi taku ya uray chachi achi pu manyaman an siya.

³⁶ Masapur sumayaaw-ayu tan mansayaaw à Apudyus wi Amayu.”

Achiyu Pafasuron Na Uchum

Mat. 7:1-5

³⁷ Ad inturuy Jesus wi nan-ukud, anana, “Achiyu pafasuron na uchum ta achin pu ko Apudyus pafasuron chiayu. Achiyu anani nakafasur ta uchum, ta achin Apudyus ifakan fasuryu. Pakawanonyun asintatakuyu ta pakawanon ako Apudyus chiayu.

³⁸ Mangatod-ayu ta uchum ad awad akon adchon Apudyus an chiayu, wi ad-achun adchonon chiayu nu inadchonyu, tan sumawar ingkanà achiayu pu makad-on. Siyan na oyyoonyu ta asintatakuyu, sachi kon oyyoon Apudyus an chiayu.”

³⁹ Ad nan-alig à Jesus an chicha wi anana, “Achi pu mafalini ipuyut na nakurap na isunay nakurap, tan kapilitani losancha mafituwan.

⁴⁰ Ya maid pu ko matudtuchuwan à nangatngatu nu mantudtuchu, ngim nu kangputona acharon na mitudtuchun siya, miyisu ta nantudtuchun siya.”

⁴¹ Ad nan-alig akò Jesus wi anana, “Isù narawag na mangil-anyu ta aiti mukat ta atan na furunyu, ngim foon pù mailasinyun nipapaktar wi mukatyu!

⁴² Mafalin aya wi anami, ‘Choo, sunud, aanò na aiti mukatnu,’ ad annan nipapaktar wi mukatyu? Mamàpail-on-ayu! Siyan masapur

unaonyu aanon na nipapaktar wi mukat ta atayu, ta lumawag na mangil-anyu wi mangaan ta aiti mukat na furunyu.”

*Na Mangimatunan Ta Kinatatakun Na Taku
Mat. 7:16-20; 12:33-35*

⁴³ Asin nan-alig à Jesus, wi anana, “Na mamfaruy imong, achi pu mamungà lawing, ad ako maid pu lawing à imong à mamungà mamfaru.

⁴⁴ Tan maimatunan na kinafarun na ayu ta fungana. Tan kapilitani foon pù mafalini ifungan na tarurung na atunor! Ya foon pu kò mafalini ifungan na tabfog na akit!

⁴⁵ Na miyalikana, na mamfaruy taku, mamfarun oy-oyyoona tan mamfarun som-osom-ona. Ngim na lawingi taku, lawing akon oy-oyyoona tan lawing na som-osom-ona. Tan tuttuwa wi na awad ta somsomò siya kon ifakan na tupò.”

*Na Chuway Mangkakaob Ta Foroy
Mat. 7:24-27*

⁴⁶ Inturuy Jesus wi nan-ukud, “Tayuko anan wi saon na Apuyu ad achiyu pu oyyoon na ifakà an chiayu?

⁴⁷ Sinumani sumurut an saon ya mangngor ta ifagfakà, ya oyyoona, amasnan miyalikana.

⁴⁸ Miyalig ta nararami taku wi mangkaob à foroyna. Findanan luta ingkanà inchasanan chapin-ay ad sachin nangisaachana. Uray nanurun na chawwang ya chinussuk na chanum na foroy, achi pu mikur-ub tan mampagchot na nisaachana.

49 Ngim na takuy mangngor ta ifagfakà ya achina pu oyyoon, miyalig ta taku wi foon à nararam, wi insaadnan foroyna ta lagrakan. Chinussuk pun na chanum na sachi foroy, nikur-ub ad naamin niwà nag!”

7

Impaimfag Jesus Na Sanilun Na Kapitan Na Surchachu *Mat. 8:5-13*

¹ Limpas pun Jesus na intudtuchuna ta chachi taku, ummoy ad Capernaum.

² Iningkaw ta sachin osay foon à Judio wi kapitan na susurchachu wi iRoma, ad amod na sakit na osay sanilunay ay-ayatona, wi akin-ottoyon.

³ Ad chingngorna pun wi awad à Jesus, imfaunna uchumi pangpangun na Judio ta umoycha ayakan à Jesus ta umoyna kuma paimfakon na saniluna.

⁴ Inchasancha pun à Jesus, inàarùcha anani, “Mamfarun sachi kapitan, ya karobfonganay mafadngan,

⁵ tan ay-ayatonà chitauy Judio, ad siya kon nampàwa ta osay sinagoga wi makimkimungantau.”

⁶ Ad nitun-ud à Jesus an chicha. Ad chanchanicha pun ta foroy na kapitan, sinib-atchan uchumi kakayyomna wi umoy mangiluslus an siya, ad imfakachan impaifakana, “Apu, achì pu kuma taktakon sia, tan mafainà wi mammangilin sia,

⁷ ya achì pu ko karobfongan wi makakakayam an sia. Umanay yakan ukudnù mampaimfag ta sanilù.

⁸ Tan maawatà na mipangkop ta karobfongan, tan uray saoni kapitan, masapur patiyò na ifakan na apù. Ad na susurchachuy iturayà, patiyoncha kon ifakà, tan nu ifakà ta osa, 'Ing-a!' umoy, ad nu ifakà ta osa, 'Umalia!' umali ko. Ad nu ifakà ako ta sanilù, 'Oyyoom na sanat!' oyyoona met! Ad sinchumallù sia tan annan karobfongam."

⁹ Naschaaw à Jesus ta nangngorana ta imfakacha. Siyan intuwilina ta takuy ad-adchuwani wi umun-unud an siya wi anana, "Tuttuway maid pu inchasà à isun na impappatin na anna ta losani chokatauy kanà Israel."

¹⁰ Nangulin pun chachi nafaun ta foroy na kapitan, inchasanchan sanilunay ummimfag.

Na Nangipauliyan Jesus Nanakuwan Ta Natoyi Anà

¹¹ Napapannos pun, ummoycha Jesus ya disipulusna ta osay ili wi Nain, ad nakaoy akon ad-adchuwani taku.

¹² Ummachanicha pun ta liwangan na sachi ili, inafotchan ad-adchuwani nakafurog ta osay nafaru wi umoycha ilofon na osay natoy. Fafarun natoy wi os-osàani anà na sachi nafaru.

¹³ Innilan pun Apu Jesus chi nafaru, inachakuwanà siya ad anana, "Achia man-ifil."

¹⁴ Sachi ad ummoyna inagpachan na lungun, ad ummillong na namuud. Ad anana, "Fafaru! Fumangon-a!"

15 Ad fummangon na natoy ad kumminga, ad impurang Jesus à siya an inana.

16 Ad ummogyat losan na nangiila ad chinayawchà Apudyus, wi anancha, “Lummoswan chitaun osay nangatuy profeta! Impailan Apudyus na man-aachakuna ta takuna!”

17 Ad nanchinamag na mipangkop an Jesus ta losani ili wi sakupon Judea ya il-ili wi nampaliwos ad Judea.

*Na Songfat Jesus Ta Disipulus Juan Wi Mamfufunyang
Mat. 11:2-19*

18 Imfakan pun na disipulus Juan an siya mipangkop an Jesus ya losani nàwa,

19 imfaunna chuwà umoy mangimus an Apu Jesus nu siyan sachi impustan Apudyus wi umali winnu awad urayonchà safali.

20 Ad chummatongcha pun an Jesus, ananchan siya, “Imfaun chianin Juan wi Mamfufunyang ta imusonnin sia nu sian uullayonni wi impustan Apudyus wi umali, winnu awad urayonni safali?”

21 Na sachi timpu, impaimfag Jesus na achuy takuy nasakit à nangkarakarasi wi sakit, ya imparyawna kon aran wi farfaray na uchum, ya inaanna kon kurap na achuy nakurap.

22 Ad sinongfatanan chachi chuway nafaun, wi anana, “Mangulin-ayun Juan ifakan losani innilayu ya chingngoryu wi iningwà, wi na nakurap, makailacha, ya na napilay, makachadcharancha, ya na nakollakong,

ummimfagcha, ya na naturong, makachonggorcha, ya uray na natoy, ummulicha natak. Ad chachi kakapus, miwarawag an chichan Mamfaruy Chamag.

²³ Ad ifakayu kon siya wi naragragsak chachi foon pù manchuwachuwa ta pammatacha wi saon na imfaun Apudyus!”

²⁴ Lummayaw pun chachi fabfaun Juan, imfakan Jesus ta naarusi takun mipangkop an Juan. Anana, “Na ummayanyu nangil-an an Juan ta iningkawana ta sachi ikaw wi maid pu umili, sinun ummoyyu innila? Ananyu pun nin nu siyan isù kurun wi chupachupaliyon na fidfid.

²⁵ Ad nu foon, sinun ummoyyu innila nù? Taku wi nansilup à afaruwan? Ngim foon à nansilup à amaschi tan foroy na Alin ingkawan na nakasilup à amaschi!

²⁶ Siyan sinun ummoyyu innila nù? Osay profetan Apudyus? Na katuttuwaana, siya ummoyyu innilan profetan Apudyus. Ngim ifakà an chiayu wi Juan na kangrunaan wi profeta,

²⁷ tan siyan sachi takuy mismuy imfakan na niyug-is wi ukud Apudyus wi anana, ‘Awad na osay taku wi ifaun-u unaon nu sia ta umoyna mansakanaon na taku ta chongronchà sia.’

²⁸ Ad tuttuwan annayay ifakà an chiayu wi maid pu takù niyanà ad asnay lutà nangatngatu nu Juan. Ngim na afafaan ta Manturayan Apudyus, mifilang à nangatngatu nu Juan kapu ta pammatinan saon.”

²⁹ Naragsak losan na takuy nangngor an siya,

wi uray akon chachi manchachakup à fukis. Chichan namtog ta imfakan Apudyus ad nampafunyangchan Juan.

³⁰ Ngim chachi Fariseo ya mangitudtuchu ta Lintog na Judio, linawingchan pion Apudyus an chicha, siyan achicha pu nampafunyang an Juan.

³¹ Inturuy Jesus wi nan-ukud, anana, “Sinun mangiyisuwà ta taku ta annay sillumunap?

³² Iyalig-u chichà isù an-ananà wi man-in-innangu wi nampoapoaw ta akin-annàcha, “Tinupayyanin kangsa ngim achiayu pun managni! Siyan sinukatanni chomchom ngim achiayu pu makachomchom!”

³³ Tan na ummaliyan Juan wi Mamfufunyang, nallangarangan wi mangan ya foon pù umminum à fayas, ad inam-amsiwyù siya wi magwonyu nakafarfaray à siya!

³⁴ Ngim à saoni namfalin taku, ummaliyà pu ko wi foon pù mallanganà wi mangan, ya makaikainumà à fayas, inamsiwà ako wi magwonà lawotan ya sallimongan! Ya magwonà ako fufurun na manchachakup à fukis ya uchumi managfasur!

³⁵ Ngim uray nu amaschi, losan na takuy mamatin Apudyus, chichan mangipaila ta kinaustun na kinaaraing Apudyus.”

Na Nangayakan Simon Wi Fariseo An Jesus

³⁶ Na osay padcha, inayakan na osay Fariseo à Jesus ta mangan ta foroycha. Ad ummoy à Jesus nakaan.

³⁷ Iningkaw ako ta sachi ilin osay fufai wi puta. Ad chingngorna pun wi awad à Jesus wi

mangan ta foroy na sachi Fariseo, ummoy ako wi nangawit à fangfanguy lana wi na ikawna, nàwa ta fatu wi alabaster.

³⁸ Linumnò na sachi fufai ad ummagsad ta odchokan Jesus, ad nan-ifil wi tummodtod na luwana ta chapan Jesus. Ad pinunasana ta fuùna, ad inapupuynan chapanna à mangipail-ana ta lispituna, achinaot isiit na lanog ta chapanna.

³⁹ Ngim na nangil-an na sachi Fariseo ta sachi, anana ta somsomòna, “Nu kattoi profetà Jesus, inakammuna kuma na kinatatakun na sanati fufai wi mangagpad an siya, ad ingkimauna.”

⁴⁰ Sachi ad kummingà Jesus wi anana ta sachi Fariseo, “Simon, awad na ifakà an sia.”

“Oo, sinun ifakam Apu?” anan chi Fariseo.

⁴¹ Ad nan-alig à Jesus wi anana, “Iningkaw na osay larai wi nan-utangan na chuway larai, wi limampurun inutang na osa, ya limangkasut na inutang chi osa.

⁴² Ad kapu ta achicha pu makafayad, pinasinsiyana chicha. Siyan annan imusò an sia: Na chachi chuway nan-utang, sinun chakchakor na ayatna ta sachi nampautang nù?”

⁴³ Ad anan Simon, “Chi chakchakor nin akon nipasinsiyann siya.”

Ad anan Jesus, “Oo, siya!”

⁴⁴ Ad tinuwilina chi fufai ad anana kon Simon, “Sachin miyalikan na annayay fufai! Tan na linumnoà ta annay foroyyu, maid impaaram à chanum à mamfarfar-u wi siyan

ukalitau. Ngim à siya, imfarfarnan luwana ta chapan-u ad pinunasana ta fuùna.

⁴⁵ Ad à sia, foon pu kò finàwarnù saon ta linumnoà. Ngim à siya, nanipud ta linumnoana achina pu iwarang wi nangapupuy ta chapan-u.

⁴⁶ Ad akò sia, foon pù linankam na urù wi siya kon ukalitau, ngim à siya, inaminna linankan na chapan-ù nangingay lana wi fangfangu.

⁴⁷ Siyan ifakà an sia, na chakor wi ayat na annayay fufai an saon, sachin manuttuwaan wi napakawan na achuy fasurna. Ngim na takuy ait yakan napakawan wi fasurna, ait akon ipailanay ayatnan saon.”

⁴⁸ Sachi ad anan Jesus ta sachi fufai, “Napakawan tuwan fasurnu.”

⁴⁹ Ngim chachi uchumi makaan, anancha ta somsomòcha, “Sinu kon sanati taku, wi mamakawan ta fasur?”

⁵⁰ Ad anan ako Jesus ta sachi fufai, “Kapu ta namatiam an saon, nasaraknifan-a, siyan fumarun somsomònu.”

8

Na Fubfufai Wi Nitun-ud An Jesus

¹ Napannos pun, asin ummoy à Jesus nangkagkagkaay ta aillili wi mantudtuchu ta Mamfaruy Chamag mipangkop ta Manturayan Apudyus. Ad nifurun akon siyan disipulusnay nasawaran à chuwa

² ad nitun-ud akon uchumi fubfufai wi chichan nangiparyawan Jesus ta aran ya impaimfagna ko ta sakitcha. À Maria

Magdalenan osa wi siyan nangiparyawan Jesus ta pituy aran.

³ Ya iningkaw akò Juana, wi na asawanay Cusa, mamfasantay ta ùuwan Ali Herod. Ya iningkaw akò Susana ya achu koy fubfufai wi losancha fadngan cha Jesus ta sinuy mafalinchay ifachang.

Na Nangiyalikan Jesus Ta Luta Wi

Nawakawakan À Fuor
Mat. 13:1-9; Mar. 4:1-9

⁴ Ad ummoy an Jesus na ad-adchuwani taku wi narpu ta ailiili. Sachi ad wi nan-ar-aruscha, nan-alig à Jesus wi anana,

⁵ “Iningkaw na osay taku wi ummoy nawwakawag à fuor. Ad na nawwakawakana, nanchissun uchum ta charan ad chinamchampit na taku ya innan na sissiwit.

⁶ Ad na uchumi fuor, nanchissu ta fattufattu wi ait na luta, ad uray nu summimitcha, naamincha naryaw tan mag-anan.

⁷ Ad na uchumi fuor, nanchissu ta tartallurung ad tummufucha. Ngim inilung na tarurung.

⁸ Ngim na uchumi fuor, nanchissu ta malloma ad tummufucha, ad namungà ad-adchuwana.”

Ad inanungusan Jesus na inukudna, wi anana, “Naingaan-ayu, siyan somsom-onyu kuman mining na alig-u!”

Na Pangkop Na Nangusaran Jesus Ta Alig

Mat. 13:10-17; Mar. 4:10-12

⁹ Sachi ad inimus na disipulus Jesus nu sinun mining na aligna.

¹⁰ Ad anana, “Losani chaan pù maakammuwan wi mipangkop ta Manturayan Apudyus, afus-ayù mipaakammuwana wi foon pù mipaakammu ta uchum, tan alig yakan mifakan chicha. Tan uray itotollongcha, achicha pu imatunan. Ad uray chochongroncha, achicha pu maawatan.”

*Insuplikar Jesus Na Alig Na Nawwakawag
Mat. 13:18-23; Mar. 4:13-20*

¹¹ Inturuy Jesus wi nan-ukud, anana, “Annayan mining na alig-u. Na miyalikan na fuor, ukud Apudyus.

¹² Ad na isun na nanchissuwan na fuor ta charan, chichan takuy nangngor ta ukud Apudyus, ngim ummoy Satan inallilaw na chingngorcha ta achicha pu patiyon à masaraknifancha.

¹³ “Na isun na nanchissuwan na fuor ta fattufattu, chichan takuy naragsak wi nangamfuruy ta ukud Apudyus ta nangngorancha. Ngim foon pù lummamut ta somsomòcha, tan sin-aitan yakan namatiyancha. Tan inumchas pun na napalikatancha, inwarangcha.

¹⁴ “Na isun na nanchissuwan na fuor ta tartallurung, chichan takuy nangngor ta ukud Apudyus ngim isù nailung na chingngorcha kapu ta chanagcha ta masapurcha, ya kinafaknang, ya pionchay lumam-ay na fiyagcha.

¹⁵ “Ad na isun na nanchissuwan na fuor ta malloma, chichan takuy nangngor ta ukud Apudyus ad impapatichay manungpar, uray

malikatancha wi mangwa ta pion Apudyus wi pàwan chicha. Siyan isù ad-adchuwana na ifungacha.”

Foon Pù Matab-unan Na Silaw

Mar. 4:21-25

¹⁶ Asin nan-alig à Jesus wi anana, “Maid pu takù paskichanan silaw ad tinab-unana winnu igkana ta chukun na katli. Tan ipatayna ta ustuy papattayana ta mamàila ta takuy lumnò.”

¹⁷ Ad anan ako Jesus, “Somsom-onyuna, na losani nitataru ta sana, mallotaw à tapin na padcha. Ya uray akon losani foon pù maakammuwan ta sana, chumatong akon mipaakammuwana.

¹⁸ “Siyan tantanchaakanyu wi manchongor ta ifakà, tan na takuy mangwa ta chongrona, machog-achog-an na maawatancha. Ngim na takuy foon pù oyyoonan chingngorna, maaan na uray aiti naawatana.”

Na Ifilang Jesus À Inana Ya Susunudna

Mat. 12:46-50; Mar. 3:31-35

¹⁹ Sachi ad chummatong na inan Jesus ya susunudna, ngim achicha pu makaachani an Jesus kapu ta ad-adchuwani naam-ammung.

²⁰ Siyan imfakan na osay taku an Jesus, “Anchanat anun inam ya susunudnud paway, ad paayagchà sia.”

²¹ Sachi ad anan Jesus an chicha losan, “Sinumani manchongor ta ukud Apudyus ya patkona, chicha kon ifilang-ù inà ya susunud-u.”

Na Nangipakin-an Jesus Ta Fali
Mat. 8:23-27; Mar. 4:35-41

²² Na osay padcha, namfangkacha Jesus ya disipulusna. Ad anan Jesus an chicha, “Chormangontaun fayfay.” Ad lummigwacha.

²³ Ad na nanchormangancha, nasuyop à Jesus. Nangkinawacha pun ta fagwang, nammaag fummali napigsa, ad nantuptuppiya à challuyun ta fangka ingkanà nganngani milutong.

²⁴ Siyan finangon na disipulus Jesus à siya, wi anancha, “Apu, Apu, annay milutongtau!”

Ad fummangon à Jesus ad pinakinonan fali ya challuyun, ad asin tummuyong na fayfay.

²⁵ Ad anan Jesus ta disipulusna, “Tayukò saon achi piyaron?”

Ngim naschaawcha ya ummogyatcha, ad nan-ag-akitùtùcha anani, “Sinun annay taku, wi uray na fali ya challuyun, patkonchà siya!”

Na Nangiparyawan Jesus Ta Farfaray Na Larai
Mat. 8:28-34; Mar. 5:1-20

²⁶ Sachi ad inturuycha Jesus ya disipulusnay namfangka wi umoy ta sachi sakupon Gerasa wi nichomang ad Galilea.

²⁷ Ad lummogsadcha pun, nisib-at an Jesus na osay larai wi iGerasa wi nakafarfaray. Nafayag na namfodchangana ya achi pu umapun ta foroyna tan lorobnan na iingkawana.

²⁸⁻²⁹ Tan na sachi larai, chumanatong na farfarayna, ad uray nu faruchoncha wi kachilaanchan imana ya ikina, torangona ad impaawid na aran à siya ta ikaw wi maid pu

foroy. Ngim na nangil-anan Jesus, nampauy ad nallùfub ta sangwanana ta ogyatna, ad impoawna anani, “Siay Jesus wi Anà Apudyus wi Angatuwan, sinun oyyoom an saon? Mangaasia ta achiyà palikatan!” Amaschin imfakana tan imfakan Jesus ta aran ta lumayaw ta sachi larai.

³⁰ Sachi ad inimus Jesus an siya, “Sinun ngachannu?”

Ad summongfat na nakafarfaray wi anana, “Kaachuwan na ngachan-u.” Sachin imfakana tan ad-adchuwan na farfarayna.

³¹ Ad nampangpangngaasicha ta achicha kuma mipaoy ta fitu wi maid pagpag na acharomna à machusaancha.

³² Na sachi, niyaspur wi iningkaw na ad-adchuwani forò wi asisusubsub ta takudtud. Siyan nampangpangngaasin chachi aran an Jesus ta iparufusna kuman umatunancha ta chachi forò, ad imparufus Jesus.

³³ Sachi ad tinaynanchan sachi larai ad ummoycha nallonog ta forò, ad asitotodchàcha wi ummoy lumayug ta chopras ad naanudcha losan ta fayfay.

³⁴ Na takuy namanfantay ta forò, na nangil-ancha ta napasamak, ummawidcha losan ad impachamagcha ta ili ya foroy wi nampaliwos.

³⁵ Sachi ad lummigwat na taku wi umoy mangila ta nàwaana, ad na chummatnganchan Jesus, inchasanchan sachi larai wi tinaynan na aran, wi nakasilup ya fummarun somsomòna,

wi tummutùchu ta sangwanan Jesus. Ad ummogyatcha losan.

³⁶ Sachi ad asin chachi ustuy nangiila inisturyan losani nàwa ta nangiparyawan Jesus ta aran.

³⁷ Siyan losan chachi iGerasa, nampangpangngaasichan Jesus ta lumayaw kuma ta ilicha tan amod na ogyatcha. Siyan namfangkacha Jesus wi lumayaw.

³⁸ Ad na larai wi lummayawan na farfarayna, nan-àarù ta mifurun ako, ngim inisi Jesus wi anana,

³⁹ “Mangulin-a ta ilim ta isturyaom na losani iningwan Apudyus wi namachang an sia.”

Sachi ad lummayaw chi larai ad inisturyana ta losani linausanan iningwan Jesus an siya.

Impaimfag Jesus Na Osay Fufai Ya Tinakunan Osay Fafarasang

Mat. 9:18-26; Mar. 5:21-43

⁴⁰ Nangulin pù Jesus ta chomang na fayfay, naragsak na achuy taku wi nanguullay an siya.

⁴¹ Ad na sachi, chummatong akon osay pangpangun na sinagogan na Judio, wi à Jairo na ngachanna. Ad nampalintumong an Jesus wi nampangpangngaasi ta umoy ad foroycha,

⁴² tan akin-ottoyon na os-osàani anànay fafarasang, wi nasawaran à chuwan tawonna.

Siyan lummigwat à Jesus, ad nakaoy akon achuy taku wi mansususulig an siya.

⁴³ Na osan chicha, osay fufai wi nasakit à chumarachara ta unog na nasawaran à chuway tawon. Ad naamin nakastun ùuwana ta chuchuktur, ngim maid pu nakaaan ta sakitna.

44 Ad ummoy ta odchokan Jesus ad inagpachanan pagpag na silupna, ad chakusi inwarangnay chumara.

45 Ad inimus Jesus, “Sinun nangagpad an saon?”

Ngim maid nangifaka. Ad anan Pedro, “Apu, siya nangagpad an sian anchanay mansususulig wi achuy taku!”

46 Ngim anan Jesus, “Awad na kakaran na osay nangagpad an saon, tan lininà wi nausar na karobfongà.”

47 Sachi ad naawatàn chi fufai wi naakammuwan na iningwana, siyan ummoy nampalintumong an Jesus, wi namaypayogpog ta ogyatna, ad imfakana ta sangwanan na losani taku na pangkopnay nangagpad an siya, wi sachin naanan na sakitna.

48 Ad anan Jesus an siya, “Sunud, mipakapu ta pammatim an saon, ummimfag-a, siyan fumarun somsomònu.”

49 Na nangug-ugkuchan Jesus ta sachi, chummatong na osay fabfaun wi narpu ta foroycha Jairo, ad ananan Jairo, “Uray achitau taktakon na Misturu, tan nar-us natoy na anànu.”

50 Ngim na nangngoran Jesus ta sachi, ananan Jairo, “Achia machanakan. Piyaronà ad matakun anànu.”

51 Chummatongcha pun ta foroy, impalit Jesus na lumnoan na taku naraksig cha Pedro an Jaime ya Juan, ya ina ya aman na natoy.

52 Losan na takuy namakungun, asiiifilcha ya manomchomcha. Ngim anan Jesus an chicha,

“Achiayu man-ifil, tan foon pù natoy na annay fafarasang. Nasusuyop yakay!”

⁵³ Ngim inam-amanghà siya tan inaagkammuchay natoy.

⁵⁴ Ngim inognan Jesus na iman na natoy ad anana, “Anà, fumangon-a!”

⁵⁵ Ad ummulin angosna ad nafanangon, ad imfakan Jesus ta paanancha.

⁵⁶ Ad naschaaw na chakorna, ngim finilin Jesus chicha ta achicha ifagfakan nàwa.

9

Na Namaunan Jesus Ta Displusna

Mantudtuchuwon

Mat. 10:5-15; Mar. 6:7-13

¹ Na osay padcha, inarus Jesus na nasawaran à chuway disipulusna ad innadchonon chichan karobfongancha wi mangiparyaw ta aran wi farfaray na taku ya mangaan ta saksakit na taku.

² Ad imfaunna chicha ta umoycha itudtuchun mipangkop ta Manturayan Apudyus ya paimfakonchan nasakit.

³ Ananan chicha, “Achiayu mangawit à uray sinuman ta mamfiasiyanyu: achiayu manur-ud, achiayu mampasiing, ya achiayu mamfarun à pilak ya uray anonyu ya luput à sukatyu.

⁴ Ad nu sinun mammangilin chiayu, ingkaw-ayu ta foroyna ingkanà lumayawanyu ta sachi ili.

⁵ Ad nu awad ili maid pu mammangilin chiayu, tòakonyun tapuk ta ikiyu ta

lumayawanyu ta sachi ili à mangakammuwancha wi ikadcha ta machusaancha.”

⁶ Ad lummigwacha ad ummoycha kinagkagkaay na ailiili wi nangitudtuchu ta Mamfaruy Chamag ya nan-aan ta sakit na taku.

*Na Nakulikuran Na Somsomò Herod
Mat. 14:1-12; Mar. 6:14-29*

⁷ Na sachi, à Herod wi Ali ad Galilea, chingngorna pun na mipangkop ta losani iningwan Jesus, nakulikur na somsomòna tan anan na uchumi taku wi ummuli nu natakù Juan wi Mamfufunyag.

⁸ Ad na uchum, anancha koy nangulin na sachi profeta wi Elias. Ad anan akon uchum wi ummuli natakun osay taku wi profeta ta awi.

⁹ Ngim anan Herod, “Impasiwat-u met à Juan, siyan sinun sanati ug-ugkuchoncha nù?” Ad pipionay mangilan Jesus.

*Na Namaanan Jesus Ta Limay Lifu Wi Taku
Mat. 14:13-21; Mar. 6:30-44; Juan 6:1-14*

¹⁰ Nangulin pun chachi apostoles wi imfaun Jesus, imfakacha losan na iningwacha. Sachi ad inayakan Jesus chicha ta umoycha kuma tumalin ta osay ili wi Betsaida. Ad lummigwacha.

¹¹ Ngim chinamag pun na takun ummayana, ummun-unudcha ad marmaryad à Jesus an chicha. Siyan tinudtuchuwana chichà mipangkop ta Manturayan Apudyus, ya impaimfagna kon losani nasakit.

¹² Masiut pun na init, ummoy na disipulus Jesus an siya ad anancha, “Fuarom na taku ta umoycha man-anap à anoncha ya umiyanancha ta anchachi il-ili ya foforoy tan maid pu maan ad asna.”

¹³ Ngim anan Jesus an chicha, “Chiayun mamaan an chicha.”

Ad sinongfatancha anani, “Ngim afus na limay tinapoy ya chuway filis à awad. Sinun inginanì anon na anchanayay takuy ad-adchuwan?”

¹⁴ Tan na filang na lallarai wi iningkaw, nasuruk à limay lifu wi foon à nifilang na fufufai ya an-ananà.

Sachi ad anan Jesus ta disipulusna, “Ar-arubfunonyu chichà sillimmampuru.”

¹⁵ Tummùchucha pu losan,

¹⁶ inaran Jesus na limay tinapoy ya chuway filis, ad nantangad ad langit wi manyaman an Apudyus. Sachi ad pinotpotlàna ad impaiwarasna impafillay ta disipulusna ta taku.

¹⁷ Ad losancha nabsug wi nangan. Ad napnun nasawaran à chuway langngay ta nasawar wi nafun-ani chinakup na disipulusna.

Na Imfakan Pedro Mipangkop An Jesus Mat. 16:13-20; Mar. 8:27-30

¹⁸ Na osay padchay nalluwaruwan Jesus ta naab-afusana, ummoy na disipulusnan siya, ad inimusnan chicha, “Sinun mammammoan na takun saon?”

¹⁹ Ad anancha, “Anan na uchum wi sia nù Juan wi Mamfufunyang wi ummuli nataku. Ngim anan akon uchum wi sia nù Elias wi nangulin.

Ad na uchum, ananchay sia nun osay profeta wi ummuli nataku.”

²⁰ “Ad chiayu ngay?” anan Jesus. “Sinun mammammoanyu?”

Ad summongfat à Pedro, wi anana, “Sian Cristu wi impustan Apudyus wi umali manturay.”

²¹ Sachi ad finilin Jesus chicha ta achicha ifagfaka ta uchum.

Na Imfakan Jesus Mipangkop Ta Matayana Mat. 16:21-23; Mar. 8:31-33

²² Ad imfakana kon chicha, “À saoni namfalin taku, masapur mapalikatanà ya kuraonà ta chachi mamangpanguwon na Judio ya pangpangun na papachi ya chachi mangitudtuchu ta Lintog. Ad mapatoyà, ngim na miyatluy padcha, umuliyà matakù.”

Na Sumurutan An Jesus Mat. 16:24-28; Mar. 8:34-9:1

²³ Sachi ad imfakan Jesus an chicha losan, “Sinumani maryad wi sumurut an saon, masapur foon pù makaka ta fiyagnad asnay luta, tan masapur oyyoonan piò, uray sachin iyatoyna.

²⁴ Tan sinumani makaka ta fiyagnad asnay luta, matoy ako kay. Ngim nu sinun foon à makaka ta fiyagna kapu ta pammatinan saon, uray matoy maatod an siyan fiyag wi mannaynayun.

²⁵ Tan sinun silfin na mangin-uwaan na osay taku ta losani awad ta luta nu ifallun Apudyus à siya?

²⁶ Ad sinumani taku wi mafain wi manàchor an saon ya intudtuchù, mafainà ako wi manàchor an siya nu mangulinà. Tan saoni namfalin taku, nu mangulinà, sumilingà ta kinachayaw-u ya kinachayaw Ama ya chachi aanghelesna.

²⁷ Tuttuwan ifakà an chiayu, wi awad na uchum an chiayu ta sana wi asififiyag wi achi pu matoy ingkanà ilanchan Manturayan Apudyus.”

*Na Nangipail-an Jesus Ta Kina-Apudyusna
Mat. 17:1-8; Mar. 9:2-8*

²⁸ Lummaus pun na sinchumingkuwan nanipud ta nangukuchan Jesus ta sachi, inayakana cha Pedro an Juan ya Jaime ad ummoycha nanakacha ta filig. Ad nalluwarù Jesus.

²⁹ Ad na nalluwaruwan Jesus, nafaliwan na itchuran na fosarna, ad na silupna, sumilisiling wi putilaan.

³⁰ Sachi ad innilacha ko cha Moses an Elias wi makaug-ugkud an Jesus,

³¹ wi sumiling akon luputcha. Na inug-ugkudcha, mipangkop ta matayan Jesus ad Jerusalem à manungparana ta losani pion Apudyus.

³² Ngim nasuyopcha Pedro wi mamfufurun, tan amod na suyopcha. Ngim napapannos ad fummangoncha ad innilachan sumilingan Jesus ya chachi chuway larai wi nakaagsad an siya.

³³ Ad na lummayawan chi chuwa, anan Pedro an Jesus, “Apu, mamfaru tan annaani!

Mangwaanì turù sikay à mamfubfuwaanyu ancha Moses an Elias.” Amaschin imfakana tan maid akammunà ustù ifakana.

³⁴ Na sachi man-ukuukuchan Pedro, nallifuu ad ninapnapanà chicha, ad ummogyatcha.

³⁵ Ad chingngorchan kinga wi narpu ta sachi lifuu, wi anana, “Sanan Anàu wi chinuchuttukà à manturay. Chongronyù siya!”

³⁶ Nakangput pun na sachi kumminga, ummafus à Jesus. Ad maid nangifagfag-an na disipulusna ta mipangkop ta innilacha.

Na Nangiparyawan Jesus Ta Farfaray Na Osay Fafaru

Mat. 17:14-18; Mar. 9:14-27

³⁷ Nafikat pun nan-osogcha Jesus ta turuy furunna, ad inafot na ad-adchuwani takù chicha,

³⁸ ad nampauy na osay niyaslang an chicha wi anana, “Apu, mangaasia ta ilam na anàuy fafaru, wi os-osàan à anàni!

³⁹ Tan nu chumatong na farfarayna, mampauyonà siya ad manguntarag à siya, ad mantatarfutab na tupòna. Parpalikatan na aran na long-agna ingkanà lumayawana.

⁴⁰ Ad nampangpangngaasiyà ta disipulusnu ta iparyawcha kuma ngim achicha pu makàwa.”

⁴¹ Ad summongfat à Jesus anani, “Chiayuy taku ta sana, ummakon pammatiyu? Naina kon iniingkawà ya anus-un chiayu!” Ad anan Jesus ta sachi larai, “Iyalim na fafarum.”

⁴² Ngim na mangiyayana, impatug na aran à siya ta luta, ad nanguntarakonà siya. Siyan inomoran Jesus na aran ad imparyawna, ad

ummimfag na fafaru, ad impurang Jesus à siya an amana.

⁴³ Ad losan na taku ta sachi, naschaawchay nangila ta karobfongan Apudyus wi maid miyisuwana.

Na Asin Nangifag-an Jesus Mipangkop Ta Matayana

Mat. 17:22-23; Mar. 9:30-32

Na naschaawan chachi taku kapu ta innilacha, anan Jesus ta disipulusna,

⁴⁴ “Sosom-onyun annayay ifakà an chiayu. Saoni namfalin taku, mipurangà ta safali wi taku.”

⁴⁵ Ngim achicha pu naawatan tan foon à naapuutancha ad ummogyatchay mangimus an siya.

Na Mifilang À Angatuwan

Mat. 18:1-5; Mar. 9:33-37

⁴⁶ Na osay padcha, nansosongfat chachi disipulus nu sinun angatuwan an chicha.

⁴⁷ Ngim inakammun Jesus na somsomòcha, siyan inayakanan osay anà ta michapat an siya,

⁴⁸ ad ananan chicha, “Sinumani patkanan nafafay taku wi isun na annay anà mipakapu ta pammatinan saon, patkana kò saon. Ad sinumani mangipatog an saon, patkana kon sachi nangifaun an saon. Tan na kafafaan an chiayu, siya kon angatuwan.”

Na Foon Pù Mangukuran Chitau Siyan Furuntau

Mar. 9:38-40

⁴⁹ Sachi ad anan Juan an Jesus, “Apu, innilanin osay taku wi nangiparyaw ta aran ad

imfoswaynan ngachannu, ad impalitni tan foon pù furuntau.”

⁵⁰ Ngim anan Jesus an chicha losan, “Achiyu ipalit na amaschi, tan sinumani foon pù kumuran chitau, siyan furuntau.”

Na Taku Ta Osay Iliad Samaria, Ipalitchan Umayan Jesus Ad Iliha

⁵¹ Nganngani pun na mangulinan Jesus ad langit, simsimmonay umoy ad Jerusalem.

⁵² Ad imfaunna impaunan uchumi fabfaunna ta osay ili ta provinsiyay Samaria ta umoycha mansakanaon na taku ta chumatngan Jesus.

⁵³ Ngim na taku ta sachi ili, achicha pu parnoon à Jesus tan narawag wi Jerusalem na umayana wi ilin na Judio.

⁵⁴ Chingngor pun cha Jaime an Juan na nàwa, ananchan Jesus, “Apu, ifakataun Apudyus ta odchakana chichà apuy ta maskobcha?”

⁵⁵ Ngim nansakung à Jesus ad inomoranà chicha.

⁵⁶ Ad ummoychà safalì ili.

Na Kinalikat Na Sumurutan An Jesus Mat. 8:19-22

⁵⁷ Na nanadchadcharanancha, iningkaw na osay nangwanan an Jesus, “Mifurunà an sia ta uray sinumani umayam.”

⁵⁸ Ad sinongfatan Jesus à siya anani, “Na mutit, annan afutchay ingkawancha, ad na sissiwit, anna kon sùfutchay ingkawancha. Ngim à saoni namfalin taku, maid pu foroy-ù sumpuwà. Ad mitun-ud-a ko kay?”

59 Ad anan ako Jesus ta osa, “Sumurut-an saon.”

Ngim anan na sachi taku, “Apu, inyà yan ilofon à Ama.”

60 Ngim anan Jesus an siya, “Ikad na chachi maid pu pammaticha, wi niyalig à natoy, wi mangilofon ta isuchay natoy. Ngim sia, ing-a kay ta ipagngornun mipangkop ta Manturayan Apudyus.”

61 Ad anan akon osa, “Apu, surutò sia, ngim inyà yan mampakacha ta faryan-u.”

62 Ad anan ako Jesus an siya, “Sinumani malluki wi sumurut an saon ya manchuwachuwan somsomòna, maid silfina ta Manturayan Apudyus.”

10

Na Namaunan Jesus Ta Pitumpuru Ya Chuwa

1 Sachi ad piniliyan Jesus na pitumpuru ya chuwa wi larai ad sininchuwwana impauna ta sinumani ili wi somsom-onay umayan,

2 ad ananay nan-alig an chicha, “Achun maani ngim ait na man-ani. Siyan chawatonyun Apudyus wi ngin-uwa ta annay ani ta umifaun à achù man-ani.”

3 Ad impaligwat Jesus chicha wi anana, “Ing-ayu! Ifaun-u chiayu ta chachi lawingi taku, wi isuayù pannilu wi umoy miyamung ta kaog-ogyati atap wi asu.

4 Achiayu mamfarun à pilak ya uray na sukat na sapatussyu, ya achiayu mampasiing ya achiayu makaukud ta taku ta charan.

⁵ Nu lumnòayu ta osay foroy, unaonyu ifaka ta chachi ingkaw wi finchisyunan Apudyus chicha.

⁶ Ad nu pionchay mammangilin chiayu, tuttuway mafinchisyunancha. Ngim nu lawingoncha, ichauliyun imfakayu.

⁷ Ad nu minangili chiayu, ingkaw-ayu ta sachi foroy. Achiayu man-attuattun ya achiayu mangamili anonyu, tan sachin isù labfuyu. Tan na takuy man-iwaar, karobfonganay maadchan à masapurna.

⁸ Ad nu sinun ili wi chaumanyu ya minangili chiayu, anonyun sinumani isakungchan chiayu.

⁹ Aanonyun sakit na losani nasakit ta sachi ili, ya ifakayu ko ta losani taku wi nganngani chumatong na Manturayan Apudyus an chicha.

¹⁰ Ngim nu awad ilì chatngonyù maid mammangilin chiayu, ingkaw-ayu ta pappawaycha ad ifakayun chicha,

¹¹ ‘Uray na tapukyu wi pinum-ot ta chapanni, pùpuannì mangakammuwanyu wi ikadyu ta machusaanyu. Ngim maawatanyu kuma wi tuttuway nganngani chumatong na Manturayan Apudyus an chiayu, ngim linawingyu!’ ”

¹² Inturuy Jesus wi man-ukud, anana, “Ifakà an chiayu wi nu chumtong na manguisan Apudyus ta losani taku, sin-umisag na chusan na taku ta sachi ili nu chusan chachi iSodoma!”

Chachi Achi Pu Namati *Mat. 11:20-24*

¹³ Inturuy Jesus wi anana, “Kakkaasiayuy iCorazin ya iBetsaida! Isag-ayu kakkaasi nu chachi foon pù Judio wi iTiro ya iSidon, tan nu

aschin nangipail-à ta kaskaschaaw wi isun na impailà ad iliyu, nanchapchapurcha kuma ya ummaachuychay nansilup à saku à mangipail-ancha ta mamfafawiyancha.

¹⁴ Ngim nu chumtong na manguisan Apudyus ta losani taku, sin-umisag na chusayu nu chusan chachi iTiro ya iSidon!

¹⁵ À chiayuy iCapernaum, namnamayu nin wi machayaw-ayu ikad ad langit, ngim naillachuayu tan mifalluayud infierno kapu ta achiyu pu mamfafawiyani!”

¹⁶ Sachi ad anan Jesus ta chachi disipulusna, “Sinumani mamati ta ukuchonyu, patiyona kò saon. Ngim nu sinun mallawing an chiayu, lawingona kò saon, ad sikurachu koy lawingonan nangifaun an saon.”

Na Nangulinan Chachi Pitumpuru Ya Chuwa

¹⁷ Na nangulinan chachi pitumpuru ya chuway imfaun Jesus, amod na lagsakcha. Ad ananchan Jesus, “Apu, uray aran, imparyawni ta nangifoswayanni ta ngachannu!”

¹⁸ Ad anan Jesus an chicha, “Oo, tan innilà na naafakan Satan wi apun na aran, wi naodchag wi isù ilat wi nasaslit wi narpud langit.

¹⁹ Chongronyuna! Innadchà chiayù karobfonganyu ta afakonyu losan na karobfongan Satan wi afusuryu, ta uray kuschanyun urog ya kayyaman, maid mapasamak. Siyan maid pu makaafak an chiayu.

²⁰ Ngim foon pu kumà siya maragsakanyun mangafakanyu ta aran, tan siya kuma

maragsakanyun nilistaan na ngachanyud langit.”

*Na Maragsakan Jesus
Mat. 11:25-27; 13:16-17*

²¹ Na sachi timpu, imparagsak na Ispiritun Apudyus à Jesus, ad illuwarun Jesus, “Ama, wi Ap-apu ad langit ya asnay luta, manyamanà an sia tan impakaawatnun katuttuwaan mipangkop an saon ta takuy foon pù naachar wi achim pu impakaawat ta nan-araing ya naachar. Siyan manyamanà an sia Ama tan siyan piom wi màwa.”

²² Inturuy Jesus wi man-ukud, “Impiyar Ama na losani awad an saon. Maid pu uchum à nangakammu ta kina-Apudyus-u nu achi afus à Ama wi Apudyus. Ya maid pu ko uchum à nangakammu an Ama wi Apudyus nu achi afusà wi Anàna ya losani takuy piliyà à mangipakaawatà ta mipangkop an siya.”

²³ Sachi ad nansakung à Jesus ta chachi disipulusna ad inyagkaawnan chicha imfaka, anani, “Nakasat-ayu tan makailasin-ayu ta ilanyu!

²⁴ Tan tuttuway achun profetas ya Ali ta awi wi maryad mangila ta annay iillanyu ya mangngor ta chochongronyu, ngim fooncha pù naparufusan.”

*Na Alig Mipangkop Ta Mansayaaw Wi Kaili
Mat. 22:34-38; Mar. 12:28-30; Rom. 13:8-14*

²⁵ Na osay padcha, na osay mangitudtuchu ta Lintog, inyagsadnay manikap an Jesus wi

anana, “Misturu, sinun oyyoò à makafiyakà an Apudyus à ing-ingkana?”

²⁶ Ad sinongfatan Jesus à siya, “Sinun anan na niyug-is wi Lintogtau? Sinun naawatam ta finasam?”

²⁷ Ad summongfat na larai, wi anana, “Masapur ay-ayatom à Apudyus ta patingkan na somsomònu ya losani oy-oyyoom ya losani karobfongam ya losani kinaraingnu. Ya masapur ay-ayatom na asintatakum à isun na mangayatam ta long-agnu.”

²⁸ Ad anan Jesus an siya, “Ustu met na songfatnu. Aammaschiyom ta makafiyag-à ing-ingkana.”

²⁹ Ngim na sachi mangitudtuchu ta Lintog, foon à pionay mafàinan à siya, siyan inimusna ko, “Ngim sinun uchumi taku wi masapur ay-ayatò?”

³⁰ Ad nan-alig à Jesus wi anana, “Na osay padcha, iningkaw na osay larai wi narpud Jerusalem wi man-osog umoy ad Jerico. Inkwaw ad ta charan, inuyutan na akkawan à siya, ad chinatarchà siya ad inarachan losani ochonna wi uray na luputna, ad tinaynanchà siya wi akin-ottoyon.

³¹ “Sachi ad, niyaspur wi nangoy akon osay pachin na Judio ta sachi charan. Ngim na nangil-ana ta sachi nachatar wi larai, linausana kà siya.

³² Ad nangoy ako ta sachi charan na osay Judio wi kanà Levi wi siyan osay fumabfachang ta Templo. Ad na nangil-ana ta sachi iSamaria wi nachatar, ummagsad yakà ait ad tinaynana.

³³ “Ngim napannos pun, chummatong na osay iSamaria wi foon pun à kailiyantau. Ad na nangil-ana ta sachi nachatar, inachakuwanà siya.

³⁴ Siyan ummoyna inakasan na sukatnà lana ya fayas, ad finofodna achinaot mangafayuwon ta afayuna ad inyoyrà siya ta osay maafangan wi foroy, ad finafantayanà siya ta sachi lafi.

³⁵ Nafikat pun, innadchonan pilak ta nginforoy ad ananan siya, ‘Fantayam à siya, ad nu mangkurang na annay pilak, chog-à nu mangulinà.’ ”

³⁶ Sachi ad inimus Jesus ta sachi mangitudtuchu ta Lintog, “Na somsomònu ta chachi turu, sinun nangipaila ta ustuy pinag-ayat ta sachi nachatar?”

³⁷ Ad summongfat à siya, wi anana, “Siya nangipaila ta ayatna chi larai wi ummachakun siya.”

Ad anan Jesus an siya, “Oo, siyan ing-a ad amaschiyom ako.”

Na Namisitaan Jesus Ancha Marta An Maria

³⁸ Na nanadchadcharanancha Jesus, nichaumcha ta osay ili, ad minangilin na osay fufai siya wi Marta na ngachanna.

³⁹ Ad iningkaw akon osay sunud Marta wi mangngachan à Maria, wi ummoy tummùchu ta sangwanan Jesus wi manchongor ta itudtuchuna.

⁴⁰ Ad lummawing na somsomò Marta tan os-osàan à siyay man-iwaar, siyan ummoy an Jesus ad ananan siya, “Apu, isù finay-ananà an

sia, wi afusà wi mangisakana ta anonyu tan tinaynanà an sunud-u. Ifakam ud an siya ta fadnganà!”

⁴¹ Ngim anan Apu Jesus an siya, “Marta, narafos na chanagnu mipangkop ta sinumani màràwa.

⁴² Ngim os-osàan yakan masapur wi afaruwan, ad sachin piniliyan Maria, ad achi pu maaan an siya.”

11

*Tudtuchuwan Jesus Na Disipulusnà Pinagruwaru
Mat. 6:9-13; 7:7-11*

¹ Na namingsan, wi narpasan Jesus nalluwaruwan ta osay lukar, anan na osay disipulusnan siya, “Apu, tudtuchuwam chianì pinagruwaru wi isun na nanudtuchuwan Juan ta disipulusna.”

² Ad anan Jesus an chicha, “Nu malluwaruayu, amasnan oyyoonyu: ‘Amani, machaychayaw kuman ngachannu. Chumatong kuman manturayam ad asnay luta.

³ Adchan chianì anonni ta finikat.

⁴ Pakawanon chiani ta fasurni,
à isun na mamakawananni ta losani
fumasur an chiani.

Ya ilisim chiani
ta achianì pu maawis wi fumasur.’ ”

⁵ Ad nan-alig à Jesus wi anana, “Nu awad osan chiayù umoy ta fufurunna uray kawan na lafi, ad anam an siya wi, ‘Furun, pafuruchanà ad à turuy fussung à tinapoy,

⁶ tan adchatong na osay furun-u wi mamfiyasi ad maid pu ipaan-u an siya!’

⁷ Ad nu anan na furunnu, ‘Tumaktak-a kay tan losan-ani nasuyop ya narpas-ani nanchaig. Maid fumangofangon!’

⁸ Ngim uray amaschin ifakana, sikurachuy fumangon ta adchonan imusom, wi foon pù mipakapu kay tan furunnù siya, ngim kapu ta foon pù mafain-a wi man-imuimus.

⁹ Ad somsom-onyun miyalikana, nu awad masapuryu, chawatonyun Apudyus ad adchonan chiayu. Nu anaanaponyun pionyuy anapon, ochasanyu. Ad nu kongkongonyun liwangan, maib-at an chiayu.

¹⁰ Tan losani manchawat an Apudyus, maatod na chawatona, ad na manganap ta pionay anapon, ochasana, ya maib-at na liwangan ta sinumani mangkongkong.

¹¹ “Somsom-onyun annaya: uray à chiayuy aamma, nu manchawat na anàyù filis, adchanyù urog?

¹² Ad nu manchawat à iprug, adchanyù kayyaman?

¹³ Siyan chiayuy managfasur, nu akammuyuy mangatod à mamfaru ta anàyu, sin-umisag na oyyoon Amayud langit wi mangatod ta mamfaru! Tan à siya, adchonan Ispirituna ta sinumani manchawat an siya.”

Na Nangiyisuwanchan Jesus An Beelzebub Wi Satan

Mat. 12:22-30; Mar. 3:20-27

¹⁴ Na osay padcha, imparyaw Jesus na osay aran wi nangumor ta osay taku. Ad na lummayawan na aran, nakakingan sachi larai, ad siyan naschaaw losan na nangiila.

¹⁵ Ngim anan na uchum, “Karobfonganay mangiparyaw ta aran tan à Beelzebub wi ap-apun na aran, siyan nangatod ta karobfongana!”

¹⁶ Ad iningkaw akon uchum wi pionchay manikap an Jesus, siyan imfakacha ta mangwà kaskaschaaw à manuttuwaancha wi Apudyus na narpuwan na karobfongana.

¹⁷ Ngim inaagkammun Jesus na somsomòcha, siyan sinongfatana chichà alig, wi anana, “Uray sinuy turay, nu foon à mantitimpuyug na takucha wi kanayuncha mantintinnanung wi mampapatoy, narakan mayam-anancha. Ad nu maid timpuyug na simfaryan, mansisiyancha.

¹⁸ Isuna ko nu kufaton Satan na akin-aaranna, kapilitani mayam-an na manturayancha. Amaschin ifakà tan ananyuy Beelzebub na nangatod ta karobfongà wi mangiparyaw ta aran.

¹⁹ Ngim nu siyan nangatod ta karobfongà, kattoi siya kon nangatod ta karobfongan chachi fufurunyu wi mangiparyaw ta aran! Tan na oyyoon na fufurunyu, sachi kuman mamanoknok an chiayu wi nangkurang na somsomòyu!

²⁰ Siyan foon à Beelzebub na nangatod ta karobfongà wi mangiparyaw ta aran, tan Apudyus na nangatod. Ad siyan mangakammuwanyu wi nar-us chummatong na

Manturayan Apudyus ad asnay luta.

²¹ “Miyalig à Satan ta takuy oschoran wi nan-ar-armas wi fafantayanan foroyna, ad maid pu makaakaw ta ochonna.

²² Ngim nu umalin osay naos-oschor nu siya wi kufatona ya inafakna, ilayawna losan na armasnay ananay iyafakna ad fingfingayona ta fufurunnan losani sinamsamna.”

²³ Ad anan ako Jesus, “Sinumani takuy achi pu miyamfuruy an saon, siyan fumusur an saon. Ya sinumani achi pu fumachang an saon ta oyyò, siyan kumukuran saon.”

Na Makafarfarayan Na Taku Asin Mat. 12:43-45

²⁴ Inturuy Jesus wi nan-alig, anana, “Nu lummayaw na aran ta osay nakafarfaray, umoyna kagkaayon na ikaw wi maid pu fumroy wi man-anap à ingkawana. Ad nu kaspangalikan maid pu ochasana, somsom-ona, ‘Mangulinà ta sachi takuy narpuwà.’

²⁵ Ad nu mangulin ya ochasanay mamfaru ya nacharus,

²⁶ umoy man-ayag à pitù furunna wi sillumawing nu siya, ad mallonogcha losan ta sachi taku. Siyan na nàwa ta sachi taku ta anungusna, sin-umisag nu chamu.”

Na Tuttuway Lagsak

²⁷ Na nangug-ugkuchan Jesus ta sachi, iningkaw na osay fufai wi niyaslang ta takuy ad-adchuwana, ad anana, “Kattoi maragsak na fufai wi nangiyana an sia ya namasusun sia!”

²⁸ Ad summongfat à Jesus wi anana, “Oo, ngim maragrag sak chachi mangngor ta ukud Apudyus ad patkoncha!”

Na Nangipapilitancha Nampàwaan An Jesus À Kaskaschaaw
Mat. 12:38-42; Mar. 8:11-12

²⁹ Na sachi ummafuyutan na taku an Jesus, anana, “Lawing na taku ta sanay lunap! Apay mampail-onà à kaskaschaaw? Maid pu uchum à kaskaschaaw à ipailà an chiayu nu achi afus na sachi singyar wi nàwan Jonas ta awi.

³⁰ Tan na nàwan Jonas, sachin nanuttuwaan chachi iNineve wi tuttuway Apudyus na nangifaun an siya. Ad amaschi kon màwan saon à manuttuwaan akon taku ta sana wi Apudyus na nangifaun an saon.

³¹ Nu chumtong na Padchay Makuisan na losani taku, lumoswan sachi fufai wi Ali ta awi ad Seba ad pafasuron chiayuy taku ta sanay lunap, tan uray nu ad-adchayuwan na namfiyasiyana, ummoyna ikattò chongron na kinaraiing wi intudtuchun Ali Solomon. Ngim à chiayu, uray annaà ta sana wi nangatngatu nu Solomon, achiyu pu chongron na itudtuchù an chiayu!

³² Ad na sachi koy Padchay Makuisan na losani taku, pafasuron chiayu ta chachi tinudtuchuwan Jonas ad Nineve, tan namfafawicha ta nangngorancha ta intudtuchun Jonas. Ngim à chiayu, safali tan uray annaà ta sana wi nangatngatu nu Jonas, achiyu pu chongron na itudtuchù an chiayu!”

Na Silaw Na Long-ag

Mat. 5:15; 6:22-23

³³ Inturuy Jesus wi man-alig, anana, “Maid pu takù mamaskid ta silaw ad sinar-iwana winnu tinab-unana, ngim ipatayna ta ustuy papattayana ta mailan sinumani lumnò.

³⁴ Na ata, siyan silaw na long-ag. Siyan nu maid pu chifiktun na ata, isù losan nasilawan na long-ag. Ngim nu awad chifiktun na ata, isù awad na long-ag ta pangot.

³⁵ Siyan am-ammanyu ta achi pumangot na lawag ta long-agyu.

³⁶ Ngim nu losan nasilawan na long-ag wi maid ait à pangotna, lumawag na manomsom-anyu wi isù nasilawan-ayu ta mamfaruy silaw.”

Na Namafasuran Jesus Ta Chachi Fariseo Ya Mangitudtuchu Ta Lintog

Mat. 23:1-36; Mar. 12:38-40

³⁷ Narpas pù Jesus nan-ukud, inayakan na osay Fariseo à siya ta makaan ta foroyna, ad linumnò pun tummùchu wi mangan.

³⁸ Ngim naschaaw na Fariseo ta nangil-anan Jesus tan achina pu tungparon na lintogcha, wi nu mangancha mamfurucha umuna.

³⁹ Siyan nan-alig à Jesus an siya, wi anana, “Chiayuy Fariseo, iwaiwasanyun lafaw na tasayu ya pingkanyu wi mamàila ngim na somsomòyu wi achi pu maila, nanapnù kinurukyu ya kinamkamanyu ta taku.

⁴⁰ Fokon-ayu! Tan achiyu pu akammu wi iningwan ako Apudyus na charom na long-ag

wi achi pu maila, foon pu kà afus na mamàilà iningwana.

⁴¹ Faliwanyu yan na somsomòyu ta fadnganyun asintatakuyuy kakapus, tan nu fumarun sachi achi pu maila, kapilitani fumaru kon sachi mamàila.

⁴² “Kakkaasiayuy Fariseo! Tan uray mangatod-ayù pagkapurun na charusi mamparamnaw ta maan, iwalinyun napatpatog tan foon à nalimpiw na oy-oyyoonyu ya foon à ay-ayatonyù Apudyus. Amaschin masapur oyyoonyu kuma ya achiyu ko lausan na uchum.

⁴³ “Tuttuway kakkaasiayu, chiayuy Fariseo! Tan pipionyuy chiayun umachuy ta afaruwani aachuyan ta sinagoga, ad pionyu koy malispitu ta aallusan na taku.

⁴⁴ Kakkaasiayu, tan isuayù lofon wi foon pù namarkaan, wi kuskuschan na taku tan achicha pu ilasin.”

⁴⁵ Sachi ad, anan na osay mangitudtuchu ta Lintog an Jesus, “Misturu, na mangifag-am ta amasnat, nitapiani ko nainsurtu!”

⁴⁶ Ad sinongfatan Jesus à siya anani, “Kakkaasiayu ko, chiayuy mangitudtuchu ta Lintog! Tan subsubraanyun lintog ad parpalikatanyun taku ta mangipapilitanyu mampatungparan. Isù ipafuudyun chagsonani amod à mafuud, ad achiyu pù ait fadngan chicha.

⁴⁷ Kakkaasiayu! Tan finarfaruyun pantiyung wi nilobnan na tung-ar na chachi profetas wi pinatoy na aappuyu ta awi.

⁴⁸ Ad sachin mangipail-anyu wi apufaranyu kon iningwan chachi aappuyu ta awi, tan chichan namatoy ta profetas ad chiayun mampafaru ta pantiyungcha.

⁴⁹ Ad sachin tummuttuwaan na imfakan Apudyus ta kinaraingna wi anana, 'Umifaunà à profetas ya uchumi fabfaun an chicha. Ngim patoyonchan uchum ya palikatancha kon uchum.'

⁵⁰ Siyan chiayuy taku ta annay sillumunap, chiayun mangikaru ta chusan na napatayan na losani profetas nanipud ta nàwaan na annay lufung,

⁵¹ wi nanipud ta namatayanchan Abel ingkanan Zacarias wi napatoy ta namforaatan na altar ya Templo. Oo, tuttuwan ifakà an chiayuy taku ta annay sillumunap, wi chiayun mangikaru ta chusan na losani amaschi wi nàwa!

⁵² "Kakkaasiayu, chiayuy mangitudtuchu ta Lintog, tan sinillaanyun somsomò na takuy manganap ta katuttuwaan mipangkop an Apudyus, tan uray chiayu, achiyu pu parnoon na katuttuwaan mipangkop an siya ta somsomòyu, ad ipalityu kon mangiparnooan na uchum!"

⁵³ Lummayaw pù Jesus ta sachi foroy, chachi mangitudtuchu ta Lintog ya Fariseo, isagcha chinillaw à siya. Ad maid achicha sarudsuchon

⁵⁴ à manikapancha kuma ta awad ait à masaw-aana ta ukudna ta awad mampafasuranchan siya.

12

Na Miparoswaan Na Nitataru Wi Somsomò Mat. 10:26-27

¹ Na sachi, ummachuachun takuy naarus, ad makamkammurawchay alifulifu wi man-ip-ipitcha. Ad anan Jesus ta disipulusna, “Tanchaananyu ta achiyu pàpàwatan na achawiyen na Fariseo wi akinpapaticha wi miyalig ta yeast.

² Tan tuttuway losani achi pu maila ta sana, mipailà tapin na padcha. Ya losani nitataru ta sana, mallotaw nu chumatong na timpuna.

³ Siyan losani ukuchonyu ta pangot, mipadlaw ta padcha, ad losani intupkayu ta aafusanyu, mipagngor ta sangwanan na losani takù tapin na padcha.”

Na Ustuy Umogyatan Na Taku Mat. 10:28-31

⁴ Ad inturuy Jesus wi anana, “Na ifakà an chiayuy fufurun-u, achiayu umogyat ta chachi mamatoy ta long-ag, wi sachin pagpag na lobjongcha.

⁵ Ngim siya umogyatanyu kumà Apudyus, tan nu otyonan long-ag, annan karobjonganay mangifallu ad inferno wi sachin machusaan na taku. Siyan Apudyus na ustuy ogyatanyu!

⁶ “Panunutonyun somsomò Apudyus an chiayu, tan uray na sissiwit wi mangin-an na limà chuway siping, maid pu osà maliwatan Apudyus.

⁷ Ad sinchumallù chiayu, tan uray na fuùyu, finilang Apudyus. Siyan achiayu kuma umogyat

ta sinuman tan napatpatog-ayu an Apudyus nu achuy sissiwit!”

*Na Manàchor An Jesus Ya Mangilifak An Siya
Mat. 10:19-20, 32-33; 12:31-32; Mar. 3:28-29; 8:38*

⁸ Inturuy Jesus wi man-ukud, anana, “Sinumani manàchor ta sangwanan na taku wi saon na Apuna, sikurachuy saon wi namfalin taku, tàchorà ako siya ta sangwanan na aangheles Apudyus.

⁹ Ngim sinumani mangilifak an saon ta sangwanan na taku, à saoni namfalin taku, ilifak-u kò siya ta sangwanan chachi aangheles Apudyus.

¹⁰ “Sinumani mangifakà lawing mipangkop an saoni namfalin taku, mafalini mapakawan. Ngim na mangifakà lawing mipangkop ta Ispiritun Apudyus, achi pu mafalini mapakawan.

¹¹ “Nu icharumchà chiayu ta sinagoga ya fifinnachur ya nan-angatuy turay, achiayu machanakan mipangkop ta isongfatyu ya ifakayu,

¹² tan na sachi uras, ipasasmò na Ispiritun Apudyus an chiayun ustù ifakayu.”

Na Alig Na Osay Faknang

¹³ Sachi ad nan-ukud an Jesus na osay larai ta sachi amung, wi anana, “Misturu, mafalin nu ifakam ta sunud-u ta mamfingayannin tinawidni?”

¹⁴ Ngim sinongfatan Jesus à siya anani, “Maid pu fiyang-u wi mangilintog an chiayu winnu mamingay ta làsunyu!”

15 Ad inturuy Jesus wi mantudtuchu ta chachi taku, anana, “Man-annad-ayu ta achiayu maawis wi mangkamkam, tan uray nu summawar na kinafaknang na osay taku, foon pù amaschin fumaruwan na mafiyakana.”

16 Sachi ad nan-alig à Jesus wi anana, “Na namingsan, iningkaw na osay faknangi larai wi nagkasan na murana.

17 Ad namnammò na sachi faknang, ‘Sinun in-inò tan nanapnun arang-u ad maid mangigkaà ta achuy apit-u?’

18 Amasnan oyyoò. Faasò na arang-u ta pachakrò ta awad mangigkaà ta losani apit-u ya ochon-u.

19 Ad som-osom-ò ako, Nakasatà, tan summawar losan na masapur-ù atawwotawwon, siyan achiyà pu asin man-iwaar! Mangamanganà, uminuinumà, ya lagragsakò na fiyag-u!’

20 Ngim na sachi, anan Apudyus ta sachi taku, ‘Ningning-a! Tan sanay lafin matayam, ad sinun mangin-uwa ta anchanayay kinakomam?’ ”

21 Sachi ad inyanungus Jesus anani, “Amaschin màwa ta takuy mangkakokakom à kinafaknang ad asnay luta, ngim maid somsomònan Apudyus.”

Na Oyyoon Apudyus Ta Takuy Mamiyar An Siya Mat. 6:25-34

22 Sachi ad anan Jesus ta chachi disipulusna, “Siyan na ifakà an chiayu, achiayu machanakan mipangkop ta masapuryu ta mafiyakanyu, isun na maan ya luput.

²³ Tan napatpatog na fiyagyu nu maan, ya long-agyu nu luput.

²⁴ Ilanyun sissiwit. Achicha pu mammura ya maid apitoncha, ya maid pu ko mangigkaancha ta masapurcha. Ad tamako ta asififiyagcha nu? Oo, tan Apudyus na mangayyuwan an chicha! Ad napatpatog-ayu an Apudyus nu sissiwit!

²⁵ Ad na osa, maid pu iturung na chanag tan uray machanachanakan-ayu, maid itur-ayna ta fiyagyu!

²⁶ Siyan nu achiayu pu makàwa ta amaschi uray ait, taayuko machanakan mipangkop ta uray farangna?

²⁷ Ilanyun mantutufun na fokaw. Achicha pu man-iwaar winnu mallakà luputcha, ngim ifakà an chiayu wi namagmagkit na sabsafungcha nu afaruwani silup Solomon wi afaknangani Ali.

²⁸ Siyan nu amaschin oyyoon Apudyus wi mangipafaru ta fokaw wi sin-aitan yakan awachancha, tan uray awad ta sana, maryawchà fikat ad maskobcha, sinchumallun somsomòna ta mipangkop ta iluputyuy taku! Kurang na pammatiyu!

²⁹ “Achiyu kuma som-osom-on na masapuryù ifiyagyu wi isun na maan ya mainum, ya achiayu machanakan ta amaschi,

³⁰ tan amaschin som-osom-on na taku ta annay lufung wi foon pù mamati. Ngim chiayu, akammun Apudyus wi Amayu wi masapuryu losan na amaschi.

³¹ Siyan na som-osom-onyu kuma, mipangkop ta Manturayan Apudyus, tan nu amaschin

patpatkanyu, nangamung à siyay mammammò ta losani masapuryu.”

*Na Masonsonan Na Kinafaknang Ad Langit
Mat. 6:19-21*

³² Inturuy Jesus wi mantudtuchu ta disipulusna, anana, “Achiayu umogyat uray ààiyut-ayu, tan naragsak à Apudyus wi mangitapin chiayu ta Manturayana.

³³ Siyan inginayun ùuwayu ta iturungyun nginana ta kakapus, tan sachin manonsonanyu ta kinafaknangyud langit. Tan nu sachin manonsonanyu, maid pu maksayan ta kinafaknangyu tan maid makaakaw ya maid makachachail.

³⁴ Tan na katuttuwaan, sinumani patpatkanyu, kapilitani siya kon som-osom-onyu.”

Na Manasagkanaan Na Takuy Manguullay Ta Mangulinan Jesus

³⁵⁻³⁶ Inturuy Jesus wi man-ukud, wi anana, “Masapur makasakanaayu, uray sinun mapasamak, wi na miyalikana isuayù sasannilu wi manguullay ta apucha wi ummoy nakakasar, wi nansilupcha ya nangongogkan na silawcha, ta nu mangulin na apucha ad mangkobkob, chakusi ib-atcha.

³⁷ Ad maragragjakan chachi sasannilu wi ochasan na apucha chichay nakasakana wi foon pù nasusuyopcha! Tuttuway aanonan kunsurna ad ipatùchuna chicha ad pinaananà chicha.

³⁸ Uray nu kawan na lafin chumatngana, winnu nganngani mafikat, nu ochasana chichay nakasakana, maragragsakancha!”

³⁹ Asin ako nan-alig à Jesus, wi anana, “Somsom-onyu kon anna, wi nu inakammun na nginforoy na ustuy uras na umaliyan na man-akaw ta foroyna, kapilitani tatanchaakana ta maid pu maakaw ta foroyna.

⁴⁰ Siyan amaschiyonyu ko wi masapur makasakanaayu, tan à saoni namfalin taku, mangulinà ta timpuy foon à namnamaonyuy chumatngà.”

Na Mapiyar Wi Sanilu Ya Foon

Mat. 24:45-51

⁴¹ Sachi ad anan Pedro an Jesus, “Apu, chiani kay disipulusnun mangifag-am ta sanat winnu losan na taku?”

⁴² Ad anan Apu Jesus wi nan-alig, “Sinun mangilasinanyu ta mapiyar ya nanakman wi sanilu? Siyan piniyar na ap-apuna wi mangayyuwan ta fufurunnay sanilu ya mamaan an chicha nu timpun na inyòoan.

⁴³ Ad maragragsakan na sachi sanilu nu aspuron na apunà siyay mangwa ta losani nipiyan an siya!

⁴⁴ Tan tuttuwan ifakà an chiayu, wi na kinapiyarna, siya kon mangipiyaran na apuna ta losani ùuwana.

⁴⁵ Ngim nu siya somsomò na sachi sanilun mafayag na mangulinan na apuna, ya ilukinay mamalikat ta fufurunnay sanilu uray fubfufai ya lallarai, ya makàakàan ya makàikàinum ya masallisallimong,

⁴⁶ machanatong na apuna ta timpuy foon à namnamaonay chumatngana. Siyan kapilitani chusaon na apunà siya ad itapinà siya ta machusaan na losani foon à mamati.

⁴⁷ “Na takuy akammunan pion na apunay pàwa ngim achina pu oyyoon winnu achi pu mansakana, amod na masaplitana.

⁴⁸ Ngim na takuy maid pu akammuna ta pion na apuna, ad nangwa kò lawing, ait na masaplitana. Tan na takuy achun nipiyan an siya, kapilitani achun songfatana. Ad na takuy ad-achun nipiyan an siya, ad-achu kon songfatana.”

*Na Mansisinaan Na Taku Mipakapun Jesus
Mat. 10:34-36*

⁴⁹ Sachi ad asin nan-alig à Jesus wi anana, “Na ummaliyà ad asnay luta, sogkò na sinuman. Ad sapay kuma ta nar-us kummilab!

⁵⁰ Masapur chumatong na maparpalikata, ad asngaà wi mammammò ingkanà marpasana.

⁵¹ Ananyu pun nin nu ummalì turnuson na losani taku ta luta! Ngim foon pun, tan ummaliyà à mansisinaan na taku ya mangkukuraancha.

⁵² Siyan manipud ta sana, amasnan màwa. Nu liman simfaryan, kuraon na turu na chuwa, ya kuraon akon chuwa na chachi turu.

⁵³ Uray na man-aama, man-asikuracha, ya isuna kon man-iina ya man-at-atukanga, tan mangkikinnuracha losan.”

*Na Achi Pun Na Taku Mangilasinan Ta
Mipangkop An Jesus
Mat. 16:2-3*

⁵⁴ Ad nan-alig akò Jesus ta chachi ad-adchuwan, wi anana, “Nu ilanyuy mangmangngitit na lifuu, akammuyuy umuchan, ad tuttuway umuchan!

⁵⁵ Ad nu malinayun poyaaw wi namparpud lakud, chooyu anani malikat à fikat, ad tuttuway malikat!

⁵⁶ Chiayuy akinpapati! Apay mafalini ilasinyun singyar na kinafarun na tarun ngim achiayu pu makailasin ta isingyar Apudyus ta anchanayay màràwa ta chokanninay timpu?”

*Aligruwonyun Kasusyu
Mat. 5:25-26*

⁵⁷ Ad inturuy Jesus anani, “Taayuko achi makasomsomò à mamfarù màràwa?

⁵⁸ Nu kaspangalikan awad mangicharum an chiayu ta korti, pachasonyu yan ta patingkan na karobfonganyu wi aligruwon, ta achiayu pu kuma mipasangu ta kuis, tan nu ipasanguchà chiayu ta kuis, ipurangnà chiayu ta pulis ad imfarud chiayu.

⁵⁹ Ad nu mifarud-ayu, achiayu pu miparufus ta fafalluchan ingkanà finayachanyun losani murtayu.”

13

Na Kaog-ogyati Lisortan Na Fasur

¹ Na sachi koy timpu, iningkaw na uchumi taku wi ummoy nangifakan Jesus ta

nampapatayan Pilato ta uchumi iGalilea ta nangichatunancha ta animar an Apudyus.

² Ad sinongfatan Jesus chicha anani, “Apay, kapu ta amaschin napatoyancha, siya somsomòyun sachin manuttuwaanyuy sin-umisagcha managfasur nu uchumi iGalilea?

³ Tuttuway foon! Ngim na ifakà an chiayu, nu achiyu pu man-awichan na lawingi oy-oyyoonyu, amaschi kon arawing na matayanyu.

⁴ Ya mipangkop ako ta natayan chachi simpuru ya waruy natapilan ta nikur-ufan chi tànangani foroy ad Siloe, siya somsomòyun sachin manuttuwaanyuy sillumawing na fasurcha nu losani uchumi iningkaw ad Jerusalem?

⁵ Foon pu ko! Ngim tuttuwan annay ifakà an chiayu, wi nu achiyu pu man-awichan na fasuryu, amaschi kon arawing na matayanyu.”

Na Alig Na Ayuy Ikus Wi Achi Pu Mamunga

⁶ Sachi ad asin nan-alig à Jesus wi anana, “Iningkaw na osay taku wi tummufun osay ayu wi ikus ta lutana. Ad umoumoyna ilan nu awad lawa fungana, ad maid.

⁷ Siyan anana ta man-iiwaarona ta lutana, ‘Na! Atlun tawon-u ta sanay umali mangila nu awad fungan na annay ayu, ad maid. Pokpokonta! Tan nu iingkaw, chachailona kan luta.’

⁸ Ngim summongfat na man-iiwaarona, ‘Apu, anusanta urayon à sintawon ta aufà na puunna ad inafunuwà,

9 ad nu mamungà tawon, mamfaru. Ngim nu achi pun, pokpokonta.' "

Na Nampaimfakan Jesus Ta Osay Nafuung Uray Safachuy Ngingillinan Na Judio

10 Na namingsani Safachuy ngingillinan, nantudtuchù Jesus ta osay sinagoga wi makimkimungan na Judio.

11 Ad niyaspur wi iningkaw akon osay fufai wi nafuung, wi finuung na aran, wi ummoy à masawaran à waruy tawon na nafuungana.

12 Innilan pu Jesus à siya, inayakanà siya wi anana, "Ina, maaan na sakitnu!"

13 Ad inagpachanà siya, ad nalinchong na umagsachana, ad chinayawnà Apudyus.

14 Ngim naaliling-ot na mangipangpangu ta sachi sinagoga, tan Safachuy ngingillinan na nampaimfakan Jesus ta sachi nasakit. Siyan anana ta chachi naamung, "Tamakonna? Onom padcha met na mafalini umiwaaran ta sinchumingkuwan. Sachi kuman umaliyanu mampaimfakan, ta foon pù Safachuy ngingillinan!"

15 Ad sinongfatan Jesus à siya anani, "Chiayuy akipapati! Uray Safachu, nu mauwaw na fakayu winnu afayuyu, painumanyu.

16 Ngim maid somsomòyu ta annay kailiyanu wi kanà ako Abraham, wi simpuru ya waruy tawon na namalikatan Satan an siya, ad siya ananyun lawing nu maaan na sakitna tan Safachu!"

17 Ad chachi mallawing an Jesus, nafàinancha ta songfatna. Ngim isag naragsak na takuy

ad-adchuwana ta losani kaskaschaaw wi iningwana.

Na Alig Na Fuor Wi Mustard

Mat. 13:31-32; Mar. 4:30-32

¹⁸ Sachi ad inimus Jesus, “Sinun miyisuwan na Manturayan Apudyus à mangiyalikà?

¹⁹ Na osay miyalikana, amasna. Immuran na osay takun fuor wi mustard ta umana. Ad chummakor ad namfalin ayu wi manùfutan na sissiwit na pangana.”

Inyalig Jesus Na Yeast

Mat. 13:33

²⁰ Ad asin ako nan-alig à Jesus wi anana, “Ad sinu kon mangiyalikà ta Manturayan Apudyus?

²¹ Isun na mangitumayan na fufai ta yeast ta sillatay arina ingkanà fumtar losan na arina.”

Na Nalipit Wi Liwangan

Mat. 7:13-14, 21-23

²² Sachi ad inturuynay umoy ad Jerusalem, wi nantudtudtuchu ta taku ta il-ili wi innoyna.

²³ Ad iningkaw na osay nangimus an siya, wi anana, “Apu, ààiyut yakan takuy masaraknifan?”

Ad summongfat à Jesus à alig, wi anana,

²⁴ “Ipatiyuy mangoy ta nalipiti liwangan tan siyan lumnoanyud langit, tan ad-adchuwana na takuy safalin oyyooncha wi mamachas lumnò ngim achicha pu makarnò.

²⁵ Tan na nginforoy, nu illausna inyonob na liwangan maid fotlon na narsin. Ad uray nu umaagsad-ayu wi mangkobkokobkob ya mamapoapaw anani, ‘Apu, ib-atam à chiani!’

siya isongfat na nginforoy, 'Maid pu akammù an chiayu nu sinun narpuwanyu!'

²⁶ Ad àaruonyu anani, 'Chianin nakàakàan ya nakain-inum an sia, ad ilini kon nantudtuchuwam!'

²⁷ Ngim isaradna anani, 'Maid pu akammù an chiayu nu sinun narpuwanyu. Lumayaw-ayu losan, lawing na oy-oyyoonyu!'

²⁸ Ad na mangil-anyu ta aapputauy cha Abraham an Isaac ya Jacob, ya losan chachi profetas Apudyus, wi nitatappicha losan ta Manturayan Apudyus, man-ifil-ayu ya ngumarotngotonyun fafayu tan mifalluayuy achi pu mitapi!

²⁹ Ngim na takuy mitapi ta Manturayan Apudyus, farangnan marpuwancha wi ailiili wi uray na foon à Judio, mitapicha ko wi makaragragsak an Apudyus.

³⁰ Siyan somsom-onyuna: Na takuy nafafa ta sana, chichan nangatù tapin na padcha. Ngim na takuy isù nangatu ta sana, chichan nafafà tapin na padcha."

Na Ayat Jesus Ta Chachi iJerusalem Mat. 23:37-39

³¹ Na sachi timpu, chummatong na uchumi Fariseo, ad ananchan Jesus, "Un-unnoy nin nu lumayaw-ad asna, tan pion Ali Herod wi mamatoy an sia."

³² Ad sinongfatan Jesus chicha anani, "Ing-ayu ifaka ta sachi masikap, wi na sanay timpu, ituruy-u wi paryawon na aran wi farfaray ya

mampaimfag ta nasakit, tan foon à mafayag ad kangputò na oyyoò.

³³ Siyan masapur ituruy-un pangkop-u ta sanay timpu, tan maid safali matayan na profeta nu achi afus ad Jerusalem.”

³⁴ Sachi ad anan Jesus, “O Jerusalem, chiayuy iJerusalem, amod na somsomòun chiayu! Tan chiayun nangtoy ta profetas ya namisong ta chachi finaun Apudyus à manudtuchun chiayu! Naina kon naryachà wi mangaruarus kuman chiayu wi isun na manaofan na manù ta isiwna, ngim ummisìayu!

³⁵ Siyan na sana, ikadyu kay nu maid pu mangayyuwan an chiayu. Tan manipud ta sana, maid asin mangil-anyun saon ingkana ta padchay mangifag-anyuy, ‘Chayawontaun annay ummali wi narpun Apudyus.’ ”

14

Nan-aan Akò Jesus À Sakit Ta Safachuy Ngingillinan

¹ Na namingsani Safachu, inimfitar na osay nangatuy Fariseo à Jesus ta umoy makaan ad foroycha. Ad na uchumi taku ta sachi, sipsiputanchà siya nu sinun oyyoona

² tan iningkaw akon osay larai wi nallotlotog.

³ Sachi ad inimus Jesus ta chachi Fariseo ya mangitudtuchu ta Lintog anani, “Masurngasing na Lintogtau nu paimfakon na sakit ta uray Safachuy ngingillinan?”

⁴ Ngim akikinnòcha. Siyan inagpachan Jesus na nasakit ad inaannan sakitna, ad imfakana ta lumayaw.

⁵ Sachi ad anana ko ta chachi manipisiput, “Somsom-onyuna, wi nu mafituwan na anàyu winnu fakayu ta Safachu, achiyu pu lawa umoy aran?”

⁶ Ngim maid pu isongfatcha ta sachi.

Na Oyyoon À Mampafafaan Ta Long-ag

⁷ Illasin pu Jesus wi mampilin uchum ta chachi inimfitar na sachi Fariseo à tumùchuwanchà afaruwan à uùchuwán, tinudtuchuwán Jesus chicha losan wi ananay nan-alig,

⁸ “Nu maimfítartà makakasar, achita kuma tumùchu ta apatkani uùchuwán, tan nu awad naimfítar à nangatngatu nu chita,

⁹ mafainta nu umalin sachi nan-imfítar an chita ad ananay, ‘Umachuyan na annati nangatuy takun anna.’ Ad isagta mafainan wi umoyta umachuy ta ikid.

¹⁰ Siyan na oyyoon kuma, nu ayakan chita wi makaragsak, tumùchuta ta ikid, ta ikad na nan-imfítar wi mangwanan, ‘Umaliasna tan annayan farfaruy uùchuwán.’ Nu amaschin màwa, machayawta ta sangwanan losan chachi uchumi naimfítar.

¹¹ Tan sinumani mangipangatu ta long-agna, mipafafa, ngim sinumani mangipafafa ta long-agna, ngumatu.”

¹² Sachi ad anan Jesus ta sachi nan-imfítar an siya, “Nu kaspangalikan mampartiay mallagsak, achim imfítaron afus yakan kakayyomnu ya

susunudnu ya aagkiyu ya fafaknangi chachar-agyu, tan mafalinchay sumufalit, siyan isù mafayachan na iningwam tan parnusanicha kò sia.

¹³ Ngim na oyyoom, nu mallagsak-a, imfitarom na kakapus ya chachi napilay ancha nakurap,

¹⁴ tan nu amaschiyom, mafinchisyunan-a tan achicha pu makasufalit. Ad siya manufalit à Apudyus ta padchay umuliyen matakuan na mamfaruy taku.”

Na Alig Na Chakor Wi Lagsak

Mat. 22:1-10

¹⁵ Chingngor pun na osay makaan an Jesus ta intudtuchuna, anana, “Isag maragsak chachi makaragsak ta Manturayan Apudyus ad langit!”

¹⁶ Ad sinongfatan Jesus à siyà alig wi anana, “Na namingsan, iningkaw na osay taku wi mamparagsak à chakor, siyan nan-imfitar à ad-adchuan à umali kuma makaragsak.

¹⁷ Ad narpas pun nisakana losan, finaunnan saniluna ta umoyna ifaka ta chachi inimfitar na ta umalicha, tan nisakana losan.

¹⁸ Ngim chachi naimfitar, asilarasunchà achicha pu umayan. Na osa, anana, ‘Pangaasim tan achiyà pu makaali tan awad na angginginà wi payaw, ad masapur inyà yan ilan.’

¹⁹ Ad na osa ko, anana, ‘Pangaasim tan achiyà pu makaali, tan angginginà à simpurù luwang, siyan inyà yan chicha pachason.’

²⁰ Ad na osa ko, anana, ‘Àasawaà, siyan achiyà pu makaali.’

21 “Sachi ad nangulin na sanilu ad imfakana losan na lasuncha ta apuna. Ad naaliling-ot na apuna, ad anana ta saniluna, ‘Kanasom ta ing-a ta losani charan ya ar-arsa ta annay ili ad uray sinuy ochasam, ayakam losan ta umalicha makaragsak wi uray na kakapus ya napilay ancha nakurap.’

22 “Narpas pun na sachi, nangulin akon sachi sanilu ad anana, ‘Apu, pintog-un imfakam, ngim anna ko kan màkawan.’

23 Siyan anan akon apuna, ‘Siyan ing-a ko ta uray ad-adchayuwani lukar, ad àaruom ta takuschi ta umalicha ko makaragsak ta mapnu kuman annay foroy-u.

24 Tan kattoi maid pu osa ta chachi ummunay naimfitar à manimsim ta annay nisakana!’ ”

Na Alikatan Na Sumurutan An Jesus

Mat. 10:37-38

25 Na namingsan wi ad-adchuwana na takuy mituntun-ud an Jesus, nansakung à Jesus an chicha ad anana,

26 “Sinumani maryad wi mamfalin disipulus-u, masapur wi chakchakor na ayatnan saon nu ayatna ta amana ya inana ya uray asawana ya an-ananàna ya susunudna, ya uray akon long-agna, tan nu achi pu makàwa ta amaschi, achi pu mafalini mandisipulus-u.

27 Ya sinuman akoy achina pu maturochan na losani likat na sumurutan saon, uray siyan iyatoyna, achi pu ko mafalini mandisipulus-u.

28 “Amasnan aligna. Nu kaspangalikan awad mampatàchor à chakor à foroy, unaona

som-osom-on na kastuwona ta akammuwona nu umanay na pilaknà mangkangputana ta sachi foroy.

²⁹ Tan nu achina pun, ad illukinay mampatachor ad naamin nakastun pilakna wi achi pu makakangput, am-amangon na losani mangilan siya tan kurang na mafalinna.

³⁰ Ad amsiwoncha anani, 'Illukinay nampatachor ad achi pu makakangput!'

³¹ "Ad na osay aligna, nu kaspangalikan awad osà Ali wi simpuruy lifun surchachuna, achina pu umoy ikufat ta akin-aalina wi chuwapuruy lifun surchachuna nu achina pun unaon som-osom-on nu lobfongnay makaafak ta sachi afusurna winnu achi pun.

³² Ad nu ilasinna wi kurangchà makakufat, umifaun à umoy mangimus ta afusurna tan chaancha pù lumigwat nu sinun pionà mantitimpuyukancha."

³³ Ad inyanungus Jesus anani, "Isun akon chiayu, sinumani mangwanani sumurut an saon, masapur mammammò yan, tan achi pu mafalin wi sumurut na takun saon nu achina pu fay-anan na losani awad an siya."

*Na Niyalikan Na Sumurut An Jesus À Asin
Mat. 5:13; Mar. 9:50*

³⁴ Asin nan-alig à Jesus à miyalikan chachi sumurut an siyà asin, anana, "Mamfarun asin, ngim nu maaan na tamtamna, maid in-inon wi mangiyulin ta kinaasinna.

³⁵ Siyan maid silfina uray nu usaron à afunu, siyan mifallu kay. Naingaan-ayu, siyan somsom-onyu kuman mining na alig-u!”

15

Na Natarà Wi Pannilu

Mat. 18:12-14

¹ Na namingsan wi nanudtuchuwan Jesus ta taku, ummoy na manchachakup à fukis ya uchumi takuy achi pu mantungpar ta lintog manchongor an siya.

² Iningkaw akon uchumi Fariseo ya mangitudtuchu ta Lintog na Judio. Ad ngummayngayutngutcha, wi anancha, “Apay naragsak na annayay taku wi makafurfurun ta managfasur ya makaan akon chicha!”

³ Siyan nan-alig à Jesus an chicha, wi anana,

⁴ “Nu kaspangalikan awad osan chiayù singkasut na panniluna ad natarà na osa. Sinun oyyoona? Taynanan siyampuru ya siyam ta purag ad ummoyna inanap na sachi natarà ingkanà ochasana.

⁵ Ad nu inchasana, fuuchona wi amod na lagsakna

⁶ ad ichatongna ta foroyna. Ad siyan ayakanan fufurunna ya chachar-agna aruson, wi anana, ‘Mallaragsaktau tan inchasà na natarà wi pannilù!’

⁷ Amaschi kon maragsakan chachi iingkaw ad langit nu mamfafawin uray os-osàani managfasur, nu lagsakcha ta siyampuru ya siyam wi mamfaruy taku wi foon pu nù masapur mamfafawicha.”

Na Natarà Wi Parata

⁸ Inturuy Jesus wi nan-alig, anana, “Ad nu kaspangalikan awad osà fufai simpurun pilaknay parparata, ad natarà na osa, sinun oyyoona nù? Paskichanan silaw ad ammaana sagkitan na foroynà manganapana ingkanà ochasana.

⁹ Ad nu inchasana, ayakanan fufurunna ya chachar-agna aruson, ad ananan chicha, ‘Mallaragsaktau tan annay inchasà na pilak-uy natarà!’

¹⁰ Amaschi kon maragsakan chachi aangheles Apudyus nu mamfafawin uray os-osàani managfasur.”

Na Natarà Wi Fafaru

¹¹ Inturuy ako Jesus wi nan-alig, anana, “Na namingsan, iningkaw na larai wi chuwan anànay fabfafaru.

¹² Na osay padcha, anan na uchichi an amana, ‘Ama, adchom na làsun-u ta sana.’ Siyan nan-agwaon na amachan ùuwanan chichay chuwa.

¹³ “Naarkawanan ad, ingnginan chi uchichin làsunna ad lummayaw wi inawitnan pilakna, ad ummoy ta achayuy ili ad kinastuna losan na pilakna ta linuruku.

¹⁴ Naamin pun na losani awad an siya, niyaspur wi chinumtong na pakikad wi urat ta sachi ili, siyan nafitifitil à siya.

¹⁵ Siyan napilit wi ummoy nakarabfu ta osay mannarun ta sachi ili. Ad na iwaarna, mamapaan ta forò.

16 Ad kapu ta fitilna, pionay anon uray na fungan na ayu wi aannon na forò nu mafalin, tan foon à paananchà siya.

17 “Anungusna pun, chinumtong na ustuy somsomòna, ad anana, ‘Losan chachi mallabfuwon Ama, masawar na anoncha, ad annaà yakay wi tikangay matoy à fitil!

18 Mangulinà an Ama ad ifakà an siya, Ama, nakafasurà an chiayun Apudyus.

19 Siyan uray nu maid karobfongà wi mifilang à anànu, mangaasia ta aranà à makarabrabfun sia.’

20 Sachi ad lummigwat wi umoy an amana.

“Na marungayana, intap na amanà siya, ad nakaasi wi nangilan siya. Siyan nanodchà wi ummoy nanib-at ad finàwarna ta lagsakna.

21 Ad anan chi fafaru, ‘Ama, nakafasurà an chiayun Apudyus, siyan maid karobfongà wi mifilang à anànu.’

22 Ngim anan na amana ta sasanniluna, ‘Kanasonyu! Iyaliyun afaruwani luput ta isilupna. Ad mansapatusonyu kò siya, ya singsinganyu.

23 Ya aranyu kon apunorani ayyufun na fakatau ad partiyonyù mallagragrakantau!

24 Tan anà pun nu natoy na annay fafarù, ngim annay natattaku. Anà pun nu natarà, ngim annay nangulin.’ Sachi ad illukichay mallaragsak.

25 “Napapannos pun, nangulin na panguruy anàna wi narpu ta pappayaw. Chanchani ad ta foroycha, chingngornan mangkankanta ya mantatachò.

²⁶ Siyan inayakanan osay sanilu ad inimusna nu sinun oy-oyyooncha.

²⁷ Ad anan chi sanilu, 'Nangulin na sunudnu, siyan impapartin amayun apunorani ayyufun na faka ta lagsakna ta nangulinan na sunudnu wi natattaku wi maid lawing à napasamak an siya.'

²⁸ Ad ummog-ot chi panguru ad achi pu lumnò ta foroy. Siyan lummawan amana ummoy inàarù ta lumnò.

²⁹ Ngim sinongfatanà amana, 'Ilam, nan-iwaarà à atawwotawwon, à isù sanilum, wi maid pu linabrabsing-ù imfakam, ad maid pu impapartim à uray osà karching à mallaragsakanni ta fufurun-u!

³⁰ Ngim na annayay narukuy anànu, lummayaw wi kinastuna losan na ùuwam ta puta. Ad siyan impartiyam à apunorani ayyufu.'

³¹ 'Anànu,' anan na amana, 'kanayun-a iingkaw an saon, siyan na losani awad na saon, uwam ako.

³² Ngim na sana, masapur mallaragsaktau ta pailataun tottoròtau, tan anà pun nu natoy na sunudnu, ngim annay natattaku. Anà pun nu natarà, ngim annay nangulin.' "

16

Na Iningwan Na Nasikap À Fumaruwan Na Fiyagna

¹ Sachi ad asin nan-alig à Jesus ta disipulusna, wi anana, "Na namingsan, iningkaw na osay faknang wi nangipiyar ta losani ùuwana ta osay

man-iwaarona. Ngim chinamag na sachi faknang wi kaskastuwonan sachi nipiyar an siya.

² Siyan impaayagnà siya ad anana, 'Sinu kon chongrò wi oy-oyyoom? Aminom ilistan losani iningwam mipangkop ta impiyar-un sia, tan iparyaw-u sia.'

³ Siyan som-osom-on na sachi taku nu sinun ustù oyyoona. Ad anana ta somsomòna, 'Sinun in-inò wi mafiyag, tan annay iparyawà ta apù, tan nakapsutà wi mantarun ya mafainà wi mampalimus.

⁴ Amasnan oyyoò, ta uray nu iparyawà ta man-iwaarà, mafalini mangiliyonà ta foforoy na uchum!'

⁵ "Sachi ad inayakana losan na nakautang an apuna ad sinin-ossana inimus anani, 'Am-an na utangnu ta apù?'

⁶ Ad sinongfatan na osa, 'Singkasut wi lata wi lana.' Ad anan chi niparyaw, 'Annayan listaan na utangnu. Siyan pilmaam ta obsontà limampuru kan utangnu.'

⁷ Ad inimusna ko ta osa, 'Am-an akon utangnu ta apù?' Ad sinongfatana, 'Sillifuy kafan wi finayu.' Ad anan chi niparyaw, 'Annayan listaan na utangnu. Siyan pilmaam ta obsontà warungkasut yakan fayacham.'

⁸ "Napannos pun, illasin na apunan kinasikap na sachi niparyaw, ad chinayawnan kinaraingnay nangisakanà fumaruwanà tapin na padcha." Ad anan ako Jesus, "Tuttuway chachi achi pu mamatin Apudyus,

sillumangcha mipangkop ta ifiyagcha ta sana nu chachi mamati.”

Uchumi Tudtuchun Jesus

⁹ Inturuy Jesus wi mantudtuchun chicha, anana, “Na itudtuchù an chiayu, usaronyun kinafaknangyud asnay lutà mamfurfurunanyu, ta nu marpas na mausarana, iparnò chiayud langit wi mafiyakanyù ing-ingkana.

¹⁰ “Sinumani napiyar wi mangchon ta kàkàit wi nipiyan an siya, mapiyar ako wi mangchon ta chakor. Ad isuna kon sachi achi pu napiyar wi mangchon ta kàkàit wi nipiyan an siya, kapilitani achi pu ko mapiyar wi mangchon ta chakor.

¹¹ Siyan nu achiayu pu mapiyar wi mangchon ta pilak ad asnay luta, sin-umisag wi achiayu pu mapiyar wi mangchon ta tuttuway kinafaknang ad langit.

¹² Tan nu foon pù mapiyar-ayù mangchon ta ùuwan na uchum, achi pu maatod an chiayun ustuy man-uwayù tapin na padcha.”

¹³ Sachi ad asin nan-alig à Jesus wi anana, “Na sanilu, achi pu mafalin wi chuwan umapuwana tan kapilitani ay-ayatonan osa ya lawingonan osa. Ya kapilitani patkonan osa ad achina pun na osa. Isuna ko nu pilak na napatog an chiayu, achi pu mafalini patkam na pion Apudyus.”

¹⁴ Chingngor pun chachi Fariseo na sachi intudtuchun Jesus, inam-amangchà siya tan siya ay-ayatonchan pilak.

¹⁵ Siyan anan Jesus an chicha, “À chiayu, ipàpailayu kan kinafaruyu ta sangwanan na

taku, ngim akammun Apudyus na tuttuway awad ta somsomòyu. Tan chiayuy taku, na patpatkonyu, kaisawchi an Apudyus.”

¹⁶ Ad anan ako Jesus, “Na Lintog wi inyug-is Moses ya chachi profetas ta awi, sachin natungpar ingkana ta ummaliyan Juan wi Mamfufunyag. Sikud wi mifagfakan Mamfaruy Chamag mipangkop ta Manturayan Apudyus, ya achun mangipapilit wi mitapi.

¹⁷ Ngim achiyu anani mab-os na uray akàitani lintog Apudyus, tan mallaslasun maumasan na annay luta ya langit nu maaanan uray na akàitani lintog Apudyus.”

¹⁸ Ad anan ako Jesus, “Sinumani larai wi mangichang ta asawana ad nangasawà safali, makafasur, ad na larai wi mangasawa ta sachi fufai wi inichangana, makachagchakas ta sachi fufai.”

Na Faknangi Larai Ya Lazaro Wi Kapus

¹⁹ Ad inturuy Jesus wi mantudtuchu, anana, “Na namingsan, iningkaw na osay larai wi isag faknang wi man-afafaru ya nanginginan silupna ya kanayun mamparagsak à chakor.

²⁰ Ad iningkaw akon osay kapus wi Lazaro na ngachanna wi nakakator na long-agna. À Lazaro, finikati nifafàsar ta sawang na sachi faknang,

²¹ ta uray nu fugtan na sachi faknang na anona nu awad machachà ta lamisaanna. Ad na asu, chilchilanchan kakatorna.

²² “Na osay padcha, natoy na sachi kapus ad illayaw na aangehes à siya, ad ummoycha

inchar-ag an Abraham à makaragsak ad langit. Na sachi ko, natoy akon sachi faknang ad illofoncha,

²³ ad nipaoy ad Hades wi ingkawan na natoy wi maparpalikatan isag.

“Ad nantangad na sachi faknang ad intapnà Abraham ta ad-adchayuan ya Lazaro wi nicharchar-ag an siya.

²⁴ Ad nampoaw chi faknang wi anana, ‘Ama Abraham! Achakuwanà! Pailunongnun iman Lazaro ta chanum ad ifaunnù siya ta itodtodna ta chilà ta tumakaliyong, tan nalikatanà ta atung na annay apuy!’

²⁵ Ngim anan Abraham, ‘Anàu, sosom-om na iningkawam ad luta. Naram-ay na imfibfiyagnu, ngim na fiyag Lazaro, kakkaasì siya. Ngim na sana, naragragsak à Lazaro ad asna. Ad à sia, maparpalikatan-a.

²⁶ Ad foon pu kà afuschi tan annat na lofongani kitang wi namorchà an chitau, siyan uray awad maryad umalid asnat, achi pu mafalin tan maid ayona. Ya isuna koy sinuy awad ad asnat, achi pu makachormang wi umalid asna.’

²⁷ Sachi ad anan chi faknang, ‘Nu amasnat, Apu, ipangpangngaasim ta ifaunnù Lazaro ta foroy Ama,

²⁸ tan awad na limay susunud-u, ta umoyna kuma warningan chicha ta faliwanchan oy-oyooncha ta achicha kuma mipaali ta annay ikaw na amochi likat.’

²⁹ Ngim anan Abraham, ‘Ngim awad an chichan sachi inyug-is Moses ya chachi profetas

ta awi à mawarningancha kuma nu chongroncha.’

³⁰ ‘Oo, Apu,’ anan na sachi faknang, ‘ngim achicha pu patiyon! Ngim nu awad ummuli natakù natoy à umoy mangifakan chicha, sikurachuy man-awichanchan lawingi oy-oyooncha.’

³¹ Ngim anan ako Abraham, ‘Nu achicha pu patiyon na inyug-ischa Moses ya chachi profetas, uray nu awad umuli matakù achi pu maawis na somsomòcha.’ ”

17

Na Mangwà Makafasuran Na Uchum

Mat. 18:6-7, 21-22; Mar. 9:42

¹ Sachi ad anan Jesus ta chachi disipulusna, “Tuttuway sikud wi maawis na takù man-awichanchan Apudyus. Ngim sinkumaasin takuy mangwà makafasuran na uchum,

² tan kattoi amod na machusaanà tapin na padcha, tan un-unnoy na matàchan na fakangnà chakoran à fatu ta sana ad nitub-ung ta fayfay.

³ Siyan an-annachanyun oyyoonyu!

“Nu awad makafasur an sia, omoram, ad nu fawawiyona, pakawanom.

⁴ Ya uray mangampitun makafasuranan sia ta osay padcha, ya mangampitu ko umali mampapakawan, masapur pakawanonyu.”

Mipangkop Ta Pammati

⁵ Sachi ad anan chachi apostoles an Apu Jesus, “Papigsaom kuman pammadini.”

⁶ Ad anan Apu Jesus, “Nu awad pammatiyù uray isun na akàit na akàitani fuor wi mustard, mafalini ananyu ta annayay ayu, ‘Mafakut-a ad nimuraa ta fayfay!’ ad tuttuway màwa.”

Na Fiyang Na Sanilu

⁷ Inturuy Jesus wi man-ukud, anana, “Nu kaspangalikan awad osan chiayù awad sanilunà mancharnò winnu man-ayyuwan ta pannilu. Ad nu tummàchang ta foroynu wi narpu ta payaw, foon pù siya ifakam an siya, ‘Kanasom ta mangan-a!’

⁸ Sikurachuy foon à amaschin ifakam, tan siya ifakam an siya, ‘Sukatam na silupnù mamfaru ad insakanam na anò umuna achiawot mipasali.’

⁹ Ad achi pu ko manyaman na nginsanilu ta namtokan na sanilu ta losani pàwana.

¹⁰ Ad isuna kon chiayu nu pintogyu losan na imfakan Apudyus, achiyu anani machayaw-ayyu tan siya ingwayu kan fiyangyu.”

Impaimfag Jesus Na Simpuruy Lallarai

¹¹ Inturuycha Jesus wi umoy ad Jerusalem, ad nangoycha ta namforaatan Samaria ya Galilea.

¹² Ad na linumnoancha ta osay ili, sinib-atchan simpuruy lallarai wi losancha nafuratung. Ad niyadchayangchay ummagsad

¹³ wi nampoaw an Jesus anani, “Apu Jesus! Achakuwan chiani!”

¹⁴ Innilan pu Jesus chicha, anana, “Ing-ayyu pailan long-agyu ta papachi à manuttuwaancha wi naaan na sakityu.”

Ad na manadcharanchay umoy, naaan na sakitcha.

¹⁵ Ad na nangil-an na osa wi naaan na sakitna, napanagkulin an Jesus wi inip-ip-awnan chayawnan Apudyus.

¹⁶ Ad nampalintumong à siya ta sangwanan Jesus wi manyaman an siya. Na sachi larai, foon pù Judio tan kaili wi iSamaria.

¹⁷ Sachi ad anan Jesus, “Simpuruchay ummimfag. Ad ummayan na siyam?”

¹⁸ Tamako ta osa kan annay larai, wi foon pù Judio, afus yakà namagkulin nanyaman an Apudyus?”

¹⁹ Sachi ad anan Jesus an siya, “Lumigwat-a ta ing-a lumayaw. Kapu ta pammatim, naaan na sakitnu.”

Na Mawaan Na Milukiyan Na Manturayan Apudyus

Mat. 24:23-28, 37-41

²⁰ Sachi ad inimus na uchumi Fariseo an Jesus, “Maanun mallukiyan na Manturayan Apudyus?” Ad sinongfatan Jesus anani, “Maid ustù mail-an na mallukiyan na Manturayana.

²¹ Ya maid pu ko mangwanani, ‘Ilanyu, tan annayan Manturayan Apudyus!’ winnu, ‘Anchiya!’ Tan na Manturayan Apudyus, awad an chiayu ngim foon à maila tan somsomò yakan iturayana.”

²² Sachi ad anana ta disipulusna, “Chumatong na timpuy pipionyuy mangila kuma ta mangulinà, saon wi namfalin taku, ngim achiyu pu mailan sachi timpu.

²³ Siyan nu awad takù mangwanani,
'Ing-ayuschi, tan anchiya!' winnu,
'Umaliayusna, tan annaya!' achiyu umoy ilan.

²⁴ Tan saoni namfalin taku, na umaliyà, isun
na sumlitan na ilat wi maid achi mangila tan
linangana losan na luta.

²⁵ Ngim masapur maparpalikahanà yan ta
taku ta annay sillumunap wi achiyà pu ifilang
an chicha.

²⁶ Na oyyoon na taku ta mangulinà ad asnay
luta, isun na nàwa ta timpun Noe.

²⁷ Tan na timpun Noe, nanganangancha ya
umminuinumcha ya nan-as-asawacha ingkana
ta sachi linumnoan cha Noe ta papur. Ad
nammaag nalitap ad asnay luta ad naamincha
naanud.

²⁸ Ad isun akon nàwa ta timpun Lot. Na taku
ta sachi, asiooan cha ya asiiinumcha ya
asilarakucha, ya asimumuracha ko ya
asikakaobchà foroy.

²⁹ Ngim na padchay lummayawan cha Lot ta
ilichay Sodoma, anan pun na taku nu maid
mapasamak, ngim naodchag na apuy ya asupli
wi narpu d langit, ad naamin naskob na
asinchuwan, uray taku.

³⁰ Ad na mipangkop an saoni namfalin taku,
amaschi kon màwa wi anan pun na taku nu
maid mapasamak ad nangulinà!

³¹ "Na sachi padcha, na takuy niyaspu r wi
awad ta otop na foroy na, achi pu kuma umoy
lumnò mangarà sinuman ta ùuwana, ngim
ichakusna umawid. Ad isun akon takuy
niyaspu r nasiput, achi pu kuma mangulin umoy

ta foroyna.

³² Sosom-onyun nàwa ta asawan Lot!

³³ “Na takuy siya som-osom-onan mafiyakana ta annay luta, matoy ako kay. Ngim na takuy mamtog an saon uray sachin iyatoyna, maatod an siyan mannaynayuni fiyag an Apudyus.”

³⁴ Ad anan ako Jesus, “Ifakà akon chiayu, nu lafin mangulinà ya awad nanchar-ag nasuyop, maaran osa ya mataynan na osa.

³⁵ Ad nu awad chuwà fufai mamfayu, maaran osa ya mataynan akon osa.

³⁶ Ad nu awad chuwà larai nasiput, maaran osa ya mataynan akon osa.”

³⁷ Sachi ad inimus na disipulusna, “Sinun mawaanninat, Apu?”

Ad anan Jesus wi nan-alig, “Sinumani ikaw na natoy, sachin maarusan na sissiwit wi mangan ta lachag.”

18

Na Alig Na Nafaru Ya Kuis

¹ Sachi ad nan-alig à Jesus ta chachi disipulusnà natudtuchuwancha, ta kanayuncha kuma malluwaru ya achicha pu machischismaya.

² Anana, “Na namingsan, iningkaw na kuis ta osay ili wi maid ogyatnan Apudyus ya maid pu ko fainna ta asintatakuna.

³ Ad na sachi koy ili, iningkaw na osay nafaru wi umoumoy ta kuis mampafachang wi anana, ‘Fadnganà, ta achiya afakon ta asangù!’

⁴ Ad nafayag wi achin pun na kuis atinguron à siya. Ngim na anungusna, nas-à na kuis siyan anana ta somsomòna, 'Uray maid ogyat-un Apudyus ya maid fain-u ta taku,

⁵ fadngà na annay nafaru ta maid tumaktak ya maid angongonot à umaliali!' "

⁶ Ad anan ako Jesus, "Somsom-onyun iningwan na kuis, uray nu lawingi taku.

⁷ À Apudyus wi afaruwana, sin-umisag na oyyoonay sumufalit ta chachi mantakuna nu padchaoncha ya lafiyoncha wi manchawat an siya.

⁸ Ifakà an chiayu wi chisanona fadngan chicha. Ngim à saoni namfalin taku, nu mangulinà, awad ochasà à namatin saon?"

Na Alig Na Fariseo Ya Manchachakup À Fukis

⁹ Sachi ad asin nan-alig à Jesus ta takuy nanapnok ta kinafarucha ya man-iyaaamisnan uchumi taku.

¹⁰ Anana, "Na namingsan, iningkaw na chuway larai wi ummoy ta Templo malluwaru. Fariseo na osa, ad na osa, osay manchachakup à fukis.

¹¹ Na charom na Templo, ummagsad chi Fariseo wi naos-osa wi malluwaru, wi anana, 'Apudyus, manyamanà an sia tan foon pù isù na uchumi taku, wi losancha mangkamkam ta sinuman ya narukucha ya mamufaicha. Ya manyamanà ako tan foon pù isù na annay manchachakup à fukis.

¹² Tan saon, mamigwaà mallangan wi mangan ta chinumingku, ya adchò an sian pagkapurun na losani awad an saon.'

¹³ "Ngim na sachi manchachakup à fukis, ummadchayang wi ummaagsad, ad achi pu mantangad ad langit tan mafain, ad tugtugtukonan far-uungnà mamfafawiyana ta fasurna. Ad anana, 'Apudyus, achakuwanà kuma tan managfasurà!'

¹⁴ Ad na ifakà an chiayu, siya mamfaruwon Apudyus na manchachakup à fukis, wi foon pù sachi Fariseo. Tan sinumani mangipangatu ta long-agna, fumafa. Ngim sinumani mangipafafa ta long-agna, ngumatu."

Na Naminchisyunan Jesus Ta An-Ananà
Mat. 19:13-15; Mar. 10:13-16

¹⁵ Sachi ad iningkaw na uchumi nangiyoy ta an-ananàchan Jesus ta agpachana kuma wi maminchisyun. Ngim na nangil-an chachi disipulusna, ingkimaucha chicha.

¹⁶ Ngim impaiyachanin Jesus na an-ananà, ad anana ta chachi fufurunna, "Masapur iparufusyun umaliyan na an-ananà an saon, ya achiyu ipalit, tan piyaronchà saon, ad isun an chicha na afusi mitapi ta Manturayan Apudyus.

¹⁷ Tuttuwan ifakà an chiayu, wi sinumani achi pu mangipafafa ta long-agna ta mamatiyanan Apudyus, à isun na afafan na anchanayay an-ananà, achi pu mafalin wi mitapi ta Manturayan Apudyus."

Na Faknangi Larai
Mat. 19:16-30; Mar. 10:17-31

18 Ad iningkaw na osay pangpangun na Judio wi nangimus an Jesus, anana, “Siay mamfaruy Misturu, sinun oyyoò ta makafiyakà à mannaynayun an Apudyus?”

19 Ad inimus Jesus, “Tam-ako anani mamfaruwà? Maid uchum à mamfaru nu achi afus à Apudyus.

20 Akammum na filin Apudyus: ‘Achia mamufai, Achia pumatoy à taku, Achia man-akaw, Achim istikuwan na foon à tuttuwa, ya Masapur lispituwom na amam ya inam.’ ”

21 Ad summongfat na larai wi anana, “Tinungpar-u losan nanipud ta afan-og-u.”

22 Ad chingngor pun Jesus na sachi, anana, “Os-osàan yakan kurangnu wi masapur oyyoom. Inginam na losani ùuwam ad inwarasnun nginana ta kakapus ta langit na maugpunan na kinafaknangyu. Ad umalia mitun-ud an saon.”

23 Ngim na nangngorana ta sachi, summauy tan amod na faknangna.

24 Na nangil-an Jesus ta summauyana, anana, “Isag nalikat na mitapiyan na fafaknang ta Manturayan Apudyus!

25 Tan mallanlanuy na lumnoan na kamar ta afut na tanud nu mitapiyan na faknang ta Manturayan Apudyus.”

26 Sachi ad anan chachi nangngor, “Ad sinu nù na mafalini masarknifan?”

27 Ad anan Jesus, “Na achi pu mafalini oyyoon na taku, mafalini oyyoon Apudyus.”

28 Ad anan ako Pedro an siya, “Chiani ngay, tinaynannin losani ùuwani sumurutannin sia.”

²⁹ Ad anan Jesus, “Tuttuwan ifakà an chiayu, wi nu sinun nanaynan ta foroyna, winnu asawana, winnu susunudna, winnu chachakkorna winnu an-ananà mangiwarawakana mipangkop ta Manturayan Apudyus,

³⁰ ad-achun maatod an siya ta annay atattakuna nu sachi tinaynana. Ad makafiyag akon Apudyus à ing-ingkana.”

*Pitlun Jesus Wi Nangifaka Ta Matayana
Mat. 20:17-19; Mar. 10:32-34*

³¹ Sachi ad intalin Jesus na disipulusnay nasawaran à chuwa, ad ananan chicha, “Chongronyuna! Anna puni intaud Jerusalem, sachin màwaan na losani inyug-is na profetas ta awi mipangkop an saoni namfalin taku.

³² Tan mipurangà ta chachi foon pù Judio, ad am-amangonà ya insurtuwonà ya tubfaanà an chicha.

³³ Ya abchoyonà ad patoyonà akon chicha. Ngim na miyatluy padcha, umuliyà matakù.”

³⁴ Ngim chachi disipulusna, achicha pu maawatan na inukudna, tan isù naunog na pionay ifaka, siyan achi pu lumnò ta somsomòcha.

*Na Nangaanan Jesus Ta Kurap Na Osay Palimus
Mat. 20:29-34; Mar. 10:46-52*

³⁵ Sachi ad wi chanchanicha Jesus ad Jerico, iningkaw na osay nakurap wi ummaachuy ta ikid na arsa wi mamparpalimus ta losani lumaus.

36 Ad na nangngorana ta lumausan na ad-adchuwani taku, inimusna, “Sinu kon sanat?”

37 “Lumaus à Jesus wi iNazaret,” anancha.

38 Ad inip-awna anani, “Jesus! Siay kanà David! Kaasiyanà!”

39 Ad chachi taku wi mamangpangu, inomoranchà siya ta kuminò, ngim inam-amodna impauy anani, “Siay kanà David, kaasiyanà!”

40 Sachi ad ummillong à Jesus ad impaayagnan sachi nakurap. Ummachani pun, inimus Jesus an siya,

41 “Sinun piom à oyyòò an sia?”

“Apu,” anana, “piò wi makaila.”

42 Ad anan Jesus an siya, “Siyan makailaa! Tan kapu ta annay pammatim an saon naaan na kurapnu.”

43 Ad chakusi naaan na kurapna, ad nitun-ud an Jesus wi manaychayaw an Apudyus. Ad losan chachi taku, chinayawcha kò Apudyus ta nangil-ancha ta sachi nàwa.

19

Jesus An Zakeo

1 Sachi ad nangoy à Jesus ad Jerico.

2 Ad iningkaw ta sachin osay faknang wi larai wi Zakeo na ngachanna, wi osay ap-apun chachi manchachakup à fukis.

3 Ad pionay ilan à Jesus ta akammuwona nu sinù siya, ngim achi pu makaila kapu ta aachun na taku ya ab-afobfà siya.

⁴ Siyan nanodchà ad ummarab ta osay ayu ta pakailanà Jesus nu lumaus.

⁵ Nichaum ad à Jesus ta sachi ayu, nantangad ad anana, “Zakeo, kanasomi lumogsad, tan masapur mangiliyonà an sia.”

⁶ Ad kinankanas Zakeo wi lummogsad, ad amod na lagsaknay mammangilin Jesus.

⁷ Ngim losan chachi nangiila, ngummayngayutngutcha wi anancha, “Apay mampamangilin sanat ta osay managfasur?”

⁸ Ad anan Zakeo an Jesus ta sangwanan na losan, “Apu! Adchò na kogwan na fanyakà ta kakapus, ad sinumani kinuruk-u, mangampatò fayachan an siya.”

⁹ Ad anan Jesus an siya, “Sanan padchay nanarakhifan Apudyus an chiayuy simfaryan, ad sia kon ustuy kanà Abraham.

¹⁰ Tan à saoni namfalin taku, ummaliyà ad asnay luta ta anapò na managfasur ta sarakhifà chicha ta achicha pu mifallud inferno.”

Na Alig Na Falituk Wi Pilak

Mat. 25:14-30

¹¹ Na nangngoran na taku ta imfakan Jesus, chanchanichad Jerusalem, ad anancha pun nu ngannganin milukiyan na Manturayan Apudyus. Siyan nan-alig à Jesus,

¹² wi anana, “Na namingsan, iningkaw na osay pangat wi ummoynan kinaalina aran ta achayuy ili. Ad nu mangulin, ilukinay manturay.

¹³ Na chaanna pun lumigwatan, inayakanan sasannilunay simpuru ad impiyarna impad-on

an chichan sin-ossay falituk wi pilak, ad anana, 'Paachuwonyuna ingkanà mangulinà.'

14 Ngim na kailiyana, lawingonchà siya, siyan impaun-unudchan uchum à umoy mangifaka wi, 'Lawingonnì siyà man-alini.'

15 "Ngim innaran chi pangat na kinaalina, ad nangulin, ad impaayagna chachi sasanniluna wi nangipiyarana ta pilak ta akammuwona nu sinun iningwacha.

16 Ad nisangun osa wi anana, 'Apu, simpurun kanar-u ta falituknu.'

17 Ad anan chi Ali, 'Kattoi mamfaruà sanilu. Siyan kapu ta ustun iningwam wi nangchon ta uray ait, ipaituray-un sian simpuruy ili.'

18 "Sachi ad nisangu kon miyagwa, wi anana, 'Apu, liman kanar-u ta falituknu.'

19 Ad anan chi Ali an siya, 'Ipaituray-un sian limay ili.'

20 "Sachi ad nisangu kon osa, wi anana, 'Apu, annayan falituknu. Finussung-ù pangyu intarpon

21 tan ummogyatà an sia, tan akammù wi istriktua, wi man-uwam na liningtanan na uchum wi isù apitom na foon pù immuram.'

22 Sachi ad anan chi Ali, 'Lawing-à sanilu! Na sanati ug-ugkudnu, siyan mangipaila ta fumasuram, tan nu inakammum wi istriktuwà, wi man-uwaà na liningtanan na uchum, wi isù apitò na foon pù immurà,

23 apay achim pu impaangkat ta awad kuma ait à paanànà arà ta annay nangulinà?'

24 Sachi ad anana ta chachi ummaagsad ta sachi, 'Aranyun pilakna ad inadchonyu ta sachi mangchon ta simpuru.'

25 'Oo, Apu,' anancha, 'ngim awad met na simpuru an siya!'

26 Siyan anana, 'Oo, ngim ifakà an chiayu, wi na mapipiyyar wi taku, machogchog-an na maatod an siya. Ngim na takuy foon à mapipiyyar, maaan na uray aiti awad an siya.'

27 Ad anana ko, 'Ad chachi afusur-u wi mallawing an saon à man-alicha, iyaliyusna ad patoyonyu ta sangwanan-u!' "

Na Machayawan Jesus Ta Nichaumanad Jerusalem

Mat. 21:1-11; Mar. 11:1-11; Juan 12:12-19

28 Narpas pun na alig Jesus, inturuyna wi umoy ad Jerusalem.

29 Ad chanchanicha pun, chin-umanchan filig wi Olivo, wi achanid Betfage ya Betania wi ili. Ad impaunan Jesus na chuway disipulusna,

30 wi anana, "Umunaayu umoy ta anchi ili ta chomang, ad na lumnoanyu ta ili, ochasanyun nipupungod wi ayyufun na afayu wi chaan pù maafayuwan. Obfachonyu ad inyaliyusna.

31 Ad nu awad mangwanani tayukonnat obfachon, ifakayu wi masapur na Apuyu."

32 Ad ummoycha, ad inchasanchan losani imfakan Jesus.

33 Ad na nangobfachancha ta ayyufu, anan na ngin-uwa, "Tayukonnat obfachon?"

34 Ad anancha, "Masapur na Aputau."

³⁵ Ad inchatongchan Jesus, ad inyap-apchan kunsurca ta ochog na ayyufu ad nangafayuwonchà Jesus.

³⁶ Ad na nangafayuwan Jesus, inyap-ap akon takun silupcha ta arsa wi ayona.

³⁷ Na nan-oskancha ta sachi filig wi Olivo, wi ngannganicha chumatong ad Jerusalem, illukin losan na chachi ad-adchuwan wi summurut an Jesus wi manyaman an Apudyus, ya inip-ip-awchan chaychayawchan siya kapu ta losani kaskaschaaw wi innilacha wi iningwan Jesus. Anancha,

³⁸ “Chayawontaun annay Alitau wi narpun Apudyus! Tan mipakapun siya, makatimpuyugtaun Apudyus ad langit, siyan chayawontaù Apudyus!”

³⁹ Sachi ad kummingan uchumi Fariseo wi niyas-aslang ta kimung, ad ananchan Jesus, “Apu, pakin-om na anchanayay disipulusnu!”

⁴⁰ Ad sinongfatan Jesus chicha, “Na ifakà an chiayu, nu mipakinòchay manayaw an saon, uray na anchanayay fatu mapilitchay mampauy wi manaychayaw an saon!”

Na Nangifilan Jesus Ta iJerusalem

⁴¹ Na ummachaniyan Jesus ad Jerusalem, intapnan ili ad inifilanan taku ta sachi ili,

⁴² wi anana, “Chiayuy iJerusalem, maawatanyu kuma ta sanay padcha na kasapuranyù makatimpuyukanyun Apudyus! Ngim chaanyu pu akammuwon, ad nilaus!”

⁴³ Chumtong na timpuy liwoson chiayu ta afusuryu. Isotoncha urumon chiayu ad maid in-inonyu wi umawid.

⁴⁴ Ad aminoncha yam-anon na annay iliyu ya losan akoy taku wi ingkaw. Aminoncha iwalis na fatu ta maid pu mataynan ta tuping. Sachin màwan chiayu tan achiyu pu pakan-anun ummaliyan Apudyus wi mamachang an chiayu!”

Ummoy À Jesus Ta Templo

Mat. 21:12-17; Mar. 11:15-19; Juan 2:13-22

⁴⁵ Sachi ad ummoy à Jesus ta Templo, ad imparyawnan mallakraku wi iningkaw.

⁴⁶ Ad ananan chicha, “Niyug-is na ukud Apudyus wi, ‘Na Templò, mausar à luruwwaruwan,’ ngim annay namfalinonyù mallukuwanyu ta asintakuyu!”

⁴⁷ Ad finikati umoumoy à Jesus ta Templo mantudtuchu. Ad chachi pangpangun na papachi ya mangitudtuchu ta Lintog, ya chachi namangpanguwon na taku, losancha anaanapon na mangtoyanchan siya.

⁴⁸ Ngim maid pu in-inoncha tan losan na taku isag pipion wi mamangngor ta itudtuchuna.

20

Na Naimfistikaran Na Karobfongan Jesus

Mat. 21:23-27; Mar. 11:27-33

¹ Na osay padchay mantudtuchuan Jesus ta taku ta Templo, wi mangipangngor ta Mamfaruy Chamag mipangkop an Apudyus, ummoy akon siyan chachi pangpangun na papachi ya

mangitudtuchu ta Lintog, ya chachi namangpanguwon na Judio,

² ad anancha, “Ifakam an chiani nu sinun karobfongam wi mangwa ta amaschi. Sinun nangatod ta karobfongam wi mangwaschi?”

³ Ad sinongfatan Jesus chicha anani, “Awad yan na imusò an chiayu. Songfatanyuna.

⁴ Sinun narpuwan na karobfongan Juan wi mamfunyag? Narpun Apudyus winnu taku?”

⁵ Sachi ad nan-uukudcha wi anancha, “Sinun ifakatau? Nu anantaury ‘Narpun Apudyus,’ anana kon chitaury ‘Tayukon nù achi pinati Juan?’

⁶ Ngim nu anantaury ‘Narpu ta taku,’ fintukon chitau ta anchanayay taku, tan patiyoncha losan wi profetà Juan.”

⁷ Siyan ananchay summongfat, “Taw-an! Maid akammuni nu sinun narpuwan na karobfongana.”

⁸ Ad anan ako Jesus an chicha, “Siyan nu amasnat, achì pu ko ifakan chiayu nu sinun narpuwan na karobfongà wi mangwa ta oy-oyyodè.”

Na Alig Na Man-afang Ta Luta
Mat. 21:33-46; Mar. 12:1-12

⁹ Sachi ad nan-alig à Jesus ta chachi taku, wi anana, “Iningkaw na osay taku wi nammura ta lutanà grapes. Sachi ad, impàwanà fuwa ta safali wi taku ad lummyaw wi ummoy namfiyasi.

¹⁰ Timpun ad na inyàapit, imfaunnan saniluna wi umoy makafuwa. Ngim chachi

man-afang ta lutana, inabchoychà siya ad imparyawcha wi maid pu inadchoncha.

¹¹ Sachi ad asinna ko imfaun na osay saniluna, ngim sin-umisag na iningwachan siya nu sachi ummuna, tan inabchoychà siya ad iningwachà afàfàinan ad imparyawcha wi maid pu ko inadchoncha.

¹² Ngim uray amaschin nàwa, asin ako namfaun chi nginluta. Ngim finaagchà siya ad imparyawcha.

¹³ “Sachi ad anan chi nginluta, ‘Sinu kon in-inò? Ifaun-un annay anàu wi ay-ayatò tan singnanchà siya!’

¹⁴ Ngim intap pun chachi nangwà fuwa na anàna, nan-uupngacha anani, ‘Anchian anànay mangilàsun ta annay luta. Siyan patoyontau ta man-uwataun làsunna!’

¹⁵ Ad inyoycha ta lasin na arad ad pinatoycha.

“Siyan sinun oyyoon chi nginluta an chicha?

¹⁶ Sikurachuy umoyna patoyon chicha, ad ipàwanà fuwa ta uchum.”

Chingngor pun na takun sachi, anancha, “Sapay kuma ta achi pu màwan amaschi!”

¹⁷ Ad intotollong Jesus chicha, wi anana, “Nu achi pu màwachi, sinun somsom-onyù miturungan na sachi niyug-is wi anana, ‘Na fatuy inchulin na mangkakaob,

wi ananchay maid silfina,

sachin nàwà apatkan wi mipun-ad.’

¹⁸ Sinumani taku wi maodchag ta sachi fatu, mapmaptod. Ad nu awad maodchakan ta sachi fatu, matampù wi isù chapur.”

19 Chachi mangitudtuchu ta Lintog ya pangpangun na papachi, pionchay maniliw an Jesus ta sachi, tan naawatancha wi chichan inyaligna. Ngim achicha pun tan ummogyatcha ta chachi takuy ad-adchuwan.

*Na Nan-imusanchan Jesus Mipangkop Ta Fukis
Mat. 22:15-22; Mar. 12:13-17*

20 Sachi ad inanapchan mawayaancha wi manikap an Jesus. Siyan pinasuksukanchan uchumi taku ta ituttuwachay mansarudsud, tan na pioncha, masaw-à kumà Jesus ta ukudna ta awad mangicharumancha ta fifinnachur.

21 Siyan ummoycha an Jesus ad anancha, “Misturu, akammuni wi ustun itudtuchum ya uray na losani ug-ugkuchom. Ya akammuni ko wi maid pu laksikom à taku uray sinun kasasaadcha, tan itudtuchum afus yakan katuttuwaan wi pion Apudyus an chitau.

22 Siyan annan imusonnin sia. Surngasingontaun Lintogtauy Judio nu mamfayadtaù fukis ta Ali ad Roma winnu foon?”

23 Ngim illasin Jesus na silibcha, ad ananan chicha,

24 “Umipailaayù osà parata. Ad sinun nginfosar ya nginngachan ta annay niyug-is?”

Ad anancha, “Ali Cesar.”

25 Ad anan Jesus an chicha, “Siyan nu amasnat, adchonyun Cesar na uwana. Ngim ilanyu ko ta adchonyun Apudyus losan na para an siya.”

²⁶ Siyan achicha pu makasilifan an siya ta man-uukudna ta sangwanan na taku. Ad nataagcha ko wi mangngor ta songfatna, siyan kumminòcha.

*Mipangkop Ta Umuliyen Na Taku Matakuan
Mat. 22:23-33; Mar. 12:18-27*

²⁷ Ummoy na uchumi Saduceo an Jesus, wi chichan foon pù mamati wi umuli matakun natoy. Ad ananchan siya,

²⁸ “Misturu, inyug-is Moses wi nu nangasawan osay larai ad natoyi maid anàna, masapur asaw-on na sunudnan nafaru ta umanàcha kumà mifilang à anà na sachi natoyi sunudna.

²⁹ Nu kaspangalikan awad pitù lallarai mansusunud, ad nangasawan panguru, ad natoyi maid anàcha.

³⁰ Siyan inasawan miyagwa na nafaru, ngim amaschi kon napasamak an siya.

³¹ Ya isun akon napasamak ta miyatlu ingkanà losan chachi pitu, natoycha losan wi maid pu anàcha.

³² Ad na anungusna natoy akon fufai.

³³ Siyan nu umuli matakun natoy, sinun ustuy ngin-asawa ta fufai nù? Tan losanchay pitu inasawà siya.”

³⁴ Ad anan Jesus an chicha, “Na taku ta annay luta ta sana, man-as-asawacha.

³⁵ Ngim na takuy mifilang à annan karobfonganchay umuli matakun, wi umoy ad langit, maid man-as-asawa,

³⁶ tan mamfalincha isù aangheles wi achi pu matoy à ing-ingkana. Siyan chichan anà Apudyus tan ummulyona chicha tinaku.

³⁷ Ad na mipangkop ako ta umuliyen na taku matakuan, awad na inyug-is Moses wi nifakan siya ta nangil-ana ta kummilafan na imong, ad siyan tumuttuwaan na umuliyen na taku matakuan. Tan na nifakan siya, À Apudyus, siyan chaychayawoncha Abraham, Isaac ya Jacob à Apudyuscha.

³⁸ Ad sachin manuttuwaana wi asififiyaghad langit wi manaychayaw an Apudyus. Tan nu natoycha kay ad sachi, in-inoncha nù wi manayaw an Apudyus?”

³⁹ Sachi ad anan na uchumi mangitudtuchu ta Lintog, “Apu, mamfarun songfatnu!”

⁴⁰ Amaschin anancha tan maid turodchay asin man-im-imus an siya.

Mipangkop An Cristu

Mat. 22:41-46; Mar. 12:35-37

⁴¹ Sachi ad inimus Jesus ta chachi taku, “Tachako anani na Cristu wi ipaalin Apudyus wi manturay, kanà David à siya?”

⁴² Tan à David, inyug-isna ta sachi nibrunay Salmo wi,

‘À Apudyus wi Apu, anana ta Apù:

Tumùchua ta apot ta chiwawan-u

⁴³ ingkanà ipaafak-un losani afusurnu.’

⁴⁴ Siyan nu awakan David à Cristu Apuna, in-inon David wi nginkanà an Cristu?”

Na Namafasuran Jesus Ta Chachi Mangitudtuchu Ta Lintog

Mat. 23:5-7, 14; Mar. 12:38-40

⁴⁵ Na mangngoran chachi taku ta intudtuchun Jesus, anana ta disipulusna,

⁴⁶ “Annachanyun chachi mangitudtuchu ta Lintog. Tan à chicha, pipionchay ikagkagkaaya na silupchay lagkoyloy, ya pipioncha koy malispitu ta taku ta aallusanha. Ya pipioncha koy chichan umachuy ta afaruwani aachuyan ta sinagoga ya chichan machayaw ta sinuy lagsak.

⁴⁷ Ad siksikkapanchan anchanay nafaru à mangar-ancha ta ùuwacha, ad malluwaruchà anchuanhù manab-uncha ta oy-oyooncha! Siyan kapu ta sachi, maam-amod na machusaancha!”

21

Na Nangadchan Na Nafaru Ta Pilakna

Mar. 12:41-44

¹ Sachi ad nallangrangà Jesus, ad innilana chachi nan-afaknang wi nangigkà pilak ta iigkaan à pilak ta Templo.

² Ad innilana kon osay nafaru wi kapus, wi chuwa kay siping na inigkana.

³ Sachi ad anan Jesus, “Tuttuwan ifakà an chiayu, wi ifilang Apudyus à chakchakor na inigkan na sachi nafaruy kapus nu losan wi inigkan chachi uchum.

⁴ Tan chachi uchum, siya kay innadchonchan ait ta sawaroncha, ngim à siya, uray kapus innadchona losan na iningkaw an siya wi usarona kumà iyatakuna.”

Mipangkop Ta Mayam-anan Na Templo
Mat. 10:17-18; 24:1-14; Mar. 13:1-13

⁵ Na uchumi disipulus Jesus, ug-ugkuchonchan mipangkop ta kinafarun na Templo, tan man-afaru na fatu wi nausar ta nàwaana, ya afaruwan na losani michatun an Apudyus ta sachi. Siyan anan Jesus,

⁶ “Losan na mailayu, chumatong na padchay maamin mikur-ub, siyan maid pu mataynan à uray osa ta sikud wi ikawna.”

Liglikat À Tapin Na Padcha

⁷ Sachi ad inimus na disipulusna, “Misturu, maanun màwaan na sachi ìmfakam? Ad sinu kon mangakammuwanni wi nganngani màwa?”

⁸ Ad anan Jesus, “Man-annad-ayu kuma ta achiayu pu maallilaw ta uchum, tan lumoswan ad-adchuwani takuy mangwanani chicha nù Cristu! Ad anancha ko, ‘Sanan ustuy timpuna!’ Ngim achiyu suruton chicha.

⁹ Ad nu chamakonyun kukufat ya kuru, achiayu umogyat, tan masapur umunay màwan amaschi, ngim foon pù sachin anungus wi padcha.”

¹⁰ Ad inturuyna anani, “Man-asikinnufat na losani turay ta annay lufung. Ad mangkukufat akon sin-umili.

¹¹ Ad manita ko ya maingki ya mapistin ailiili. Ad awad akon mipailad langit wi kaog-ogyati singyar wi nakaskaschaaw.

¹² “Ngim na chaampunan na amaschi màwaan, tiliwon chiayu ya palikatan chiayu. Ad masumaryaayu ko ta sinagogan na Judio ad

imfarud chiayu. Ad kapu ta pammatiyun saon, mipasanguayu ta chachi nangangatuy turay.

¹³ Ad sachin wayayuy mangifaka ta Mamfaruy Chamag mipangkop an saon.

¹⁴ Papigsaonyun somsomòyu ta sana ta achiayu machanakan ta isongfatyu nu chumatong na amaschi,

¹⁵ tan paifakà na ukuchonyu ya adchè na kinaraingyu, siyan achi pu makasongfat na afusuryu, ya afakonyu chicha losan ta maid in-inonchay kumontaran chiayu.

¹⁶ Ngim na sachi koy timpu, uray na chachakkoryu ya susunudyu, ya aagkiyu ya fufuronyu, ififik chiayu. Siyan na uchum an chiayu, mapatoy.

¹⁷ Ad kuraon chiayu ta losani taku kapu ta pammatiyun saon.

¹⁸ Ngim uray nu sinun màwan chiayu, foon pù taynan chiayun Apudyus, tan uray na simforas wi fuèyu, foon pù iparufus Apudyus wi matarà.

¹⁹ Siyan mangipapatianyuu ta pammatiyu, ad makafiyag-ayun Apudyus à ing-ingkana.”

Na Nangukuchan Jesus Mipangkop Ta Mayan-anan Jerusalem

Mat. 24:15-21; Mar. 13:14-19

²⁰ Ad inturuy Jesus anani, “Nu ilanyu wi linìwos na achuy surchachud Jerusalem, siyan akammuwonyu wi ngannganin mayam-anana ya maafakan na ingkaw.

²¹ Siyan chachi ingkaw ad Judea, masapur umawidcha wi umoy mantaru ta filfilig. Ya chachi ingkaw ad Jerusalem, masapur

mamfakwiticha. Ya losan chachi ingkaw ta tattarun, achicha pu kuma mangulin ta ili.

²² Tan sachin timpuy manusaan Apudyus ta losani machusà matungparan na losani niyug-is ta awi.

²³ Siyan kakkaasin chachi nafuki ya chachi mantakifi ta sachi timpu! Tan maid achi mipachas à likat tan siyan timpun na manusaan Apudyus ta taku ta annay luta.

²⁴ Mapatoy na uchum ya milayaw akon uchum ta ad-adchayuwani ili à mifarud. Ad na annay ilin na Judio wi Jerusalem, yamyam-anon na foon pù Judio ingkanà pagpakon Apudyus na manturayancha.

Na Mangulinan Jesus

Mat. 24:29-31; Mar. 13:24-27

²⁵ “Na sachi koy timpu, kaog-ogyat na màwa ta init ya furan ya uray fituwon. Ad na annay luta, maid miyisuwan na ogyat na atakutaku tan sumafalin fayfay wi pumigsan challuyunna ya mamagngor na akungiyongna.

²⁶ Matarà na somsomò na taku ta ogyatcha ta manguullayancha nu sinun asin màwa ta annay luta, tan makorkor na losani mailad langit.

²⁷ Ad sachin mangil-anchan saoni namfalin taku, wi iyaliyà ta lifuu, ad maila kon mannakafalin-u ya sumilingà ta kina-Apudyus-u.

²⁸ Siyan nu milukin anchanayay màwa, masorkag-ayu ya papigsaonyun somsomòyu tan ngannganin masaraknifanyu ta losani likat.”

Na Alig Na Imongi Ikus
Mat. 24:32-35; Mar. 13:28-31

²⁹ Sachi ad nan-alig à Jesus an chicha, wi anana, “Somsom-onyun imongi ikus ya uchum akoy ayu.

³⁰ Akammuyu wi nu mangutar, chanchanin chakun.

³¹ Isuna ko, nu ilanyuy màwan anchanayay inukud-u, akammuwonyu wi chanchanin milukiyan na Manturayan Apudyus.

³² “Tuttuwan ifakà an chiayu, wi foon pù losan matoy na taku ta annay lunap ad màwan losani inukud-u.

³³ Ad uray maumas losan na mailad langit ya asnay luta, achi pu mabmab-os na losani inukud-ù ing-ingkana, tan masapur matungpar losan.”

Masapur Makasakanan Taku

³⁴ Inturuy Jesus wi anana, “Man-annad-ayyu ta achiyu un-unnoyon na mallagragrakanyu ya makainumanyu, ya ilanyu ko ta achi marafos na chanagyu mipangkop ta probleman na annay mafiyakan, tan awni ad ananyu pun nu chaan na padchay mangulinà ad foon à makasakanaayu.

³⁵ Tan na mangulinà, maid pu mismù mangakammu ta losani taku ta arutaruta.

³⁶ Siyan tatanchaananyu ya iluruwaruyun Apudyus ta papigsaonan somsomòyu ta mafalinyuy maanusan losan na mapasamak, ya ta mamfarun misanguwanyun saoni namfalin taku.”

³⁷ Finikati umoy à Jesus ta Templo mantudtuchu, ad minaschom akoy umoy umiyan ta Filig wi Olivo.

³⁸ Ad finigfikati umoy na losani taku ta Templo mangngor ta itudtuchuna.

22

*Na Man-uukuchanchà Mamatoyanchan Jesus
Mat. 26:1-5; Mar. 14:1-2; Juan 11:45-53*

¹ Sachi ad ngannganin timpun na fiyastay mangananchà tinapoy wi achi pu fumtar, wi siya kon fiyastay ananchay Mangiyakasmooan.

² Ad chachi mangitudtuchu ta Lintog ya pangpangun na papachi, nan-uupngacha nu sinun in-inonchay mamatoy an Jesus à foon pu kumà maakammuwan, tan ummogychà makuru na taku.

*Na Nangilakuwan Judas An Jesus
Mat. 26:14-16; Mar. 14:10-11*

³ Sachi ad finarfaray Satan à Judas Iscariote wi osa ta chachi nasawaran à chuway disipulus Jesus.

⁴ Siyan ummoy Judas inturag ta chachi pangpangun na papachi ya uchumi kapitan na kuwarcha ta Templo na mangififikanan Jesus.

⁵ Siyan naragsakcha ad nantuturagcha wi fayachanchà siya.

⁶ Ummamfuruy à Judas ad illukinay man-anap à wayanay mangififik an Jesus à foon pu kumà maakammuwan ta taku.

*Na Anungus Na Nan-ooanancha Jesus Ya
Disipulusna*

Mat. 26:17-25; Mar. 14:12-21; Juan 13:21-30

⁷ Naarkawanan ad, chummatong na padchay manganan na Judio ta tinapoy wi achi pu fumtar, wi siya kon mamartiyancha ta pannilu wi maan ta padchay Mangiyakasmooan.

⁸ Ad imfaun Jesus cha Pedro an Juan, wi anana, “Ing-ayu isakanan manganantau ta sanay fiyastay Mangiyakasmooan.”

⁹ Ad inimuschan siya, “Sinun ustù mangisakanaanni?”

¹⁰ Ad anana, “Nu lumnòayud aschi Jerusalem, sib-atonyun osay larai wi man-aagtù simfangà chanum. Siyan mitun-uchanyu. Ad na foroy wi lumnoana,

¹¹ ifakayu ta nginforoy wi, ‘Anan na Misturu, Sinun awachan na kuwartu wi mangananni ta disipulus-u ta annay fiyastay Mangiyakasmooan?’

¹² Ad ituchunan osay chakor wi kuwartu ta miyagway karachun na foroy na wi wachawad na losani masapur, ad sachin mangisakanaanyu ta manganantau.”

¹³ Ad lummigwatcha ad inchasanchan losani imfakan Jesus, siyan insakanachan manganancha ta sachi fiyasta.

¹⁴ Chummatong pun na ustuy timpun na manganancha ta sachi fiyasta, nan-ooanancha Jesus ta chachi nasawaran à chuway apostolesna.

15 Ad ananan chicha, “Isag-u pion wi makaan an chiayu ta annayay fiyastay Mangiyakasmooan ta chaanà pu mapalikatan!

16 Tan tuttuway achiyà pu asin makaragsak ta annay fiyasta ingkanà tumuttuwan niyalikana ad langit ta Manturayan Apudyus.”

17 Sachi ad, innaran Jesus na sintasay fayas, ad nanyaman an Apudyus, ad ananan chicha, “Aranyuna ad mamfanfansanyu inumon,

18 tan na ifakà an chiayu, manipud ta sana achiyà pu asin uminum à fayas ingkanà chumatong na Manturayan Apudyus.”

19 Ad innarana kon osay tinapoy ad asin nanyaman an Apudyus, ad pinotpotlana ad innadchonon chicha, wi anana, “Sanan long-ag-u wi michatun à mangilisin chiayu. Anonyunà mangiyakasmooanyun saon.”

20 Narpascha pun wi nangan, innadchonon fayas an chicha, wi anana, “Na annay fayas, siyan singyar na àooyyay turag Apudyus ta takuna, ad na charà nu matoyà, siyan matuttuwaan na sachi turag, tan na charà, mifufù à para an chiayu.

21 “Ngim chongronyu yan! Awad an chitausan osay makaan wi mangififik an saon!

22 À saoni namfalin taku, mapatoyà tan sachin imfafagkan Apudyus, ngim kakkaasin takuy mangififik an saon!”

23 Sachi ad nan-asisarudsudcha nu sinun mangwan chicha ta amaschi.

Na Taku Wi Ifilang Jesus À Nangatu

²⁴ Sachi ad nansusukob chachi disipulus Jesus nu sinun angatuwan an chicha.

²⁵ Siyan anan Jesus an chicha, “Na turay ad asnay luta, amod na pinagmancharcha ta chachi iturayancha. Ad chachi turay wi annan karobfongancha, ad ichayawchan long-agcha wi mangwanani chicha nun mamachang ta taku.

²⁶ Ngim foon kumà mafalin na amaschin chiayu, tan na angatuwan an chiayu, masapur ifafanan long-agnà isù kafafaan wi afachang na uchum. Ad na pangat an chiayu, masapur mamfalin isù kafafaan wi mansilfi ta uchum.

²⁷ Sinun nangatngatu ta somsomòyu, na takuy tumùchu wi mangan winnu chi manakung an siya? Chi nasakungan wi tumutùchu. Ngim uray nu apuyù saon, isuwà à saniluyu. Ad amaschin turachonyu.

²⁸ “Fufurun-u, tuttuway inan-anusanyu kon losani likat-u.

²⁹ Siyan na isun na nangadchan Ama an saon ta karobfongà wi manturay, amaschi kon mangadchè an chiayu ta karobfonganyu wi manturay.

³⁰ Ad mitatappiayun saon ta manturayà wi makainum ya makaufung an saon, ya chiayun manguis ta asintatakuyuy Judio wi kanà chachi nasawaran à chuway anà Jacob wi ananchay Israel.”

Na Nangifag-an Jesus Ta Mangilifakan Pedro An Siya

Mat. 26:31-35; Mar. 14:27-31; Juan 13:36-38

³¹ Sachi ad anan Jesus an Pedro, “Simon! Chongromna! Chinawat Satan ta miparufus na

mamachasanan chiayu losan, ta ilana nu awad an chiayun milasin à isun na milasinan na chuki ta fokas.

³² Ngim illuwaruwà sia, Simon, ta achi pu matarà na pammatim an saon. Ad nu asin-a mansakung an saon, papigsaom na pammatin na fufurunnu.”

³³ Ngim anan Pedro, “Apu, nakasakanaà uray nu mifaruchà ya makàtoyà an sia!”

³⁴ Ad anan Jesus, “Oo, ngim na katuttuwaana, Pedro, nu chaan pun na awitan manullaù à lafi, namitluwonà illifak.”

Na Awiton Na Umoy Mantudtuchu

³⁵ Sachi ad anan Jesus ta chachi disipulusna, “Na nangifaunà an chiayu ta sin-arkawan wi maid inaw-awityù pilak ya pasiing ya uray sapatusyu, nakurangan na masapuryu?”

“Foon met,” anancha.

³⁶ “Ngim safali ta sana,” anan Jesus, “tan na sana, nu sinun awad pilakna, masapur awitona, ya masapur mampasiing ako. Ad nu sinun maid kamanna, inginana kuman silupnà kamanna.

³⁷ Kattoi masapur tumuttuwan sachi niyug-is wi ukud Apudyus mipangkop an saon, wi anana, ‘Nitaurung ta akkawan,’ tan matungpar losan na niyug-is mipangkop an saon.”

³⁸ Ad anan na disipulusna, “Apu, ilam! Annayan chuway kaman!”

“Umanaynat!” anan Jesus.

*Na Nalluwaruwan Jesus Ad Olivo Wi Filig
Mat. 26:36-46; Mar. 14:32-42*

³⁹ Ad lummayawcha Jesus ta chachi disipulusna wi ummoy ta Filig wi Olivo tan sachin umayaayana nu maschom.

⁴⁰ Chummatongcha pun, anan Jesus an chicha, “Malluwaruayu ta achiayu pu maawis wi makafasur.”

⁴¹ Sachi ad inachayuwana chicha, ad nampalintumong wi malluwaru,

⁴² wi anana, “Ama, nu siyan piom, ilisim à saon ta annay likat wi sangsanguwò. Ngim uray nu amasnan chawatò, pìo wi matungpar kan piom wi màwa, wi foon pu kà piò.”

⁴³ Sachi ad nampailan siyan osay anghel wi narpud langit wi namachang an siya.

⁴⁴ Ad naam-amod na somsomò Jesus wi isù iyatoyna, ad sin-umisag na illulluwaruna, wi na lingotna, isù chara wi tumodtod ta luta.

⁴⁵ Narpas pun na luwaruna, summiad ad nangulin ta ingkawan na disipulusna ad inchasana chichay nasusuyop tan amod na somsomòcha.

⁴⁶ Ad ananan chicha, “Taayuko nasusuyop? Fumangon-ayu ta malluwaruayu ta achiayu maawis wi fumasur.”

Na Naniliwanchan Jesus

Mat. 26:47-56; Mar. 14:43-50; Juan 18:2-11

⁴⁷ Na man-ukuukuchan Jesus, chummatong na ad-adchuwani taku, wi impuyut Judas wi osan chichay nasawaran à chuway disipulus Jesus. Ad ummoy à Judas an Jesus ad kinayyomnà siya.

⁴⁸ Ad anan Jesus, “Judas, namfalinom singyar na ayat à singyar na fifik ta mangififikam an saoni namfalin taku?”

⁴⁹ Ad illasin pun chachi fufurun Jesus na nànwàwa, inimuschan Jesus, “Apu, faakonni chicha?”

⁵⁰ Ad na osa, piningasnan chiwawani ingan na sanilun na Angatuwani Pachi.

⁵¹ Ngim anan Jesus, “Sachi! Akayyunat!” Ad inaranan ingan chi nafaag ad impar-ogna.

⁵² Sachi ad anan Jesus ta chachi ummali mangaran siya, wi chichan pangpangun na papachi ya kakapitan na susurchachu ta Templo ya chachi mamangpanguwon na Judio, “Akkawanà, ta masapur masabsabliyan-ayu ya mapangpang-oan-ayu wi umali maniliw an saon?”

⁵³ Finakati miyas-aslangà an chiayu ta Templo, ad apay achiyà pu tiniliw ta sachi nù? Ngim sanan timpun na manturayan na lawing, siyan sachin miparufusanyu wi mangwa ta oyyoonyu.”

Na Nangilifakan Pedro An Jesus

Mat. 26:57-75; Mar. 14:53-72; Juan 18:15-27

⁵⁴ Sachi ad tiniliwchà Jesus, ad inyoychà siya ta foroy na Angatuwani Pachi. Ad à Pedro, nan-ag-agkaaw wi nitun-ud an chicha.

⁵⁵ Nan-apuy na taku ta kawan na paway na foroy, siyan ummoy à Pedro nakaanichu an chicha.

⁵⁶ Ad na nangil-an na osay fafarasang wi sanilu an Pedro wi makaanichu, intotollongna ad anana, “Sanat akon osay furun Jesus!”

⁵⁷ Ngim illifak Pedro, wi anana, “Foon, fafarasang! Maid akammù an siya!”

⁵⁸ Napannos pun iningkaw akon osay larai wi nangimatun an Pedro, an anana, “Sia met na osan chicha!”

Ngim anan Pedro, “Foon!”

⁵⁹ Ad lummaus pu kon osay uras, immatunan akon osay larai Pedro, ad impapilitna anani, “Kattoi siyan osay furun Jesus, tan maiimmatunan wi iGalilea!”

⁶⁰ Ngim anan ako Pedro, “Maid pu akammù ta ug-ugkuhom!”

Ad na sachi man-ukuchan Pedro, natanullaù na awitan.

⁶¹ Ad nantuwilì Jesus wi nangilan Pedro, ad nasnasmò Pedro na imfakan na Apunan siya wi anana, “Nu chaan pun na awitan manullaù à lafi, namitluwonà illifak.”

⁶² Ad lummayaw à Pedro wi amod na somsomònay nan-ifil.

*Na Nangamsiwancha Ya Nanugtukanchan Jesus
Mat. 26:67-68; Mar. 14:65*

⁶³ Chachi nanguwarchan Jesus, inam-amsiwchà siya ad linipakcha ko.

⁶⁴ Ad finungutchan atana ad inimuscha, “Sinun nanlipak an sia? Ifakam!”

⁶⁵ Ya achu kon imfakacha wi nanginsurtun siya.

*Na Nipasanguwan Jesus Ta Kukunsisar
Mat. 26:59-66; Mar. 14:55-64; Juan 18:19-24*

⁶⁶ Figfikat pun, naamung chachi namangpanguwon na Judio ya pangpangun na

papachi ya mangitudtuchu ta Lintog, ad impasanguchà Jesus an chichay kukunsisar.

⁶⁷ Ad anancha, “Ifakam an chiani! Sian Cristu wi uullayonni?”

Ad sinongfatan Jesus chicha, wi anana, “Uray nu ifakà, achiyu pu tuttuwaon.

⁶⁸ Ad nu awad akon sarudsuchò an chiayu, achiyu pu ko songfatan.

⁶⁹ Ngim nu marpas na annay màwan saon, à saoni namfalin taku, tumùchuwà ta apot ta chiwawan Apudyus wi mannakafalin.”

⁷⁰ Ad anancha losan, “Ad sian anà Apudyus?” Ad anana, “Siyam ananyu.”

⁷¹ Ad anancha, “Na! Maid asintau anapon à fasurna, tan chingngortau met losan na imfakana wi umanay à iyatoyna!”

23

Na Nipasanguwan Jesus An Pilato

Mat. 27:1-2, 11-14; Mar. 15:1-5; Juan 18:28-38

¹ Sachi ad lummigwacha losan ad inyoycha impasangù Jesus an Pilato wi fifinnachur.

² Ad imfakachan losani pangpangnuchay lawing wi ingwan anu Jesus. Anancha, “Chingngornin annay larai ta mangawisana ta kailiyanni ya ipalitnan mamfayachancha ta fukis ta Emperador. Ad anana koy siya nun Cristu wi impustan Apudyus wi umali man-alitau.”

³ Sachi ad anan Pilato an siya, “Sia nun Alin na Judio.”

“Siyam anam,” anan Jesus wi summongfat.

⁴ Sachi ad imfakan Pilato ta chachi pangpangun na papachi ya losan chachi takuy naaarus, “Maid met inchasà à fasur na annay larai umanay à matoyana.”

⁵ Ngim impapilitcha anani, “Nantudtudtuchun sanat ta losani ilid asnay Judea, wi imparpunad Galilea, wi aw-awisonan taku ta kuruwonchan kufilnu, ad na sana, annay chummatong ako ad asnay Jerusalem.”

Na Nipasanguwan Jesus An Herod

⁶ Chingngor pu Pilato na imfakacha, inimusna, “iGalilea lawan annay larai?”

⁷ Ad inakammuna pun wi narpù Jesus ta sakupon na iturayan Herod, impaoyrà Jesus an siya tan niyaspur wi iningkaw à Herod ad Jerusalem ta sachi timpu.

⁸ Ad à Herod, naragsak wi mangilan Jesus tan nafayag wi pionay mangilan siya kapu ta losani chingngorna wi mipangkop an siya. Ad piona koy mangilà kaskaschaaw à oyyoon Jesus.

⁹ Siyan nan-im-imus à Herod an Jesus, ngim ingkikinnò à Jesus wi maid insongfatna.

¹⁰ Ad chachi pangpangun na papachi ya mangitudtuchu ta Lintog, inam-amodchan nangipafasuranhan Jesus.

¹¹ Siyan à Herod ya susurchachuna, ininsurtuchà Jesus ya imfafaincha ko. Ad na anungusna, sinilupanchà siyà mamfaru ad inyulincha an Pilato.

¹² Ad nanipud ta sachi padcha, nangkayyomcha Herod an Pilato, uray nu namfusurchay sikud.

*Na Nasintinsiyaan Jesus À Mapatoy
Mat. 27:15-26; Mar. 15:6-15; Juan 18:38-19:16*

¹³ Sachi ad impaarus Pilato chachi pangpangun na papachi ya mamangpanguwon na taku ya uchum akoy taku,

¹⁴ ad ananan chicha, “Impasanguyun annay takun saon, ad imfakayu wi aw-awisonan taku. Siyan inimfistikar-ù siya ta sangwananyu, ngim maid pu inchasà à iningwanà isun na ipafasuryun siya.

¹⁵ Ad isun ako Herod, maid pu ko inchasanà kafasurana, tan nangulinonà siya an chitau. Siyan maila wi maid pun ingwan na annay larai umanay à matayana.

¹⁶ Siyan paabchoy-u kà siya ad imparufus-u.”

¹⁷ Amaschin anan Pilato tan kakangayna wi tinawoni umiparufus à osa ta farud ta timpun na fiyastay Mangiyakasmooan.

¹⁸ Ngim chachi takuy naaamung, asipopoawcha wi anancha, “Patoyom à siya, ta Barrabas na iparufusnu!”

¹⁹ (Na sachi Barrabas, nifarud tan nitipun nakakuru ta kufilnud Jerusalem, ya iningkaw akon pinatoytay taku.)

²⁰ Ngim à Pilato, pionay iparufus kumà Jesus, siyan pinachasnay mangawis ta taku.

²¹ Ngim inip-awcha anani, “Ilansayù siya ta kros! Ilansayù siya ta kros!”

²² Sachi ad impitlun Pilato pinachas wi mangàarù an chicha, wi anana, “Tamako? Sinun ingwanay lawing à milansaana ta kros? Tan maid met inchasà à fasurnà umanay à

mapatoyana! Winnu paabchoy-u kà siya ad imparufus-u?”

²³ Ngim inip-ip-awcha wi mangipapilit wi milansà Jesus ta kros. Ad na anungusna, intay-un Pilato.

²⁴ Ad sinintinsiyaanà Jesus à mapatoy, wi sachin chawatcha.

²⁵ Ad imparufusnà Barrabas, wi siyan nifafarud kapu ta pummatoyana ya nanguruwana ta kufilnu, tan siyan pionchay miparufus. Ad impurangnà Jesus an chicha ta oyyoonchan sinumani pionchay oyyoon an siya.

Na Nilansaan Jesus Ta Kros

Mat. 27:32-44; Mar. 15:21-32; Juan 19:17-27

²⁶ Ad illawachà Jesus, ad inafotcha ta charan na osay taku wi nangngachan à Simon wi iCirene. Jerusalem na ustuy umayana wi narpu ta payawna, ngim impafuudchan siyan kros Jesus ad ituntun-udnan siya.

²⁷ Ad-adchuwan na takuy nituntun-ud an Jesus, wi nitapi kon uchumi fubfufai wi asiiifil ya asitutuking mipakapu ta mààwan siya.

²⁸ Ad nantuwilì Jesus an chicha ad anana, “Chiayuy fubfufai wi iJerusalem, achiyu kumà saon ifilan ta siya kay ifilanyun long-agyu ya an-ananàyu.

²⁹ Tan chumtong na amochi likat ad asna, wi mangwanaan na taku, ‘Nakasat chachi fubfufai wi maid anàcha, wi foon à nafugfuki ya maid pu tinagtakificha!’

³⁰ Tan kapu ta amochi likat ta sachi timpu, chawatón na taku ta uray na filfilig ya takudtud, tapilancha chicha ta mitarucha kuma.

³¹ Tan ilanyu, nu amaschin mapalikatà wi maid pu fasur-u, sin-umamod na mapalikatanyu ya kanàyu wi managfasur!”

³² Iningkaw akon chuway pumappatoy à mitapi mapatoy an Jesus.

³³ Ad na nichaumancha ta osay lukar wi ananchay “Fàag,” illansachà Jesus ta kros, ad illansacha ko namfuwaon chi chuway pumappatoy ta kroscha, na osa ta apot ta chiwawan Jesus ya osa ta apot ta chuwikina.

³⁴ Narpas pun na sachi, anan Jesus, “Ama, pakawanom chicha tan maid maawatancha ta oy-oyyooncha.”

Na susurchachu wi iningkaw, namfinnunutchà nu sinun mangin-uwa ta luputna.

³⁵ Ad ummaagsad na taku wi nampapalliu, ad chachi namangpanguwon na Judio inin-insurtuchà Jesus anani, “Finadnganan uchum, siyan fadngana kuman long-agna nu tuttuway siyan Cristu wi chinutukan Apudyus!”

³⁶ Ad inamsiw akon susurchachù siya, wi painumancha siyà ilom,

³⁷ ad anancha, “Noy! Nu tuttuway sian alin na Judio, apay achim saraknifan na long-agnu nù?”

³⁸ Iningkaw na niyug-is ta kros ta uulluwan Jesus, wi anana, “Annayan Alin na Judio.”

³⁹ Na osay pumappatoy wi nichar-ag nilansa an Jesus, ininsurtuna kò siya, wi anana, “Nu

tuttuway sian Cristu wi impustan Apudyus, saraknifam na long-agnu ya chiani ko!”

⁴⁰ Ngim chi osay pumappatoy, inomorana chi osa, wi anana, “Maid ogyatnun Apudyus? Nilansatau losan,

⁴¹ ngim à chita, lobfongta met wi mapatoy ta chusan na iningwata, ngim na sanat, maid pun ingwanà lawing.”

⁴² Sachi ad, ananan Jesus, “Apu Jesus, somsom-onà ad nu umalia manturay!”

⁴³ Ad anan Jesus, “Ipustà an sia, wi na sanay padcha, mitapian saon ad langit.”

Na Natayan Jesus

Mat. 27:45-56; Mar. 15:33-41; Juan 19:28-30

⁴⁴ Mamatù ad, fummulingot losan na luta ingkana ta ar-arkaw.

⁴⁵ Ad na sochorani kurtina wi nitatayyun ta Templo, nan-agwa nakissay.

⁴⁶ Ad nampoaw à Jesus wi anana, “Ama, ipurang-un sian alichodwà!” Imfakana pun na sachi, natoy.

⁴⁷ Na nangil-an na kapitan na susurchachu ta losani nàwa, chinayawnà Apudyus, wi anana, “Tuttuway maid kafasuran na annay larai!”

⁴⁸ Ad chachi takuy iningkaw wi nampapalliu, innilacha pun na losani nàwan Jesus, asisasauychay lummayaw.

⁴⁹ Ngim losan chachi fufurun Jesus, ya chachi fubfufai wi nitun-ud an siya ta narpuwanchad Galilea, ummaagsadcha ta niyadchayang wi nampapalliu ta losani nàwàwa.

Na Nilobnan Jesus

Mat. 27:57-61; Mar. 15:42-47; Juan 19:38-42

⁵⁰⁻⁵¹ Iningkaw ad Jerusalem na osay larai wi Jose na ngachanna wi iyArimatea wi osay ili ta provinsiyay Judea. Machayaw à Jose tan naakammuwan na kinafaruna, ad siya kon osay man-uullay ta milukiyan na Manturayan Apudyus. Ngim uray nu siyan osay kunsisar na Judio, achina pu inamfuruyan na simsimòcha oyyoon an Jesus.

⁵² Ummoy Jose an Pilato chinawat na lachag Jesus. Ad intay-una.

⁵³ Ad impasnan lachag Jesus ta kros, ad finussungnà uros ad inyoyna illofon ta attutukutukanchay fatuy lofon wi maid nilobrofon.

⁵⁴ Na timpun na nilobnana, nganngani masiut na init wi sachin milukiyan na padchay ngingillinan na Judio wi Safachu.

⁵⁵ Na fubfufai wi nituntun-ud an Jesus ta narpuwanchad Galilea, nitun-udchan Jose ad innilachan lofon Jesus ya nangilobnancha ta lachagna.

⁵⁶ Sachi ad lummayawcha wi ummoycha insakanan fangfanguy tufu ya lana wi milafu ta lachag.

Nafikat pun wi Safachu, nangkakayamcha man-illong tan siyan lintogchay Judio.

24

Na Ummuliyan Jesus Natakuwan

Mat. 28:1-10; Mar. 16:1-8; Juan 20:1-10

¹ Wiswisnit pun ta Chumingku, lummigwat chachi fubfufai wi ummoy ta lofon, wi inawitchan fangfangu wi insakanacha.

² Nichaumcha ad ta lofon, innilachan fatuy tangob na lofon wi niyadchayang nalikad ta liwangan.

³ Siyan linumnòcha, ad maid inchasanchà lachag Apu Jesus.

⁴ Ad ummaagsadcha wi napasara, ad nakaagsad akon chuway larai wi sumiling na luputcha.

⁵ Ad chachi fubfufai, nampalintumongcha ta ogyatcha. Ad anan chachi larain chicha, “Tayuko anapon na natattaku ta ikaw na natoy?

⁶ Maid à siya ta anna tan ummuli nataku. Naliwatanyu nin na imfakanan chiayu ta iningkawanad Galilea,

⁷ wi anana, ‘À saon wi namfalin taku, masapur mipurangà ta chachi lawingi taku ya milansaà ta kros, ad na miyatluy padcha umuliyà mataku.’ ”

⁸ Ad sachin nangiyakasmooan chachi fubfufai ta imfakan Jesus,

⁹ siyan nangulincha ta ili ad imfakacha losan chachi ta disipulus Jesus wi simpuru ya osa, ya losan chachi uchumi fufuruncha.

¹⁰ Na ngachan chachi fubfufai, cha Maria Magdalena, Juana, Maria wi inan Jaime, ya iningkaw akon uchum. Imfakacha losan na innilacha ya chingngorcha ta chachi apostoles.

¹¹ Ngim achicha pu tuttuwaon chicha, tan anancha pun nu maid kutù na ug-ugkuchoncha.

¹² Ngim à Pedro, narnigwat wi nanodchà ummoy ta lofon. Nichaum ad, nayyuung wi nangila ta charomna, ad afus yakan fussung à iningkaw. Siyan nangulin ta foroy, wi naschaaw wi mammomammò nu in-inon na nàwaana.

*Na Nanib-atan Na Chuwa An Jesus Ta
Nanadcharananchad Emaus
Mar. 16:12-13*

¹³ Na sachi padcha, lummigwat na chuwa ta chachi sumurut an Jesus wi umoy ad Emaus wi nasuruk à simpuru ya chuway kilometron aachayunad Jerusalem.

¹⁴ Ad na nanadcharanancha, inug-ugkudchan losani napasamak.

¹⁵ Ad na nan-ug-ugkuchancha, inchasan Jesus chicha ad nifurun an chicha,

¹⁶ ngim achicha pu makailasin an siya.

¹⁷ Ad anan Jesus an chicha, “Sinu kon ug-ugkuchonyuy manadcharan?”

Ad ummillongchay mangngunguspoy.

¹⁸ Ad anan na osa wi nangngachan Cleopas, “Adchachatong-ad Jerusalem, wi afus-a kà foon à nangngor ta losani nàwa ta sanay timpu?”

¹⁹ Ad inimus Jesus, “Sinuman?”

Ad anancha, “Chachi napasamak an Jesus wi iNazaret. À siya, naakammuwan wi profetan Apudyus, wi lispituwon Apudyus ya uray na taku. Ya impailanan karobfongana wi mantudtuchu ta losani intudtuchuna, ya nangwa kò kaskaschaaw.

²⁰ Ngim chachi pangpangun na papachitau ya mamangpanguwontau, impurangchà siya an

Pilato ad sinintinsiyaanà matoy, siyan illansachà siya ta kros.

²¹ Ngim chiani, ananni pun nu siyan manaraknib an chitauy kanà Israel! Ngim lawing ta miyatluy padchanan sana nanipud ta nàwan siya.

²² Nataag-anid kanad ta inisturyan na uchumi fufurunni wi fubfufai, tan naawisnitcha ummoy ta lofon,

²³ ad maid anun lachagna. Ad nangulinchay nangifakan chiani wi innilacha nun aangheles wi nangifakan chicha wi ummuli natakù Jesus!

²⁴ Siyan ummoy akon uchumi fufurunni wi nangila ta lofon, ad na inchasancha, isun akon inisturyan chachi fubfufai, ngim maid pu innilachan Jesus.”

²⁵ Sachi ad anan Jesus an chicha, “Maid pu akammuyu! Tan apay mansikab na manuttuwaanyu ta losani imfakan chachi profetas ta awi!

²⁶ Achiyu pu maawatan wi masapur mapalikatan na Cristu wi impustan Apudyus wi umali achinaot ochasan na machayawana.”

²⁷ Sachi ad insuplikar Jesus losan na niyug-is ta awi mipangkop an siya, wi illukina ta inyug-is Moses ingkana ta inyug-is losan na profetas.

²⁸ Sachi ad wi ummachanicha ta ili wi umayancha, isù mangaw-as à Jesus wi lumayaw,

²⁹ ngim tinawichanchà siya wi anancha, “Umiyan-asna, tan mummaschom ad mafulingtan-a.” Siyan nanchakas Jesus ad nakarnò an chicha ta foroy.

³⁰ Ad na nan-ooanancha, inaran Jesus na tinapoy ad nanyaman an Apudyus, ad pinotlàna ad innadchonan chicha.

³¹ Ad sachin nangilasinancha wi siyà Jesus, ngim nammaag wi maid à siya.

³² Sachi ad anancha, “Kattoi naragsak na somsomòta ta nangug-ugkuchana ta charan ta nangisuplikarana ta sachi niyug-is wi ukud Apudyus, ad sana kan ustuy mangawatanta!”

³³ Ad narnigwacha wi nangulin ad Jerusalem, ad inchasanchan chachi nasawaran à osay disipulus Jesus, wi nakaamung akon uchum.

³⁴ Ad anancha, “Tuttuway ummuli natakun Aputau! Ad nampailan Simon!”

³⁵ Sachi ad inisturyachan losani nàwa ta nafurkancha ya nangilasinanchan Jesus ta namotlaana ta tinapoy.

Na Nampail-an Jesus Ta Disipulusna

Mat. 28:16-20; Mar. 16:14-18; Juan 20:19-23;

Apost. 1:6-8

³⁶ Ad na sachi nan-ug-ugkuchancha, nampailà Apu Jesus ta kawacha, ad ananan chicha, “Fumarun somsomòyu!”

³⁷ Ngim isagcha ummogyat, tan anancha pun nu aran.

³⁸ Ngim anan Jesus an chicha, “Taayuko umogyat? Tamako ta manchuwachuwaayu mipangkop an saon?”

³⁹ Ilanyun imà ya ikì! Saon na! Agpachanà ta mat-op-ayu, tan maid pun met long-ag na aran! Ngim mailayun long-ag-u.”

⁴⁰ Sachi ad impailan Jesus na imana ya ikina.

⁴¹ Ad naragsakcha ya naschaawcha, ngim uray nu amaschi, isù foon pù tuttuwa. Siyan inimus Jesus an chicha, “Awad maan ta manganà?”

⁴² Ad sinakunganchà siyà nautù ukachiw,

⁴³ ad innanna ta sangwanancha.

⁴⁴ Sachi ad ananan chicha, “Losani napasamak an saon, imfakafakà ta iningkawà an chiayu, tan masapur wi matungpar losan na niyug-is mipangkop an saon nanipud ta inyug-is Moses ya chachi profetas ya uray na niyug-is ta chachi kankanta wi Salmo.”

⁴⁵ Sachi ad linawakanan somsomòcha ta maawatanchan losani niyug-is ta awi wi ukud Apudyus.

⁴⁶ Ad anana kon chicha, “Annayan niyug-is mipangkop an saon: Masapur mapalikatan na Cristu, wi siyan impustan Apudyus wi umali, ya mapatoy, ngim na miyatluy padcha umuli matak.

⁴⁷ Ya niyug-is ako wi masapur mitudtuchun annay chamag mipangkop ta mamfafawiyan na taku ta mapakawan na fasurcha mipakapun siya. Siyan mitudtuchuchi ta losani taku ta ailiili wi milukid asnay Jerusalem.

⁴⁸ Ad chiayun mangistiku ta katuttuwaan na losani nàwa.

⁴⁹ Ad foon pù mafayag ad ipaali an chiayun sachi impustan Ama wi mipaali ko, wi Ispirituna. Ngim masapur ingkaw-ayud asnay ili ingkanà chumatongchin chiayu, tan siyan mannakafalin wi marpud langit.”

*Na Nipangatuwan Jesus Ad Langit**Mar. 16:19-20; Apost. 1:9-11*

⁵⁰ Sachi ad imfurog Jesus chicha ingkanad Betania. Chummatongcha ad, intay-ag Jesus na imana ad fininchisyunanà chicha.

⁵¹ Ad na naminchisyunanan chicha, nipangatù siya ad langit wi tinaynanà chicha.

⁵² Ad chinaychayawchà siya, ad nangulinchay asilaragsak ad Jerusalem.

⁵³ Ad finikati umoycha ta Templo wi manaychayaw an Apudyus.

Kalinga, Southern
Kalinga, Southern: Na ukud Apudyus New Testament
copyright © 1986 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Kalinga, Southern

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2025-05-08

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Mar 2026 from source
files dated 8 May 2025

14356fa9-7e1b-5386-9d16-f8048ccafddd